

มหาวิทยาลัย
กรุงเทพธนบุรี
BTU
Bangkokthonburi University

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ACADEMIC JOURNAL BANGKOKTHONBURI UNIVERSITY

ภาพ สวรรค์ โดย เมธาสิทธิ์ ชัดดก

ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน 2559 (6 เดือน)

Vol.5 No.1 January 2016 - June 2016

ISSN. 2286-6590

สร้างปัญญา พัฒนาคน ฝึกฝนคุณธรรม

BUILD INTELLECT, MAN, MORALS

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ACADEMIC JOURNAL BANGKOKTHONBURI UNIVERSITY

ISSN.2286-6590 ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม - มิถุนายน 2559

เจ้าของวารสาร

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
เลขที่ 16/10 หมู่ 2 ถนนทวีวัฒนา แขวงทวีวัฒนา
เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10170
โทรศัพท์ (02) - 8006800 - 5 โทรสาร (02) - 8006806

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่บทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ ด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และสาขาที่เกี่ยวข้องของคณาจารย์ นักศึกษา ตลอดจนนักวิชาการอิสระ เพื่อนำไปสู่ประโยชน์ต่อบุคคล สังคม และประเทศชาติ โดยครอบคลุมสาขาวิชาประวัติศาสตร์ ตรียางคศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ศิลปกรรมศาสตร์ รัฐศาสตร์ ด้านการเมือง การปกครอง รัฐประศาสนศาสตร์ บริหารธุรกิจ ด้านการตลาด การจัดการ บัญชี การเงินการธนาคาร ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจต่างประเทศ การจัดการโลจิสติกส์ ศึกษาศาสตร์ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา การบริหาร การศึกษา หลักสูตรและการสอน การศึกษาปฐมวัย และนิเทศศาสตร์ ด้านโฆษณาประชาสัมพันธ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์และศิลปะการแสดง เป็นต้น

นโยบายการพิจารณาบทความ

- * บทความทุกเรื่องในวารสารฉบับนี้ได้รับการพิจารณาประเมินคุณภาพทางวิชาการก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ตามสาขาที่เกี่ยวข้องจากภายในหรือนอกมหาวิทยาลัย จำนวน 2 ท่าน ต่อ 1 บทความ
- * บทความและแนวคิดใดๆ ที่พิมพ์ในวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน
- * บทความที่จะได้รับการตีพิมพ์จะต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาของวารสารฉบับอื่น หากตรวจสอบพบว่ามี การตีพิมพ์ซ้ำซ้อน ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว
- * กองบรรณาธิการวารสารไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกเพื่อการพัฒนาเชิงวิชาการ แต่ต้องได้รับการอ้างอิงอย่างถูกต้อง

คณะที่ปรึกษา

- * ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บังอร เบ็ญจาธิกุล อธิการบดี มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
- * ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยา เบ็ญจาธิกุล รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
- * ดร.ดวงฤทธิ์ เบ็ญจาธิกุล ชัยรุ่งเรือง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ประธานฝ่ายจัดการวารสาร

* รองศาสตราจารย์ ดร.สถิตย์ นิยมญาติ

รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

บรรณาธิการ

* ดร.เสาวนีย์ สมันต์ตรีพร

กองบรรณาธิการ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน

- * ศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ ประสาทกุล
- * ศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมหาคุณวุฒิ
- * ศาสตราจารย์ สำเริง เมฆเกรียงไกร
- * ศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ สุธาสราญ
- * รองศาสตราจารย์ ดร.สุรเสกข์ พงษ์หาญยุทธ
- * Professor Emeritus Dr. Terry E. miller

มหาวิทยาลัยมหิดล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ราชบัณฑิต
ข้าราชการบำนาญ
Kent State University

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในสถาบัน

- * ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์
- * ศาสตราจารย์ ดร.เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ

- * ศาสตราจารย์ ดร.ทวีป ศิริวิเศษ
- * รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา รุ่งเรือง

ฝ่ายกฎหมาย

- * ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสงี่ยม บุษบาบาน
- * ว่าที่ ร.ต.สุวุฒิ สุกิจจากร

- * อาจารย์วาทีน หนูเกื้อ

ฝ่ายประสานงานผู้ทรงคุณวุฒิ

- * อาจารย์วิธรา ธีรธัญปิยสุภกร

ฝ่ายออกแบบวารสารและพิสูจน์อักษร

- * ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนม วรรณศิริ
- * อาจารย์สุธีรา ธารรินรานนท์

- * อาจารย์ชูชาติ ชายทวีป
- * อาจารย์ทวีศักดิ์ ครองสุข

ฝ่ายออกแบบปกและตีพิมพ์

- * อาจารย์ธงชัย ทิพย์ตระกูล

- * อาจารย์พลลิต เสวันนา

กำหนดการตีพิมพ์ ปีละ 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

เลขที่ 16/10 หมู่ 2 ถนนทวีวัฒนา แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา

กรุงเทพมหานคร 10170 โทรศัพท์ (02) 8006800 - 5 โทรสาร (02) 8006806

พิมพ์เมื่อ : มิถุนายน 2559

จำนวน : 1,000 เล่ม

- * บทความทุกเรื่องในวารสารฉบับนี้ได้รับการตรวจทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewers) จากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
- * บทความและแนวคิดใด ๆ ที่พิมพ์ในวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน
- * กองบรรณาธิการวารสารไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอก เพื่อการพัฒนาเชิงวิชาการ แต่ต้องได้รับการอ้างอิงอย่างถูกต้อง

ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านบทความฉบับนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค

รองศาสตราจารย์ ดร.สมกุล ถาวรกิจ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ ต้นพิชัย

รองศาสตราจารย์ ดร.นิคม ทาแดง

รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมศักดิ์ อินทร์รักษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พอพันธ์ อู๋ยานนท์

รองศาสตราจารย์ ดร.วรัทยา ธรรมกิตติภาพ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท โกสลากร เพิ่มพูนวิวัฒน์

รองศาสตราจารย์ จงกล แก่นเพิ่ม

รองศาสตราจารย์ ธโสธร ตู๋ทองคำ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพร กัลยาณมิตร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ ศรีสวนแดง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริวันทน ชัยบุญณะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อินตา ศิริวรรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัย ไชยสงคราม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นักรบ ระวังการณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ จันทร์ดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐรัฐ ธนธิตกร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษา

ดร.รัฐศิริรินทร์ วงศ์กานนท์

ดร.อภิชาติ นาคสุวรรณ

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นวารสารที่เผยแพร่ผลงานวิชาการของคณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษา ในด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่ครอบคลุมหลากหลายสาขาวิชา โดยผลงานวิชาการนั้นๆ ต้องไม่เคยเผยแพร่ในสิ่งพิมพ์อื่นใดมาก่อน ทั้งนี้เพื่อให้บทความที่ตีพิมพ์มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานสากล และนำไปสู่การพัฒนาในศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องต่อไป กองบรรณาธิการฯ จึงได้ดำเนินการพัฒนากระบวนการพิจารณาและกลั่นกรองบทความให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2559) นี้ประกอบด้วย บทความวิจัยจำนวน 14 เรื่อง และได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดพิมพ์บทความแบบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลวารสารผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับวารสารในฐานข้อมูล TCI ทั้งนี้คณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาที่ต้องการนำผลงานวิชาการมาเสนอในวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี สามารถดูรายละเอียดรูปแบบการจัดเตรียมต้นฉบับและส่งต้นฉบับได้ในส่วนท้ายของเล่ม

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารวิชาการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านทุกท่าน

ดร.เสาวนีย์ สมนต์ตรีพร

บรรณาธิการ

สารบัญ

บทความวิจัย

หน้า

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดยาบ้าของผู้ค้าที่เป็นนักโทษ
เด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่เขต 5 ในประเทศไทย

Factors Influencing Narcotic Drug Amphetamine Offense of the Convict
in Prisons, Region 5 in Thailand

จำเริญ สุภาคำ, นรินทร์ชัย พัฒนพงศา..... 1

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน: ศึกษากรณีผู้นำชุมชนวัดปุณณาวาส

Knowledge Management for Community Leaders Development : A Case Study
the Community Leaders of Wat Puranawad

ปราการ เกิดมีสุข..... 11

ความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล
กรณีศึกษา บุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล

Organizational commitment of Golden Jubilee Medical Center, Mahidol
University's Employees

ปารณีย์ ทองยอดเกรียง..... 19

ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานี
ตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

Participating Strategy for the Crime Prevention of Metropolitan Police Station
in Bangkae District Area

ดวงฤทธิ์ เบ็ญจาธิกุล ชัยรุ่งเรือง..... 30

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตาก เขต 2

The Approaches of Academic Administration of Schools under Tak Primary
Educational Service Area Office 2

ศศิธรดา แพงไทย..... 42

สารบัญ

หน้า

สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร Preferable Functional Competency of Textile and Garment Industrial Technicians as Needed by Enterprises in Bangkok Metropolis สุวรรณ นาควิบูลย์วงศ์.....	59
การพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ The Development of Augmented Reality Technology in Leaflet Media on Computer Technology ปิยะมาศ แก้วเจริญ, วริศรา ธีรชัยปิยสุภกร.....	68
สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 School Administrator's Core Competency Affecting Management Quality at Schools under the Secondary Educational Service Area Office 8 กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา, ลัดดาวัลย์ คงสมบูรณ์ และ ภักรกร ปุຍสุวรรณ.....	82
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ The Development in Academic Achievement of Primary Students at Low Grade วีระ วงศ์สวรรค์.....	95
ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู ในกลุ่ม โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 The Correlation between the internal supervision of the administrators and the teaching behaviors of the teacher's in educational opportunity expansion school under the Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area 1 จิรัฐดา สุพนัธนา.....	105

สารบัญ

หน้า

คุณภาพการให้บริการประชาชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี Public Service Quality Of Bang Khun Kong Subdistrict Administrative Organization, Bang Kruai District, Nonthaburi Province พิชิต รัชตพิบูลภพ, ดวงตา สราญรมย์.....	118
การบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา The Participation in personnel Management of the educational opportunity expansion school พชรวิชัย รัตนเมธีรัตน์.....	128
ความสัมพันธ์ทางการตลาดกับพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารของผู้บริโภคในตลาดนัด The relationship between marketing and Consumer' Buying Selection behavior on Flea Market ทิพย์ลาวัลย์ แก้วนิล, พิชญ์สินี ตัณฑเสน และ ธนวัฒน์ ที่ปะपाल.....	136
แรงจูงใจของผู้หญิงสำหรับการเข้าชมการแข่งขันกีฬา Women's Motivation for Attend Sporting Events ณัฐวุฒิ พลศรี, ศิริชญาน์ การะเวก และ ศิริพร สัจจามันท์.....	145
แนวทางการเตรียมต้นฉบับวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.....	154

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดยาบ้า ของผู้ค้ำที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่เขต 5 ในประเทศไทย

Factors Influencing Narcotic Drug Amphetamine Offense of the Convict in Prisons, Region 5 in Thailand

จำเริญ สุภาคำ*, นรินทรชัย พัฒนพงศา

Chamroen Supakhum, Narinchai Patanapongsa

สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

*ผู้นิพนธ์หลัก : e-mail : chamroen_s@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาความแตกต่างภูมิหลังของผู้ค้ำซึ่งเป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดประเภทยาบ้า และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาบ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ Multiple Regression Analysis และ t-test เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการวิจัยพบดังนี้

1. ผู้ค้ำซึ่งเป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ รายย่อยและรายใหญ่มีภูมิหลังแตกต่างกัน
2. ในภาพรวม ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การกระทำความผิดฯ มี 2 ตัวแปร ได้แก่ ก) ปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล และ ข) ปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ฯ ผู้ค้ำรายย่อย คือ นักโทษเด็ดขาดที่ถูกจำคุกในเรือนจำน้อยกว่า 10 ปี มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ก) ปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล ข) ปัจจัยด้านโอกาสเข้าถึงยาเสพติด และ ค) ปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่ายโดย ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดฯ รายใหญ่ คือ นักโทษเด็ดขาดที่ถูกจำคุกในเรือนจำมากกว่า 10 ปี มี 1 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย
3. แนวทางการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาบ้า ควรประกอบด้วย ด้านปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล คือ การจัดอบรมเยาวชน การสอดส่องดูแลภายในหมู่บ้านชุมชน ส่งเสริมอาชีพ ทั้งนี้ปัจจัยด้านโอกาสเข้าถึงยาเสพติด คือ ไม่ควรให้มีแหล่งอบายมุข การประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วม ภาครัฐควรติดตามตรวจสอบพฤติกรรมบุคคลที่เกี่ยวข้องยาเสพติด การสกัดกั้นเส้นทางการลำเลียง ส่วนปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย ได้แก่ การปราบปรามผู้ค้ำอย่างจริงจัง การลงโทษโดยเด็ดขาดและรวดเร็วมีกฎหมายเอื้อต่อการตรวจค้น จับกุม การให้การลดโทษ

แก่ผู้ให้ข้อมูล นอกจากนี้ผู้ที่มีการกระทำความผิดซ้ำ ต้องรับโทษเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : การกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิด, เรือนจำพื้นที่เขต 5

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) to study the difference in background of the court in prisons, 2) to analyze the factor that influence the people to convict narcotic drug amphetamine offers and 3) to suggest a better mechanisms to prevent for the organizations working against this drug. The research methodology were used the method of qualitative and quantitative. The statistical analysis were used to Multiple Regression Analysis and T-test. Interview schedule and in-depth interview guidelines were used as data collection.

The main results were:

1. The background of the prisoners less 10 years were difference from the background of the prisoners more than 10 years.
2. In general the independent factors that predict the number of years in prison were a) Individual characteristics and b) the way of Living that result to networking among the sellers of narcotic drug. The minor sellers that were forced to stay in prison less than 10 years there were 3 factors which were a) individual characteristics b) chance of accessing to drug amphetamine and c) the way of living that result to networking among the sellers of narcotic drug. The big sellers that were forced to stay in prison more 10 years and result there was one factor; the way of living that result to networking among the sellers of narcotic drug.
- 3) The better mechanism to prevent for the organization working against this drug should pay attention on the characteristic of the person that encourage people to commit this crime in setting various training sessions for the youth, inspect the suspect persons at the village level, promoting many careers for those who already complete their guilty and prevent them not to get involve with activities such as drinking and gambling etc. Which were them to narcotic drug, more local villages should be introduced to prevent narcotic drug and to stop the route that transport the narcotic drug. As far as the way of living that resulted to networking among the sellers of narcotic drug this study propose a strong suppression the sellers, quick action in judgment and request for easy law to inspect and control the suspect, reducing the guilt for those selling many times the more years in prison should be added to these convictions.

Keywords : Convict Narcotic Drug, Factor Influencing to Convict Narcotic Drug, Region 5 in Thailand

บทนำ

ปัญหายาเสพติดถือเป็นอาชญากรรมร้ายแรงที่บ่อนทำลายรากฐานทางสังคม เกิดปัญหาและผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งประเทศไทยประสบปัญหาเสพติดในหลายๆ ด้าน และจากที่ประเทศไทยถูกมองว่าเป็นพื้นที่ผลิตยาเสพติด พื้นที่สนับสนุน และต้นทางในขนส่งและลำเลียง แหล่งพักยาที่จะใช้ในการแพร่ระบาด รวมถึงเป็นเส้นทางผ่านของยาเสพติดนั้น ทำให้รัฐบาลได้ตระหนักถึงปัญหาของยาเสพติด และแสวงหาแนวทางดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดโดยใช้วิธีการต่างๆ แต่ปัญหายังคงทวีความรุนแรง

ภาคเหนือตอนบนมีลักษณะภูมิประเทศและมีบริเวณพื้นที่ตามแนวชายแดนที่เหมาะสมในการสร้างแหล่งผลิต แหล่งพัก และขนส่งลำเลียง มีการอำพรางเพื่อให้ยากต่อการตรวจค้นจับกุม ดังนั้น การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของประเทศไทย ต้องใช้แนวทางยุทธศาสตร์เชิงรุก คือ การปราบปราม และยุทธศาสตร์เชิงรับ คือ การป้องกันและเฝ้าระวัง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2555 : 4)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของจุดเริ่มต้นของข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดยาบ้า คือ ผู้ค้าหรือผู้จำหน่ายยาเสพติดประเภทยาบ้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่เขต 5 ซึ่งจะเป็นผู้ให้คำตอบหรือข้อมูลได้ดี กว่าบุคคลที่ไม่เคยผ่านการกระทำความผิดหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด (ยาบ้า) ด้วยเหตุผลข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเฉพาะบุคคลที่เป็นนักโทษเด็ดขาด เนื่องจากบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ต้องราชทัณฑ์ที่ได้ผ่าน

กระบวนการยุติธรรมทุกขั้นตอน และสุดท้ายศาลได้พิจารณาและวินิจฉัยถึงมูลคดีว่ากระทำผิดจริง และมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาด ซึ่งผู้ที่เป็นนักโทษเด็ดขาดเหล่านี้เคยเข้าไปซื้อขายยาเสพติด และมีความสัมพันธ์หรือเคยมีพฤติกรรมเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ค้าหรือเป็นผู้เสพยาเสพติด และมีภูมิหลัง ปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล ปัจจัยรูปแบบการใช้ชีวิต ปัจจัยด้านโอกาสเข้าถึงยาเสพติด ปัจจัยทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย ปัจจัยความคิดเห็นของนักโทษเด็ดขาดต่อแนวทางการป้องกันและปราบปรามของรัฐบาลมีผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด (ยาบ้า) อย่างไร จากผลการศึกษาที่ได้เป็นข้อมูล แนวทางข้อเสนอแนะ ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือในการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งข้อมูลที่ได้ค้นพบสามารถนำไปใช้เพื่อการกำหนดเป็นนโยบายเสริมสร้างพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมที่เหมาะสม ส่งผลดีต่อประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความแตกต่างภูมิหลังของผู้ค้าซึ่งเป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ พื้นที่เขต 5 ก่อนการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด ยาบ้า ทั้งกลุ่มผู้ค้ารายย่อยและรายใหญ่
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดประเภทยาบ้า ของผู้ค้ารายย่อยและรายใหญ่ที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่เขต 5 ในประเทศไทย
3. เพื่อเสนอแนะแนวทาง ที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาบ้าต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม ระหว่าง การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) นำข้อมูลที่ได้ ทั้ง 2 ส่วนมาสังเคราะห์และสรุปผล เป็นแนวทางการป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดอย่าง ยั่งยืน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ค้ายาเสพติดให้โทษ ประเภทยาบ้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ พื้นที่เขต 5 จำนวน 11,103 ราย (กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม, 2557)

กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ นำประชากร มาคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2551) โดย กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 0.05 ได้ขนาดของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 386.09 คน ปรับเป็นจำนวนเต็ม คือ 387 คน คิดอัตราส่วน ร้อยย่อย รายใหญ่ เท่ากับ 312 ต่อ 75 ราย

กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ คือ ผู้ค้ารายย่อย จำนวน 6 คน แยกเป็น ชาย 4 คน และหญิง 2 คน ผู้ค้ารายใหญ่จำนวน 6 คน ชาย 4 คน และหญิง 2 คน รวม 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ เป็น แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือข้อมูลทั่วไป และปัจจัยที่ส่งผลต่อการ กระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด (ยาบ้า)

ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดย ผู้เชี่ยวชาญ 9 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) จากนั้นทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จำนวน 30 คน เพื่อหา ค่าความเที่ยง (Reliability) ตามสูตรการหาค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า เท่ากับ 0.98

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบ สัมภาษณ์เชิงลึกประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิด และแนวทางการ ป้องกันปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดประเภทยาบ้า และจำนวน 10 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประสานงานกับกรมราชทัณฑ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในเรือนจำและ ทัณฑสถาน ทั้ง 15 แห่ง

ผลการวิจัย

ตาราง 1 ความแตกต่างภูมิหลังของผู้ค้าซึ่งเป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำ

ภูมิหลังของผู้ค้าที่เป็นนักโทษฯ	ผู้ค้ารายย่อย (n ₁ =312)		ผู้ค้ารายใหญ่ (n ₂ =75)		t-test	Sig.
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD		
1. ปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล	3.80	0.921	3.67	0.928	2.187	0.029*
2. ปัจจัยรูปแบบการใช้ชีวิต	3.88	0.679	3.59	0.640	2.554	0.011*
3. ปัจจัยด้านโอกาสเข้าถึงยาเสพติด	3.76	0.586	3.43	0.610	2.725	0.007**
4. ปัจจัยทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย	3.47	0.687	3.14	0.579	2.998	0.001**
5. ปัจจัยด้านแนวคิดของนักโทษต่อแนวทาง การป้องกันและปราบปรามของรัฐ	3.86	0.448	3.69	0.558	2.879	0.025*
โดยรวม	3.75	0.338	3.50	0.0414	3.118	0.005**

*=p<.05, **p<0.01

พบว่า ปัจจัยพฤติกรรมของผู้ค้ารายย่อยในภาพรวม มีความแตกต่างจากผู้ค้ารายใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมของผู้ค้ารายย่อย มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้ค้ารายใหญ่ในทุกด้าน

ตาราง 2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและการแสดงอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดยาบ้า ของกลุ่มผู้ค้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดฯ โดยรวม (Y)

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t	p
	Coefficients		Coefficients		
	b	Std. Error	β		
ค่าคงที่	2.021	0.230	-	12.361***	0.000
1) ปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล (X ₁)	-0.357	0.04	-0.498	8.866***	0.000
2) ปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการ สร้างเครือข่าย (X ₄)	0.109	0.04	0.152	2.713**	0.007

R=0.606, R²=0.368, S.E est=0.439, b_a=2.021

p<0.01, *p<0.001

ผู้วิจัยสามารถสร้างสมการถดถอย $\hat{y}$ จากค่าคะแนนดิบได้ดังนี้

$$\hat{y}=2.021-0.357X_1+0.109(X_4)$$

จากสมการจะเห็นได้ว่าถ้ามีปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล (X_1) เพิ่ม 1 หน่วย ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ คงที่จะส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด (ยาบ้า) หรือลดลง 0.357 ปี และถ้ามีปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย (X_4) เพิ่ม 1 หน่วย ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ

คงที่จะส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด (ยาบ้า) เพิ่มขึ้น 0.109 ปี

ส่วนสมการพยากรณ์ โดยใช้คะแนนมาตรฐาน สามารถเขียนได้ดังนี้

$$Z=-0.498(ZX_1)+0.152(ZX_4)$$

เมื่อนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่สมการพยากรณ์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.606 มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.368 หรือสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 36.8

ตาราง 3 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและการแสดงอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดยาบ้า ของกลุ่มตัวอย่างของผู้ดำรงยศที่เป็นนักโทษเด็ดขาดฯ (Y_1)

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t	p
	Coefficients		Coefficients		
	b	Std. Error	β		
ค่าคงที่	1.391	0.525	-	3.120***	0.000
1) ปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล (X_1)	-0.421	0.057	-0.356	-7.345***	0.000
2) ปัจจัยด้านโอกาสเข้าถึงยาเสพติด (X_3)	0.369	0.060	0.300	6.180***	0.000
3) ปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย (X_4)	0.359	0.065	0.287	5.529***	0.000

$R=0.652$ $R^2=0.425$, S.E est=0.419, $b_a=1.391$

*** $p<0.001$

ผู้วิจัยสามารถสร้างสมการถดถอย จากค่าคะแนนดิบได้ดังนี้ Y_1 ดังนี้

$$\hat{y}_1=1.391-0.421(X_1)+0.369(X_3)+0.359(X_4)$$

จากสมการจะเห็นได้ว่าถ้ามีปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล (X_1) เพิ่ม 1 หน่วย ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ

คงที่จะส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด (ยาบ้า) ลดลง 0.421 ปี ถ้ามีปัจจัยโอกาสเข้าถึงยาเสพติด (X_3) เพิ่ม 1 หน่วย ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ คงที่จะส่งผลต่อการกระทำผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด (ยาบ้า) เพิ่มขึ้น 0.369 ปี และถ้ามีปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้าง

เครือข่าย (X_4) เพิ่ม 1 หน่วย ในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ คงที่จะส่งผลต่อการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด (ยาบ้า) เพิ่มขึ้น 0.359 ปี

ส่วนสมการพยากรณ์โดยใช้คะแนนมาตรฐาน สามารถเขียนได้ดังนี้

$$Z_1 = -0.356 (ZX_1) + 0.300 (ZX_3) + 0.287 (ZX_4)$$

เมื่อนำตัวแปรย่อยทั้งหมดเข้าสู่สมการพยากรณ์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.652 มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.425 หรือสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 42.5

ตาราง 4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณและการแสดงอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดยาบ้า ของกลุ่มตัวอย่างของผู้ค้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดฯ รายใหญ่ (Y_2)

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t	p
	Coefficients		Coefficients		
	b	Std. Error	β		
ค่าคงที่	1.294	0.383	-	2.795**	0.000
ปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย (X_4)	0.210	0.027	0.293	7.867***	0.000
$R=0.757$, $R^2=0.573$, $S.E\ est=0.361$, $b_a=1.294$					

*** $p<0.001$

ซึ่งผู้วิจัยสามารถสร้างสมการถดถอย Y_2 ดังนี้

$$Y_2 = 1.294 + 0.210 (X_4)$$

จากสมการจะเห็นได้ว่าถ้ามีปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย (X_4) เพิ่ม 1 หน่วยในขณะที่ปัจจัยอื่นๆ คงที่จะส่งผลต่อการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด (ยาบ้า) เพิ่มขึ้น 0.210 ปี

ส่วนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน สามารถเขียนได้ดังนี้

$$Z_2 = 0.293 (ZX_4)$$

เมื่อนำตัวแปรอิสระทั้งหมดเข้าสู่สมการพยากรณ์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)

เท่ากับ 0.757 มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.573 หรือสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 57.30

อภิปรายผล

1. ภูมิหลังของผู้ค้าซึ่งเป็นนักโทษเด็ดขาด ในเรือนจำ พื้นที่เขต 5 ก่อนการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติด ยาบ้า ทั้งกลุ่มผู้ค้ารายย่อย และรายใหญ่

1. ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยค่าเฉลี่ยของภูมิหลังของผู้ค้ารายย่อย ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย สูงกว่าผู้ค้ารายใหญ่ แสดงว่า ผู้ค้ารายย่อย

สามารถเข้าถึงยาเสพติด ได้จากปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากกว่าผู้ค้ารายใหญ่ ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญในแง่หนึ่งโดยหาทางป้องกันตั้งแต่เริ่มแรก

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดประเภทยาบ้า ของผู้ค้ารายย่อยและผู้ค้ารายใหญ่ที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่เขต 5 ในประเทศไทย

ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์การกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดประเภทยาบ้าของผู้ค้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่เขต 5 ได้แก่ ปัจจัยสาเหตุส่วนบุคคล ปัจจัยด้านโอกาสเข้าถึงยาเสพติด และปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย ดังนั้นจึงควรให้ความสนใจใน 3 เรื่อง ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี และคณะ (2552 : 34-35) พบว่า บุคคลที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่ละแวกบ้านมีความกดดันทางสังคมสูง หากแต่ผลกระทบที่เกิดจากละแวกบ้านจากสภาวะของสังคมและการควบคุมตนเองลักษณะของละแวกบ้านที่ไม่เหมาะสม สามารถขัดขวางหรือยับยั้งความสัมพันธ์ของสังคมซึ่งถือเป็นพื้นฐานของสังคมและการควบคุมตนเองได้

3. แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาบ้าพบว่า

3.1 สาเหตุส่วนบุคคล คือ การจัดอบรมเยาวชนให้รู้โทษภัยของยาเสพติด การสอดส่องดูแลภายในหมู่บ้านชุมชน ไม่ให้มีแหล่งมั่วสุมส่งเสริมให้คนมีอาชีพ มีรายได้เพียงพอต่อค่าครองชีพ และเสริมสร้างความรัก ความผูกพันในครอบครัวและสังคมสอดคล้องกับงานวิจัยของอัมพันธ์ สอนอำคา (2551 : ก) ที่ได้ศึกษา

เกี่ยวกับสภาพด้านครอบครัว เศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณาที่กระทำความผิดค้าคดียาเสพติด พบว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการดูแลและ Reckless (1973) ที่ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการป้องกันอาชญากรรมโดยทั่วไป ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของรัฐประชาชนและครอบครัวทำหน้าที่ได้ครบถ้วนสมบูรณ์

3.2 ด้านโอกาสเข้าถึงยาเสพติด คือ ไม่ควรให้มีแหล่งอบายมุข ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านมีส่วนร่วม ภาครัฐควรติดตามตรวจสอบพฤติกรรมบุคคลที่เกี่ยวข้องยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถชนะ บุรณธร (2549 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการติดคุกซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด: ศึกษากรณีเรือนจำจังหวัดภาคใต้ผลการศึกษาพบว่า เงื่อนไขจากสภาพแวดล้อมรอบตัว ซึ่งคลุกคลีอยู่กับผู้ที่ติดยาเสพติดของมีนเมาและการพนัน ทำให้ถูกชักจูงและปรับตัวตามสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีได้ง่าย

3.3 ปัจจัยการใช้ชีวิตทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างเครือข่าย คือ การปราบปรามผู้ค้าอย่างจริงจัง การลงโทษเฉียบขาดและรวดเร็ว การขยายผลการจับกุมเครือข่าย ที่มีสภาพแวดล้อมเต็มไปด้วยยาเสพติด ต้องมีการออกสืบสวนจับกุม และมีการลงโทษโดยความรวดเร็วเฉียบขาดสอดคล้องกับ Tibbetts, Stephen G. and Hemmens, Craig. (2010) ที่กล่าวว่า หากมีการลงโทษที่มีระดับความรุนแรงแล้วผู้ที่กระทำความผิดก็ต้องคิดถึงผลลัพธ์ที่เขาจะต้องได้รับแล้วไม่คุ้มกับโทษที่จะได้รับ ดังนั้นบุคคลเหล่านั้นก็จะหยุดยั้งคิดและไม่ก่ออาชญากรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีการจัดอบรมเยาวชนให้รู้โทษภัยของยาเสพติด รวมถึงการเรียนรู้การสอนในโรงเรียนในเชิงปฏิบัติการ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ
2. เรือนจำควรประสานงานกับหน่วยงานประพฤติดูแลติดตามประเมินผลการฝึกวิชาชีพของผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ เพื่อปรับปรุงการฝึกอบรมวิชาชีพให้ถูกต้องเหมาะสม
3. ควรมีการจำแนกผู้ต้องขังที่กระทำซ้ำในคดียาเสพติดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป มิให้มาอยู่ปะปนกับผู้ต้องขังที่กระทำผิดความผิดครั้งแรก อันเป็นการป้องกันเครือข่ายขบวนการค้ายาเสพติด
4. เรือนจำควรมีการจัดอบรมด้านศีลธรรม คุณธรรมปลูกฝังค่านิยมแบบมีเงื่อนไขเพื่อให้เกิดสำนึกในสิ่งที่ตนเองรัก
5. การปราบปรามแหล่งอบายมุข ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
6. การจับกุม สืบพ้อง ควรดำเนินการอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว
7. รัฐควรติดตามตรวจสอบพฤติกรรมบุคคลที่เกี่ยวข้องยาเสพติดอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นประโยชน์ ต่อการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาบ้า เช่น
 - 1.1 สาเหตุการขาดความร่วมมือจากประชาชน
 - 1.2 วิธีการอบรมเยาวชนให้รู้โทษภัยของยาเสพติดให้เห็นผลจริง

1.3 อาชีพที่เหมาะสมของผู้ต้องโทษคดียาเสพติดให้โทษ ให้มีรายได้เพียงพอต่อค่าครองชีพ และเป็นรูปธรรมให้สอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน

2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งอบายมุข กับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ายาบ้า

3. ควรมีการวิจัย ถึงสาเหตุ และปัจจัยในการกระทำความผิด เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขในการกระทำผิดซ้ำ

4. ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับคดียาเสพติดยาบ้า ของกลุ่มผู้ค้าที่เป็นนักโทษเด็ดขาดในเรือนจำพื้นที่อื่นๆ ในประเทศไทยเพื่อบูรณาการเป็นภาพรวมของประเทศต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมราชทัณฑ์. (2557). สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์. ค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2557. จาก: www.correct.go.th/stat102/display/result.php?date=2014-12-25&Submit=%B5%A1%C5%A7.
- ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี, อุนิษา เลิศโตมรสกุล. (2552). การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินในประเทศไทย: แนวทางในการป้องกันและแก้ไขโดยอาศัยปัจจัยที่เป็นตัวทำนายทางด้านอาชญาวิทยา: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. สำนักงานกิจการยุติธรรม; กระทรวงยุติธรรม.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2551). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 10 ปรับปรุงแก้ไข). กรุงเทพมหานคร : จามจุรีโปรดักท์.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2555). **ผลการปราบปรามยาเสพติดทั่วประเทศประจำปี 2555**. ส่วนวิชาการด้านยาเสพติด สำนักงานพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.).

อรรถชนะ บุรณธร. (2549). **การติดคุกซ้ำของผู้ต้องขังคดียาเสพติด : ศึกษากรณีเรือนจำจังหวัดภาคใต้**. สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒน. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

อัมพันธ์ สอนอำคา. (2551). **สภาพด้านครอบครัว เศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชาย บ้านกรุณาที่กระทำความผิดซ้ำคดียาเสพติด**. สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

Reckless, Walter C. (1973). **The Crime Problem**. New York: Appleton Center Crofts.

Tibbetts, S. G. and Hemmens, C. 2010. **Criminological Theory**. Los Angeles: Sage Publications, In

การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาผู้นำชุมชน: ศึกษากรณีผู้นำชุมชนวัดปูลานาวาส

Knowledge Management for Community Leaders Development :

A Case Study the Community Leaders of Wat Puranawad

ปรภากร เกิดมีสุข

Prakan Gerdmeesuk

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail : prakan@windowslive.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการจัดการความรู้ในการพัฒนาผู้นำชุมชน: ศึกษากรณีผู้นำชุมชนวัดปูลานาวาส เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจาก ชุมชนวัดปูลานาวาส แขวงทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต ในการจัดการความรู้ด้วยกิจกรรมกลุ่ม และแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการในเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชนให้เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง และยั่งยืนนั้นต้องใช้กิจกรรมกลุ่มลักษณะผู้นำ 3 แบบ เข้ามาช่วย คือ 1) ผู้นำการแลกเปลี่ยน 2) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) ผู้นำจริยธรรม ผลของการจัดการความรู้ด้วยกิจกรรมกลุ่มระบบการเรียนรู้ที่มีต่อผู้นำชุมชนว่าส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชนวัดปูลานาวาส อันดับแรก คือด้านผู้นำเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนมากที่สุด การนำเอาความรู้จากแหล่งชุมชนที่มีอยู่แล้วในตนเองของชุมชน มาเผยแพร่ให้กับชุมชนได้ปฏิบัติตนเอง (Tacit Knowledge) จนเกิดเป็นความรู้ รวมทั้ง การนำเอาความรู้หลักจากภายนอก (Explicit Knowledge) มาเป็นตัวเสริมก่อให้เกิดความเข้าใจต่อสถานการณ์ของโลกปัจจุบันว่า จะต้องปรับตัวอย่างไรให้อยู่ดี มีสุข และอยู่อย่างพอเพียงในสังคม อันดับที่สอง ผู้นำต้องมีคุณธรรมจริยธรรมเรียนรู้ตนเองอย่างไรให้เข้ากับสภาพของคนในชุมชนที่มีความต้องการ เช่น ต้องเป็นผู้เสียสละ ซื่อสัตย์ มีความอดทนสูง มีจิตสาธารณะไม่ทอดทิ้งต่ออุปสรรคมีความโปร่งใสในการทำงาน เป็นผู้มีความคุณธรรมจริยธรรมและอันดับสุดท้าย ผู้นำชุมชนควรปรับเปลี่ยน มีความสามารถที่จะชักจูงให้คนในชุมชนทำงานให้สำเร็จตามความต้องการเป็นพร้อมที่จะปฏิบัติต่อสิ่งเหล่านั้นได้อย่างถูกต้องบังเกิดผลดี โดยต้องมีภาวะการใช้อำนาจบังคับ กำกับควบคุมให้คนในชุมชนเกิดพฤติกรรมที่บรรลุเป้าหมาย และต้องมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้นำชุมชนกับคนในชุมชนมีความเป็นกันเองเพื่อกระตุ้นจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วมหรือมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อการบรรลุเป้าหมายเช่นเดียวกัน

คำสำคัญ : การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้นำชุมชน

ABSTRACT

The objective of this research was to study the knowledge management for the community leaders development of Wat Puranawad. The research was qualitative design which collected data from community of Wat Puranawad Thawi Watthana district of Bangkok. Using techniques of interview, observation, knowledge management with activity groups and a questionnaire to assess their satisfaction with the activity. The data were analyzed by qualitative research method.

The study concluded that knowledge management for community leaders to develop a strong and sustainable community requires a third group characterized as a leader. 1) Transactional Leadership 2) Transformational Leadership 3) Moral Leadership. The results of the knowledge management system with group learning with community leaders that contribute to the development of community leaders Wat Puranawad. First is the leader on the exchange's most adopting the knowledge of community resources that already exist in their community to spread the word to the community self-discharge (Tacit Knowledge) And the knowledge and application of core knowledge from. external (Explicit knowledge) is an extra cause to understand the circumstances of today's world that it must adapt to the well-being and self sufficient society. The two leaders have a moral self-learning how to conditions of people in the community who have needs as well. Those who have a high tolerance, sacrifice, honesty. Public Mind unflinching obstacle to transparency in the work of the ethics. And finally Community leaders should change The ability to convince people of the community to accomplish the requirements are ready to treat them correctly done well. The conditions require the use of force. The control room of the community behavior goals. And must have a good relationship between the community leaders and the community are very friendly incentives to encourage the participation or desirable behavior. In order to achieve the same.

Keyword : Knowledge management to develop the community leaders

บทนำ

การดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบัน ต้องสร้าง ความสัมพันธ์กับคนมากมายซึ่งล้วนแล้วแต่ต้อง ใช้วิธีการและเวลาในการศึกษาซึ่งกันและกัน เพื่อใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ทั้งนี้การที่สังคม จะเป็นสุขได้ก็ต้องอาศัยภาวะผู้นำของคนในสังคม ที่จะพัฒนาคนในองค์กรหรือชุมชนอย่างไรให้มี จิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ให้มีประสิทธิภาพ สร้างความสัมพันธ์และมิตรภาพ ที่ดีสู่การดำเนินชีวิตให้เกิดสุข ดังนั้นจะเห็นว่า การที่มีผู้นำที่ดีในองค์กรหรือในชุมชนย่อมสร้าง คนที่ดีให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ทันต่อเหตุการณ์ ปลุกฝังจิตใต้สำนึกให้มีทัศนคติต่อสภาพ เศรษฐกิจ ปัจจุบัน (ปรากฏ เกิดมีสุข, 2555) ความเป็นผู้นำ ในชุมชนเป็นหน้าที่หนึ่งของผู้บริหารที่กำหนดขึ้น ในองค์กร มีอำนาจโดยตำแหน่งและได้รับความคาดหวังในหน้าที่เฉพาะเจาะจง จะมุ่งเน้น ที่การควบคุม การตัดสินใจ และจะต้องมีลักษณะ ของผู้นำ (Leadership) ไม่ว่าจะอยู่ในระดับใด ก็ตาม (ประยงค์ รณรงค์, 2544) ผู้นำชุมชนจะเน้น ที่กระบวนการกลุ่ม การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการใช้อำนาจกับบุคคล อื่น ดังนั้นภาวะผู้นำชุมชนจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ต่อการบริหารเพราะผู้นำชุมชนจะเป็นเครื่องชี้ ให้เห็นความสำเร็จของงานจะดำเนินไปด้วยดี และบรรลุวัตถุประสงค์ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะและ ศิลปในการบริหารงานของผู้นำชุมชน

ดังนั้นการที่จะพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งสู่การเรียนรู้อย่างยั่งยืน จะต้องมีการจัดการความรู้ให้กับผู้นำชุมชน พร้อมทั้งหาแนวทางในการพัฒนาสู่ความยั่งยืน จึงต้องมีกระบวนการในการเรียนรู้ของผู้นำชุมชน ซึ่งตรง

กับ Norman Uphoff แห่งมหาวิทยาลัยคอร์เนลล์
กล่าวว่า "ความยั่งยืนของสังคมในประเทศโลก
ที่สามขึ้นกับความยั่งยืนของสังคมชนบท" หาก
การพัฒนาทำแบบที่ทำให้สังคมชนบทล่มสลาย
ย่อมนำไปสู่ความไม่ยั่งยืนของสังคมทั้งหมด และ
เป็นการพัฒนาแบบไม่ยั่งยืน แม้การพัฒนาชนบท
จะมีหลายองค์ประกอบ แต่องค์ประกอบที่เป็นหัวใจ
ของความยั่งยืนของสังคมชนบทมี 3 องค์ประกอบ
คือ 1. องค์การชุมชน 2. ความรู้ 3. กระบวนการเรียนรู้
ของประชาชน

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัย มองว่าผู้นำชุมชนมีบทบาทสำคัญที่เป็นปัจจัยก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับประเทศได้เช่นกัน นั่นหมายถึงถ้าผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็งทุกชุมชน ก็จะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีของประเทศชาติ เพราะผู้นำชุมชนเกิดการเรียนรู้ รับรู้ สิ่งที่ดี ไม่ว่าจะเป็นความรู้ที่เกิดจากการสั่งสอนในเรื่องของการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม อันสืบเนื่องมาจากบรรพบุรุษ หรือความรู้ที่สร้างให้คนในชุมชนต้องปรับเปลี่ยนเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ กับเทคโนโลยีก็ตามแต่สิ่งหนึ่งที่ผู้นำชุมชนต้องตระหนักก็คือ การสร้างความสามัคคี มีจิตสาธารณะ มุ่งหวังความปรองดองกัน ในชุมชนไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน ก็จะทำให้ผู้นำชุมชนเกิดความเข้มแข็ง กลายเป็นชุมชนที่ยั่งยืน

ดังนั้นผู้วิจัยมีความตระหนักในการที่จะพัฒนาผู้นำชุมชนให้เกิดการเรียนรู้ รับรู้ ต่อสิ่งที่เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ซึ่งจะทำให้ประเทศชาติเกิดการพัฒนา ฉะนั้นการที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน : ศึกษากรณีผู้นำชุมชนวัดปรณาวาส ขึ้นเป็นการรักษาไว้ซึ่งความเข้มแข็ง

ของผู้นำชุมชน ที่จะสร้างให้ชุมชนเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง รักษาไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน โดยมีผู้นำที่เข้มแข็ง เข้าใจในชุมชนสามารถนำสู่ความรู้ การเรียนรู้ที่ดี ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงศักยภาพของผู้นำชุมชนที่เป็นต้นแบบเพื่อรักษาความเป็นเอกลักษณ์ ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม อันเกิดจากคนในชุมชนเอง เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมขององค์กรในชุมชนที่เป็นแบบอย่างของชุมชนอื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของผู้นำชุมชนในการจัดการความรู้ให้กับชุมชนวัดปรณาวาส
2. เพื่อเสนอแนะในการจัดการความรู้ให้กับผู้นำชุมชนวัดปรณาวาส

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน : ศึกษากรณีผู้นำชุมชนวัดปรณาวาสโดยมีการออกแบบวิธีการและขั้นตอนการวิจัยดังนี้ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยคัดเลือกผู้นำชุมชนวัดปรณาวาสเพื่อพัฒนาให้มีซึ่งคุณลักษณะของผู้นำชุมชนที่มีศักยภาพ โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้ กลุ่มประชากรโดยการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการใช้วิธีการแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ตัวผู้นำชุมชน ได้แก่ ประธานชุมชนจำนวน 1 ท่าน รองประธานจำนวน 1 ท่าน กรรมการชุมชน ได้แก่ เจ้าอาวาส 1 รูป กรรมการชุมชนจำนวน 6 ท่านโดยถามกลุ่มประชากร 3 กลุ่มคือ กลุ่มพระสงฆ์ กลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มวัยรุ่น เพื่อสอบถามภาวะการเป็น

ผู้นำชุมชนต้นแบบสำหรับการพัฒนา เนื่องจากผู้นำชุมชนและคนในชุมชนดังกล่าวเป็นชุมชนที่มีศักยภาพ และเป็นศูนย์รวมของการผลิตสินค้า และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงวัฒนธรรมที่มีความพร้อมด้านทรัพยากรภูมิปัญญาชาวบ้าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลสามเส้า ด้านวิธีการเป็นการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากวิธีการเก็บข้อมูล 3 วิธีที่ต่างกันแล้วจะได้ผลเหมือนเดิม เช่น ใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้เอกสาร เช่น

การสังเกต คือการสังเกตการ ฝ้าดู อย่างเอาใจใส่และละเอียดถี่ถ้วนโดยใช้หลักการทางวิชาการด้วยประสาทสัมผัสหลายอย่างพร้อมๆ กัน เช่น ตา หู ฟัง มือสัมผัส โดยผู้วิจัยใช้การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ด้วยการสังเกต (Participant-as-observer) หรือการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) วิธีการหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเป็นวิธีที่จะช่วยให้นักวิจัยเข้าถึงความรู้ ความจริงได้มากที่สุด นักวิจัยจะได้การสัมผัสและการรับรู้ กับปรากฏการณ์โดยตรงด้วยตนเอง ทั้งนี้ผู้วิจัย (ผู้สังเกต) กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียผู้นำชุมชน (ผู้ถูกสังเกต) ซึ่งได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในลักษณะความสัมพันธ์ที่ผู้สังเกตเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของผู้นำชุมชนที่ตนศึกษา ใช้ชีวิตร่วมกับกลุ่มผู้นำชุมชนที่ศึกษาตามธรรมชาติที่ผู้นำชุมชนดำรงชีวิตประจำวัน เช่นการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมกลุ่มต่างๆ ในชุมชน จนได้รับความไว้วางใจให้เป็นสมาชิกในชุมชน (พีรพงศ์ ทิพนาค, 2557), ดังนั้นข้อมูลที่ได้รับจากการสังเกตพฤติกรรมเป็นไปตาม

ธรรมชาติที่แท้จริงของผู้นำชุมชนวัดปุณณาวาส
เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร

การสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ความคิดเห็น ประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันในผู้นำชุมชนวัดปุณณาวาส เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์ที่อยู่ในชุมชนวัดปุณณาวาส ด้วยการสนทนา การแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างกัน พร้อมกับรับรู้ รับฟัง ซักถามและสังเกตปฏิกริยาการโต้ตอบ ที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนา แล้วจดบันทึกและบันทึกเสียงด้วยระบบสารสนเทศนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ให้เกิดประสิทธิภาพที่แท้จริงต่อไป

การจัดทำเวทีชุมชน การจัดเวทีประชาคมเป็นการจัดการความรู้ผู้นำชุมชนวัดปุณณาวาส โดยกำหนดกรอบการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน วัดปุณณาวาส ให้เกิดการเรียนรู้รับรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิควิธีการอยู่อย่างพอเพียง และการปรองดองกันในชุมชนให้สามารถดำเนินชีวิตได้ด้วยการพึ่งตนเองอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นองค์ประกอบของการจัดเวทีประชาคมเพื่อจัดการความรู้ ในกิจกรรมของภาวะผู้นำที่ดีในชุมชนวัดปุณณาวาสให้มีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดการข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยเริ่มกระทำไปพร้อมๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์และสะท้อนข้อมูลที่ได้ในการเก็บข้อมูลแต่ละครั้งนำสู่การวางแผนเพื่อเก็บข้อมูลครั้งต่อไป การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาจะใช้ข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกภาคสนาม

การบันทึกประจำวัน การสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผ่านการถอดเทปแบบคำต่อคำและข้อมูลจากการสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เช่น การวิเคราะห์แก่นสาระ (Thematic analysis) การวิเคราะห์เรื่องราว (Narrative analysis)

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ชุมชนที่ดีต้องมีผู้นำที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในชุมชนที่แท้จริง ไม่หวังผลประโยชน์ที่ตนเองได้รับ ต้องอุทิศทั้งกาย ใจ ที่มีหัวใจในการพัฒนา จึงจะทำให้ผู้นำชุมชนประสบความสำเร็จซึ่งสอดคล้องกับเบิร์นส์ (Burns, 1978) พอสรุปว่า ประการที่หนึ่ง ผู้นำชุมชนต้องเข้าถึงหรือผู้นำในการเปลี่ยนแปลงการเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนในการรับรู้ถึงปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาแก้ไข ต้องมีความจริงใจพูดต้องตรงกับการกระทำ มีความคิดริเริ่ม กล้าทำเพื่อชุมชน อีกทั้งไม่ตกเป็นเครื่องมือของนักการเมืองท้องถิ่น มิเช่นนั้นผู้นำในชุมชนจะถูกมองว่าเป็นการทำเพื่อประโยชน์ตนเอง ประการที่สอง เป็นผู้นำแลกเปลี่ยน ต้องบริหารการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพราะจะช่วยให้ผู้นำในชุมชนเกิดการเรียนรู้ ในชุมชนและสร้างปัญญาให้กับชุมชนโดยเฉพาะการนำเอาคนในชุมชนที่มีความสามารถมาเป็นผู้นำหรือมาเป็นผู้รู้สอนคนในผู้นำชุมชน ก็จะเป็นการสร้างความเข้มแข็งได้ ประการที่สาม เป็นผู้นำที่มีธรรมาภิบาล คุณธรรม จริยธรรม รับรู้ รับฟัง ช่วยเหลือมีความสัมพันธ์กับศาสนาในชุมชน ก่อให้เกิดเป็นค่านิยม

อภิปรายผล

ผลการวิจัยสืบเนื่องมาจาก ผู้วิจัยได้จัดทำโครงการ “การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชนวัดปรณาวาส แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร” ทำให้ทราบถึงบริบทของผู้นำชุมชนวัดปรณาวาส ว่าจะทำอย่างไรให้ผู้นำชุมชนเข้มแข็งเป็นต้นแบบ สามารถพึ่งตนเองได้โดยใช้หลักการด้วยกิจกรรมกลุ่มและระบบสารสนเทศ จนเกิดความยั่งยืน โดยนำเอาแผนพัฒนาแผนแม่บทชุมชนวัดปรณาวาส ระยะที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยได้ข้อสรุปมาจากการดำเนินงานตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2555 จากการพัฒนาตนเองในด้านความรู้เพื่อต่อยอดไปสู่การดำเนินชีวิตให้มีความสุข มาเป็นต้นแบบของการวิจัย ดังนั้นผู้นำในชุมชนต้องการจะบริหารพัฒนาคนในชุมชนอย่างไรให้เกิดศักยภาพ ความรู้ ความเข้าใจต่อการบริหารการจัดการ ให้ชุมชนรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบสังคมปัจจุบัน ทำอย่างไรให้มีรายได้ที่พึ่งตนเองได้ เพราะชุมชนเกิดการถดถอยไม่มีการพัฒนาตั้งแต่เกิดอุทกภัย ในปี พ.ศ. 2545 ซึ่งผู้นำชุมชนจะต้องทำอย่างไรให้คนในชุมชนปฏิบัติตนเองในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมการร่วมมือกันในการจัดการความรู้ให้กลุ่มผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมร่วมกันได้ประชุมด้วยการระดมสมองของผู้นำชุมชน นำประสบการณ์และความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน พร้อมเสริมความรู้ใหม่และเทคนิคภาวะผู้นำให้ผู้นำชุมชนได้แสดงออกเพื่อเสนอแนวความคิดให้เป็นระบบประชาธิปไตยทุกคนสามารถที่จะเสนอแนวความคิดเห็นได้ แต่อุปสรรคคือผู้นำชุมชนไม่มีความเข้าใจและไม่มีความรู้ในการปฏิบัติตนอย่างไร

ต่อเรื่องนั้นๆ ดีพอจึงทำให้การทำกิจกรรมไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร มีผู้นำชุมชนบางกลุ่มยังแตกความสามัคคีกันด้วยฐานอำนาจทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง ระหว่างจากฐานอำนาจเก่าทางการเมืองและผู้นำที่ยึดติดต่อการบริหารการจัดการแบบดั้งเดิม จึงทำให้ชุมชนเกิดการขัดความรับผิดชอบ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ภาวะผู้นำกับผู้นำชุมชน เมื่อได้รับความรู้ความเข้าใจกับภาวะของการเป็นผู้นำ จึงให้แสดงบทบาทการเป็นผู้นำชุมชน นำเสนอให้กลุ่มคิดเห็นต่างเข้ามาร่วมมือกิจกรรม โดยเป็นประธานของกลุ่มกิจกรรมนั้น ซึ่งวิธีนี้ถือว่าผู้นำที่คิดต่างได้เข้ามามีส่วนเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนทำให้เกิดการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะได้รับหน้าที่ภาวะผู้นำของกลุ่ม จึงทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้ดี ด้วยการจัดกิจกรรมการจัดการความรู้เกี่ยวกับการสร้างค่านิยมให้กับผู้นำในชุมชนวัดปรณาวาส เกิดความรักความเข้าใจในการร่วมมือกัน ไม่เกิดการขัดแย้งเพราะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการดำรงชีวิตแบบวิถีชีวิตของคนในชุมชนวัดปรณาวาส ไว้เพื่อฟื้นฟูค่านิยมความเป็นคนในชุมชน อีกประการหนึ่งผู้นำของชุมชนโดยเฉพาะประธานชุมชนมีความเป็นผู้นำสูง ด้วยเหตุเป็นคนเก่าที่ดำเนินชีวิตอยู่ในชุมชนเป็นเวลามากกว่า 20 ปี จึงทำให้เห็นถึงสภาพความต้องการของชุมชน ก่อให้เกิดการครอบงำทางความคิดจากการบริหารการจัดการของคนชุมชนรุ่นเก่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ความเป็นเพื่อนที่มีความจริงใจ ไม่มีผลตอบแทนหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนเป็นเวลา 5 ปี เข้ามาด้วยการพูดคุย สัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรมผู้นำชุมชน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวความคิดเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ไม่เป็นการสั่งสอนหรือเสนอแนวความคิด ปรากฏว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีมีการยอมรับ แนวความคิดเก่าและแนวความคิดใหม่มาปรับปรุงอย่างเป็นระบบ แบบประชาธิปไตย เกิดข้อตกลงที่คิดร่วมกันอย่างมีเหตุผล แม้บางครั้งจะมีการโต้แย้ง ถกเถียงถึงปัญหาที่สามารถยุติลงได้ด้วยดี โดยเฉพาะประธานชุมชนที่มีความเป็นผู้นำสูง สามารถควบคุมการประชุมแต่ละครั้ง หรือกิจกรรมที่ร่วมมือกันได้ดี นอกจากนี้การวิจัยพบว่าภาวะผู้นำในชุมชนจะต้องมีคุณสมบัติในเรื่องของการพัฒนาในด้านต่างๆ เพื่อชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ต้องมีจิตสาธารณะ นอกจากนั้นควรต้องเป็นผู้นำในชุมชนที่เป็นผู้เสียสละ มีความอดทนสูง มีความโปร่งใสในการทำงาน มีความซื่อสัตย์ และมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งพฤติกรรมของผู้นำชุมชนนี้สังเกตได้จากการรวมกิจกรรมหรือโครงการงานต่างๆ ที่ชุมชนจัดขึ้นพร้อมกับการดำเนินการจากการสอบถามหรือไปสัมภาษณ์คนในชุมชนในเรื่องเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนซึ่งคำตอบที่ได้อยู่ในระดับดีมาก ด้วยเหตุที่กล่าวมาจึงทำให้โครงการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน: ศึกษากรณีผู้นำชุมชนวัดปรณาวาส แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร จึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างผู้นำชุมชนที่มีศักยภาพที่ดีในชุมชนจนเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง โดยใช้กิจกรรมการจัดการความรู้เข้ามามีบทบาททางการให้ความรู้กับผู้นำชุมชน จากเหตุผลดังกล่าว ข้างต้นผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ด้วยตนเองวิธีการสัมภาษณ์โดยตรงที่มีการสัมภาษณ์ถึง 7 ครั้ง คือ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการชุมชน ชาวบ้าน รวมถึงคณะสงฆ์พบว่า ผู้นำชุมชน

ที่มีศักยภาพ จะต้องเข้าใจในบริบทที่แท้จริงของคนในชุมชนเพราะสามารถจะรู้และเข้าใจว่าชุมชนต้องการอะไร ผู้นำชุมชน ที่ชุมชนต้องการมีลักษณะแบบไหน ทำอย่างไรให้คนในชุมชนคล้อยตามสามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ (Wenger E., McDermott R. and Syner W.M., 2002). และจะเป็นผู้ที่มีความสัมพันธ์ภาพกับคนในชุมชนมีความเป็นกันเองเพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่องการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน : ศึกษากรณีผู้นำชุมชนวัดปรณาวาส ควรมีผู้ที่ทำการวิจัยต่อเนื่องเพื่อเป็นการบริหารการจัดการชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีควรจะศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับ

1. การศึกษาคุณลักษณะที่ดีของผู้นำชุมชนในการบริหารการเปลี่ยนแปลงสำหรับผู้นำชุมชนวัดปรณาวาส ให้เกิดประสิทธิภาพ
2. การพัฒนาการจัดการความรู้ภูมิปัญญาชุมชน ให้เกิดการส่งเสริมรายได้ภายในชุมชนวัดปรณาวาส

บรรณานุกรม

ประยงค์ รัตนรงค์. ผู้นำชุมชนบ้านไม้เรียง อำเภอดงควาย จังหวัดนครศรีธรรมราช. สัมภาษณ์, 15 ธันวาคม 2544.
ปรากฏ เกิดมีสุข (2555). องค์การแห่งการเรียนรู้. สำนักพัฒนาและสื่อทางวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

ปรากฏการ เกิดมีสุข, สุธีรา ชาติรินรานนท์ (2557),
การจัดการความรู้ชุมชน กรณีศึกษา
ชุมชนวัดปุณณวาส เขตทวีวัฒนา
กรุงเทพมหานคร การประชุมวิชาการ
“มศว วิจัย” ครั้งที่ 8

พีรพงศ์ ทิพนาค (2557), **การวิจัยเพื่อพัฒนา**
กระบวนการเรียนรู้, สำนักพัฒนาและ
สื่อทางวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

Burns, J. M. (1978). Leadership. New York:
 Harper and Row.

Wenger E., McDermott R. and Syner W.M.
 (2002). **ultivation communi ties of**
practice e:A guide to managing
Knowledge. Harvard Business School
 Press. Boston, MA.

**ความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรศูนย์การแพทยกาญจนาภิเษก
มหาวิทยาลัยมหิดลกรณีศึกษา บุคลากรศูนย์การแพทยกาญจนาภิเษก
มหาวิทยาลัยมหิดล**

**Organizational Commitment of Golden Jubilee Medical Center,
Mahidol University's Employees**

ปารณีย์ ทองยอดเกรียง

Paranee Thongyodkreang

สาขาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

e-mail : paranee2526@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากร 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรศูนย์การแพทยกาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติและประสบการณ์ในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรศูนย์การแพทยกาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา โดยใช้วิธีสำรวจ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 240 ชุด เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.8 มีอายุในช่วง 20-30 ปี และ 31-40 ปี ร้อยละ 46.3 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 63.3 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 4 ปี ร้อยละ 58.3 และมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง และการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลพบว่าบุคลากรที่มีสถานภาพสมรส การศึกษา และรายได้ แตกต่างกันมีผลต่อความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกัน แต่เพศ อายุ ประเภทการจ้างงานของบุคลากร แตกต่างกันไม่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์การ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับความผูกพันในองค์การในระดับปานกลาง ($r=.479$) และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันในองค์การในระดับปานกลาง ($r=.463$)

คำสำคัญ : ความผูกพันต่อองค์การ

ABSTRACT

The thesis research' objectives were to study the levels of the organizational commitment of Golden Jubilee Medical Center, Mahidol University's Employees, to study and compare the differences between individual causes and the organizational commitment of the Employees, and to study the relationship between job performances, work experiences and the organizational commitment of the Employees. The research was a descriptive study by survey method, collected data from 240 sample groups. The tools for data collection were questionnaires. The statistics used for data analysis were percentage, mean and the analysis of variance (ANOVA) and Correlation Analysis.

The results revealed that the most of sample group were female, 75.8 percent aged 20-30 years old, 46.3 percent aged 31-40 years old. 63.3 Percent had bachelor's degree diploma and 58.3 percent had worked for less than four years. The opinion on job performances, work experiences and the organizational commitment of most were moderate. From the differences between individual causes and the organizational commitment, they showed that marriage status, education, income affect different organizational commitment while sex, age, type of employment has no effect. Job performances associated with the organizational commitment in a moderate level ($r=.479$). Also work experiences associated with the organizational commitment in a moderate level ($r=.463$).

Keyword : Organizational Commitment

บทนำ

องค์การประกอบขึ้นด้วยปัจจัยหลักหลายๆ อย่างแต่ปัจจัยที่เป็นตัวขับเคลื่อนและกระตุ้นให้องค์การได้ดำเนินกิจการหรือภารกิจไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้นก็คือ ทูมมนุษย์แต่องค์การจะสามารถจัดการกับทูมมนุษย์อย่างไรให้ทูมนี้มีความคุ้มค่าและเกิดผลสัมฤทธิ์ให้มากที่สุด ซึ่งส่วนของภาครัฐได้มีการส่งเสริมในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของบุคคลในองค์การจะอย่างไรให้มีการบริหารจัดการได้อย่างเหมาะสมการที่องค์การจะธำรงรักษาคณ

ไว้ให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่องค์การทุกองค์การพึงที่จะต้องกระทำแต่การที่จะสร้างความผูกพันให้กับพนักงานมิใช่เรื่องง่ายองค์การจะอย่างไรเพื่อการบริหารจัดการคนแล้วนำไปตอบโจทย์ขององค์การโดยที่เราควรทำการศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่กระทบต่อคุณภาพความผูกพันของคนในองค์การโดยอาจเป็นปัญหาด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในสายอาชีพการประเมินผลการปฏิบัติงานปัญหาค่าตอบแทนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการได้รับทราบนโยบายระเบียบต่างๆ สวัสดิการและสิทธิประโยชน์แรงจูงใจภาวะผู้นำ

จากเหตุผลดังกล่าวศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้เร่งส่งเสริมและผลักดันให้บุคลากรเกิดความผูกพันต่อองค์กรและพร้อมที่จะปฏิบัติงานเพื่อองค์กรต่อไป

ในทางตรงกันข้ามหากสมาชิกในองค์กรจะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาคือ ปัญหาการลาออกจากงาน ซึ่งมีความสัมพันธ์สูงสุดกับความผูกพันของสมาชิกต่อองค์กร ปัญหาที่สองคือ ปัญหาการขาดงานคนที่มีความผูกพันต่อองค์กรจะมีแรงจูงใจให้อยากมาทำงานมากกว่าคนที่มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำหรือไม่มีเลย และประการสุดท้ายคือปัญหาการมาทำงานสายสมาชิกที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูงจะมาทำงานตรงต่อเวลามากกว่าคนที่มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ

ด้วยเหตุนี้ ความรู้สึกผูกพันกับองค์กรจึงมีความสำคัญยิ่งสามารถใช้เป็นเครื่องหมายในการทำนายอัตราการลาออกได้ดีกว่าความพึงพอใจในการทำงาน เพราะเชื่อว่าผู้ที่มีความผูกพันกับองค์กรสูงจะปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพได้ดีกว่าผู้ที่มีความรู้สึกผูกพันกับองค์กรต่ำ อีกทั้งยังสามารถบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพขององค์กรได้จากปัญหาการลาออกจากงาน หรือการทำงานอย่างไม่เต็มที่ทำให้เกิดการสูญเสียขององค์กรในหลายด้านไม่ว่า ค่าตอบแทน เงินเดือน โบนัส สวัสดิการ และเวลาในการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรเพื่อมาทดแทนรวมทั้งบรรยากาศขององค์กรเนื่องจากการขาดความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานร่วมกัน และที่สำคัญคือ การสูญเสียคุณค่าและเป้าหมายที่องค์กรวางไว้ เนื่องจากสมาชิกไม่สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้

ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล มีประวัติความเป็นมา คือ มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นมหาวิทยาลัยที่ทำหน้าที่ครบวงจรด้านสาธารณสุข ทั้งด้านการให้บริการด้านการเรียนการสอนและการวิจัย มีโรงพยาบาลอยู่ในสังกัดอยู่ 3 แห่ง คือ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลรามาธิบดี และโรงพยาบาลเวชศาสตร์เขตร้อน มีการให้บริการโรงพยาบาลทางด้านทันตกรรม ในคณะทันตแพทยศาสตร์ด้วย โดยในขณะนี้โรงพยาบาลทั้ง 3 แห่ง รวมถึงคณะทันตแพทยศาสตร์นั้น ได้ให้บริการเต็มศักยภาพแล้วและยังมีความจำเป็นในการขยายงานเพื่อความเป็นเลิศในอีกหลายๆ ด้าน

ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก จึงเป็นโรงพยาบาลในกำกับแห่งที่ 4 ของมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งลักษณะเด่นของมหาวิทยาลัยของโรงพยาบาล ได้แก่ การมีวิชาการและการวิจัยที่โดดเด่น ควบคู่ไปกับการรักษา เพื่อเป็นการตอบสนองวิสัยทัศน์ของศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก ที่จะเป็นโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยระดับหัตถิยาภูมิ ที่ให้บริการสุขภาพแบบองค์รวมมุ่งเน้นการให้บริการผู้สูงอายุ และทันตกรรมสู่ความเป็นเลิศระดับอาเซียนในปี 2558

ปัญหาการลาออกเป็นปัญหาที่ส่วนราชการพบอยู่เสมอในศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มีบุคลากรลาออก เนื่องจากดังนี้ ประกอบอาชีพอื่น เปลี่ยนที่ทำงาน ปัญหาด้านสุขภาพ ศึกษาต่อ กลับภูมิลำเนา และดูแลครอบครัว บุคลากรมองเห็นถึงความไม่มั่นคงและยังพบว่าผลตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม และสวัสดิการที่ได้รับเป็นส่วนสำคัญ ทำให้พบว่า ในงบประมาณ

ปี 2555 มีผู้ลาออกถึง 49 ราย ในงบประมาณปี 2556 มีผู้ลาออก 46 ราย และในงบประมาณปี 2557 มีผู้ลาออก 48 ราย ประกอบกับผู้วิจัยปฏิบัติงานที่ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าบุคลากรที่ยังคงปฏิบัติงานในศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษกในปัจจุบันมีความผูกพันต่อองค์การในระดับใด ตลอดจนบุคลากรเหล่านี้เกิดความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษกที่จะนำไปใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงการบริหารบุคคลและวางนโยบายการดำเนินงานพัฒนาบุคลากรในหน่วยงาน และจะสามารถทราบแนวทางในการป้องกันมิให้เกิดการพัฒนาระบบบุคลากรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากร
- 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่าง

ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล

3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติและประสิทธิภาพในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล

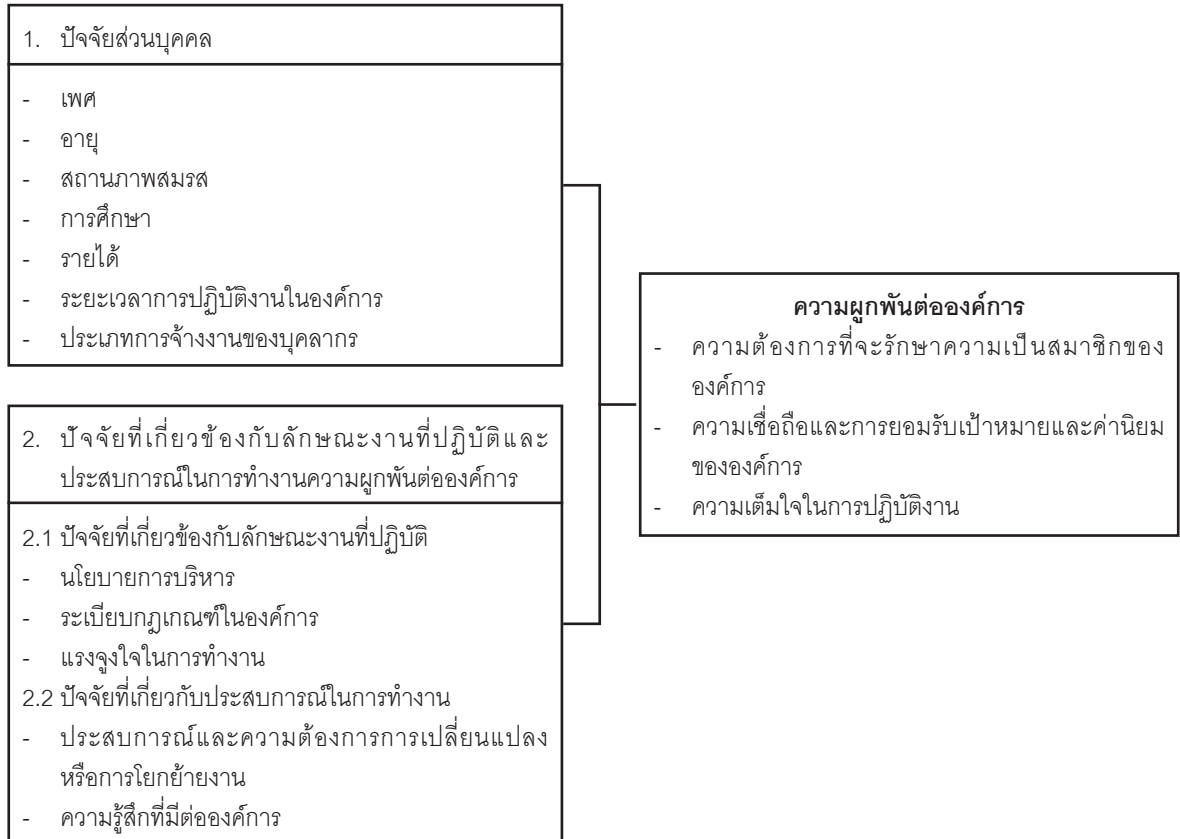
สมมติฐานของการวิจัย

1. ระดับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล จัดอยู่ในระดับสูง
2. ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล ที่แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกัน
3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติและประสิทธิภาพในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันในองค์การระดับปานกลาง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา Descriptive Research โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษกมหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 598 คน

กลุ่มตัวอย่าง

บุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษกมหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 240 คน คำนวณตามสูตรของ Taro Yamane (1967) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหน่วยงานจำนวน 22 หน่วยงาน จากจำนวนบุคลากร โดยวิธีการตามแบบอัตราส่วน (Proportion)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น จากการทบทวนวรรณกรรมและปรับมาจากแบบสอบถามในงานวิจัยของ นางสาว อารีย์ ใจหนักแน่น : 2547 เรื่อง ความผูกพันต่อองค์การของโรงพยาบาลศรีธัญญา ที่มีบริบทคล้ายกัน แบบสอบถาม 1 ชุด มีคำถามทั้งหมดจำนวน 63 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 ข้อ ในเรื่อง อายุ เพศ สถานภาพสมรส รายได้ ตำแหน่งงาน และประเภทบุคลากร

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ ของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 27 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน ของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดลจำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งในส่วนที่ 2-4 จะเป็นคำถามแบบให้เลือกตอบ โดยข้อความแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert's Scale (Likert, Rensis, 1967). เพื่อวัดประเด็นต่างๆ โดยสร้างแบบ สอบถามให้ผู้ตอบเลือกตอบ ซึ่งลักษณะคำถามจะมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เกณฑ์ในการให้คะแนน แบ่งเป็น 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหิดล
2. จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อขอดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล
3. นำหนังสืออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแบบสอบถาม ให้กับบุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามหน่วยงานต่างๆ
4. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาพิจารณาความสมบูรณ์ของการตอบ เพื่อทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติต่อไป

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 เกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากร

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กว่า 2 ใน 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี และ 31-40 ปี ร้อยละ 46.3 สถานภาพโสด ร้อยละ 62.9 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 63.3 เรื่องรายได้ พบว่าส่วนใหญ่มีรายได้ 15,000-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.7 มีระยะเวลาการปฏิบัติงานที่ศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษกเฉลี่ย 3.74 ปี โดยส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานองค์กร น้อยกว่า 4 ปี

ดังนั้น โดยภาพรวมเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษกมหาวิทยาลัยมหิดล จัดอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนที่ 2 เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่าง ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลกับความผูกพันต่อ องค์กรของบุคลากร

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่าง
ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลกับความผูกพันต่อ
องค์กรของบุคลากรพบว่าบุคลากรที่มีสถานภาพ
สมรส การศึกษา และรายได้ แตกต่างกันมีผลต่อ
ความผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน แต่เพศ อายุ
ประเภทการจ้างงานของบุคลากร แตกต่างกันไม่มี
ผลต่อความผูกพันต่อองค์กร

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติและ ประสิทธิภาพในการทำงานกับความผูกพันต่อ องค์กรของบุคลากร

ผลการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะ
งานที่ปฏิบัติในด้านนโยบายการบริหาร ระเบียบ
กฎเกณฑ์ในองค์กร แรงจูงใจในงาน และ
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน โดยภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลางในทุกด้าน เมื่อแยก
พิจารณารายด้านพบว่าด้านแรงจูงใจในงาน
มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=3.66)
รองลงมา คือ ด้านระเบียบกฎเกณฑ์ในองค์กร
(ค่าเฉลี่ย=3.47) ด้านนโยบายการบริหาร
(ค่าเฉลี่ย=3.44) และด้านความสัมพันธ์กับ
เพื่อนร่วมงาน (ค่าเฉลี่ย=3.42)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ
มีความสัมพันธ์กับความผูกพันในองค์กร
ในระดับปานกลาง ($r=.479$) และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
กับประสิทธิภาพในการทำงานมีความสัมพันธ์
กับความผูกพันในองค์กรในระดับปานกลาง
($r=.463$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยจะเห็นว่า ปัจจัยส่วนบุคคล
ในด้านสถานภาพการสมรส การศึกษา และ
รายได้ เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระดับ
ความผูกพันต่อศูนย์การแพทยกาญจนาภิเษก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ
แนวคิดของ Edward L.Gubman (1988:188)
ที่ระบุว่าผลรวมค่า ตอบแทน (Total
Compensation) เป็นปัจจัยที่สร้างให้เกิด
ความผูกพันต่อองค์กรด้วยเช่นกัน ทั้งนี้
ค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ ที่ศูนย์
การแพทยกาญจนาภิเษกจัดให้มีความเหมาะสม
กับตำแหน่งตามคุณวุฒิและประสิทธิภาพ
รวมทั้งมีการจัดสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล
ให้กับบุคลากรด้วย จึงทำให้บุคลากรมีความผูกพัน
กับองค์กร นอกจากนี้ เมวดี เลิศศิริวรกุล (2553)
ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กร: ศึกษาระดับ
ความพึงพอใจในงานและระดับความผูกพัน
ต่อองค์กรของบุคลากรในมหาวิทยาลัยวิจัย
แห่งชาติ พบว่าระดับความพึงพอใจในงาน
และความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรใน
มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติทุกกลุ่มตำแหน่งงาน
อยู่ในระดับสูง บุคลากรที่มีเงินเดือนกลุ่มตำแหน่ง
งาน และลักษณะการจ้างงานที่แตกต่างกันมี
ความพึงพอใจในงานที่แตกต่างกัน

สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลในด้านเพศ
อายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน และประเภท
การจ้างของบุคลากร เป็นตัวแปรที่ไม่มีความ
สัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรทั้งชาย
และหญิง ไม่ว่าจะมียุ่เท่าใด หรือมีระยะเวลา
การปฏิบัติงานต่างกันเพียงใด ต่างมีความผูกพัน

ต่อองค์การไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของอารีย์ ใจหนักแน่น (2547) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรโรงพยาบาลศรีรัษฎา: ศึกษาบุคลากรของโรงพยาบาลศรีรัษฎา ซึ่งพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ ระยะเวลาการปฏิบัติงานในองค์กร ไม่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะงานที่ปฏิบัติ ได้แก่ นโยบายการบริหารระเบียบกฎเกณฑ์ในองค์กร แรงจูงใจในงานและความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน พบว่าในภาพรวมมีความคิดเห็นระดับปานกลางทุกด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของ Hewitt Associates (Hewitt Associates, 2003. อ้างในสกว สํารายคอง, 2547:16) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของบุคลากร ได้แก่ ภาวะผู้นำ (Leadership), วัฒนธรรมหรือจุดมุ่งหมายขององค์กร (Culture Purpose), ลักษณะงาน (Work Activity), ค่าตอบแทนโดยรวม (Total Compensation), คุณภาพชีวิต (Quality of Life), โอกาสที่ได้รับ (Opportunity) และความสัมพันธ์ (Relationship) แต่เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า มีความคิดเห็นด้านแรงจูงใจในงานมากที่สุด ซึ่งอาจพิจารณาได้จาก การได้รับความก้าวหน้าในหน้าที่การงานหรือได้ปฏิบัติงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ การมีรายได้ที่เหมาะสม และสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาล รวมถึงโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการเข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่างๆ ในแต่ละปี

แม้ว่าด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานจะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่ก็มีความสำคัญที่จะทำให้บุคลากรต้องการมาปฏิบัติงานหรือไม่ การมีความสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความร่วมมือร่วมใจ ส่งผลให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับผลการวิจัยเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน มีปัจจัย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านประสบการณ์และความต้องการการเปลี่ยนแปลงหรือการโยกย้ายงาน และด้านความรู้สึกละดับต่อองค์การส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในระดับปานกลางทั้งสองด้าน แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านประสบการณ์และความต้องการการเปลี่ยนแปลงหรือการโยกย้ายงาน มีความเห็นด้วยมากที่สุด ในเรื่องการโยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่การทำงานภายในองค์กรที่ผ่านมา มีความเหมาะสม รองลงมาเห็นว่าการโยกย้ายสับเปลี่ยนงานจะได้รับความสำเร็จมากกว่า สอดคล้องกับแนวคิดของ The Gallup Organization ได้ทำการค้นคว้าข้อมูลและค้นพบว่ามนุษย์เป็นตัวขับเคลื่อนผลลัพธ์ทางธุรกิจขององค์กร โดยเป็นที่รู้จักในรูป The Gallup Organization สรุปเป็นปัจจัยลำดับขั้นความผูกพัน โดยเกี่ยวข้องในประเด็นด้านความก้าวหน้าในงาน (Growth) ประกอบด้วยความก้าวหน้าและการเรียนรู้และพัฒนาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือโยกย้ายงาน จะทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้งานใหม่ๆ และทำให้บุคลากร ไม่เกิดความจำเจ จะมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพต่อไป สำหรับด้านความรู้สึกละดับต่อองค์การ มีความเห็นด้วยมากที่สุดในการได้รับความร่วมมือจากเพื่อน

ร่วมงานทุกครั้งเมื่อต้องการความช่วยเหลือ

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร โดยมีการประเด็นที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ด้านความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร ด้านความเชื่อถือและการยอมรับเป้าหมาย และ ด้านค่านิยมขององค์กรและความเต็มใจในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมมีอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ด้านค่านิยมขององค์กรและความเต็มใจในการปฏิบัติงานมีความเห็นด้วย มากที่สุด คือ การทุ่มเทให้กับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ Allen และ Meyer (1990 อ้างถึงใน Susan Curtis, 2001:60-62) ได้แบ่งความผูกพันต่อองค์กรเป็นสามด้าน ได้แก่ ความผูกพันด้านความรู้สึกรู้สึกผูกพันต่อเนื้อและความผูกพันที่เกิดจากบรรทัดฐานของสังคม โดยปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผูกพันด้านความรู้สึกรู้สึก คือ การรับรู้ลักษณะของงาน ได้แก่ อิสระในงาน ลักษณะเฉพาะของงาน ความสำคัญของงานทักษะที่หลากหลายและปฏิกิริยาของหัวหน้างาน เช่น การรู้สึกรู้สึกว่าองค์กรสามารถไว้วางใจได้ การรับรู้ถึงการมีส่วนร่วมในการบริหาร เป็นต้น

การที่บุคลากรของศูนย์การแพทย์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยมหิดล ส่วนใหญ่มีความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งอาจจะมีปัจจัยจากการได้ทำงานตามคุณวุฒิ ทำให้มีรายได้สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัว การได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ รวมทั้งการได้รับสวัสดิการที่บุคลากรมีความพึงพอใจ ทั้งนี้ หากไม่มีโครงการจัดตั้งศูนย์การแพทย์ฯ เพื่อให้เป็นสถานพยาบาลสำหรับการรักษาผู้ป่วย อันเป็นการกระจายบริการทางการแพทย์ให้สามารถเข้าถึงประชาชนมากขึ้น

เมื่อมีการจัดตั้งหน่วยงาน จึงจำเป็นที่จะต้องมีการสรรหาบุคลากรมาปฏิบัติงานในสาขาต่างๆ จึงอาจพูดได้ว่า “เพราะมีหน่วยงานนี้ หลายคนจึงมีงานทำ” จึงทำให้เกิดความผูกพันของบุคลากรที่มีต่อองค์กร ทำให้อัตราการลาออกลดน้อยลง และบุคลากรจะมีความสุขในการทำงานมากขึ้น อันส่งผลดีต่อสุขภาพกายและใจ เป็นปัจจัยผลักดันให้ปฏิบัติงานประสบความสำเร็จตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะงานที่ปฏิบัติในระดับ ปานกลาง โดยมีความคิดเห็นมากที่สุดด้านแรงจูงใจในงาน บุคลากรมีความรู้สึกกระตือรือร้นต่องาน อาจพิจารณาจากการได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม การมีสวัสดิการที่ดี การสนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพตนเอง รวมถึงการยกย่องชมเชยให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานดี ซึ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ศูนย์การแพทย์ฯ ได้ดำเนินการอยู่แล้ว และควรให้มีความต่อเนื่อง แม้ว่ากฎระเบียบของหน่วยงานที่มักจะจำกัดความเป็นอิสระในการทำงาน ทำให้รู้สึกคล้ายการบังคับ แต่เมื่อพิจารณาในเชิงบวก ก่อให้เกิดการควบคุมการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับประเด็นเพื่อนร่วมงานในหน่วยงาน มีการแบ่งกลุ่มย่อยและประเด็นอุปสรรคในการประสานงานกลุ่มย่อย (อย่างไม่เป็นทางการ) ดังนั้น ศูนย์การแพทย์ฯ จึงควรมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้ความสามารถตามศักยภาพที่มีโดยการ

มอบหมายงานเฉพาะบุคคลเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้เกิดความชัดเจน และควรส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อลดช่องว่างปัญหาในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงานเป็นปัจจัยสำคัญ ในการกำหนดความสำเร็จของงาน โดยความร่วมมือจะทำให้เกิดความสำเร็จในทุกเรื่อง และเมื่ออยู่ในหน่วยงาน หากได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานเป็นทีม เพื่อนร่วมงานจะเป็นส่วนสำคัญ ซึ่งทุกคนในทีมต้องมีส่วนร่วมขับเคลื่อนงาน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล อันจะส่งผลให้เกิดความผูกพันในองค์กรและลดความขัดแย้ง ซึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อการปฏิบัติงานได้

2. จากผลการวิจัย พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นมากที่สุดเกี่ยวกับการโยกย้าย สับเปลี่ยนหน้าที่การทำงานภายในองค์กร ซึ่งที่ผ่านมามีความเหมาะสม จะเห็นได้จากการโยกย้ายสับเปลี่ยนในระดับที่สูงขึ้น เช่น การแต่งตั้ง หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน ฯลฯ ซึ่งแนวทางที่ศูนย์การแพทย์ฯ ได้ดำเนินการอยู่แล้วมีความเหมาะสม แต่ควรให้มีการพิจารณาทั้งความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพ ทักษะ และควรมีการประกาศผลการพิจารณาให้เป็นที่ประจักษ์เปิดเผย เพื่อยกย่องรับ โดยไม่มีข้อโต้แย้ง ซึ่งจะทำให้ลดความคิดเห็นของบุคลากรส่วนหนึ่งที่เห็นว่า การโยกย้ายสับเปลี่ยนหน้าที่การทำงานภายในองค์กรยังมีการอาศัยพรรคพวก มากกว่าความรู้ความสามารถ ทั้งนี้ มีประเด็นที่สำคัญคือ บุคลากรบางส่วนมีความคิดเห็นว่าถูกผู้อื่น ขกฉวยความดีความชอบไปจากความสำเร็จ

ในงานของตนเอง ดังนั้น จึงควรให้ทุกคนมีส่วนร่วมดำเนินงาน เช่น กรณีงานนั้นต้องมีผู้รับผิดชอบมากกว่า 1 คน เห็นควรให้ดำเนินการในรูปแบบคณะทำงาน สำหรับงานที่รับผิดชอบรายบุคคลควรมอบหมายหรือมีคำสั่งเป็นรายการณ โดยระบุเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อป้องกันการ ขกฉวยความดีความชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

3. จากผลการวิจัย พบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรอยู่ในระดับสูง โดยพิจารณาจากความต้องการที่จะรักษาความเป็นสมาชิกขององค์กร เมื่อมีบุคคลกล่าวถึงศูนย์การแพทย์ฯ อย่างเสียๆ หายๆ จะรู้สึกเจ็บ รวบรวมทั้งบุคลากรมีความตั้งใจทำงานอย่างทุ่มเท มาทำงานตรงเวลา พร้อมเสียสละเวลาส่วนตัว เพื่อผลสำเร็จของงาน และพร้อมเสมอที่จะทำทุกอย่างให้องค์กรมีความก้าวหน้า จึงเป็นที่ประจักษ์ได้ว่าบุคลากรมีความรู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของศูนย์การแพทย์ฯ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อเป็นการเจาะลึกในประเด็นที่น่าสนใจที่เป็นปัญหา ที่ควรได้รับการแก้ไขและแนวทางการแก้ไขปัญหา เช่น ปัญหาข้อขัดแย้งในองค์กร, ปัญหาการใช้ อำนาจ เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาเพื่อวัดระดับความผูกพันต่อองค์กร

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการมีส่วนร่วมต่อไปหรือลาออกของบุคลากรในองค์กร

ผู้วิจัยหวังว่า จะมีผู้ที่อยู่ในหน่วยงานหรือ องค์กรอื่นสนใจที่จะศึกษาหาความ สัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ประสบการณ์ในการทำงาน และความผูกพัน
ต่อองค์การที่มีผลต่อความผูกพันในองค์การ
ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งในปัจจุบัน
มีการปฏิรูประบบราชการ การประเมิน
ประสิทธิภาพประสิทธิผล แบบใหม่ อาจส่งผล
ทำให้ความผูกพันต่อองค์การที่มีอยู่เดิมเปลี่ยนไป
หากสูญเสียบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์
จะทำให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ช้ากว่าหรือ
ไม่เป็นไปตามที่กำหนด

บรรณานุกรม

เมวดีเลิศศิริวรกุล. (2553). **ความผูกพันต่อองค์การ
ของบุคลากรมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ.**
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาโครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิต
ศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สกว. คงสาราญ. (2547). **การพัฒนาแบบวัดความ
ผูกพันของพนักงาน:** กรณีศึกษา
บริษัทฯ ในกลุ่มสมบูรณ์. ภาคนิพนธ์
วิทยาศาสตร์บัณฑิต โครงการบัณฑิต
ศึกษาการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อารีย์ใจหนักแน่น. (2547). **ความผูกพันต่อองค์การ
ของบุคลากรโรงพยาบาลศรีธัญญา.**
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนสังคม, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

Allen, N.J. and J.P. Meyer. (1990). "The
Measurement and Antecedents of
affective, Continuance and Normative
Commitment to the Organization".
Journal of Occupational psychology. 63:
1-18

Gubman, L.E. (1998). **The Talent Solution:
Aligning Strategy and People to Achieve
Extraordinary Results.** The United States
of America: McGraw-Hill Companies,
Inc.

Likert, Rensis. (1967). "The Method of
Constructing and Attitude Scale".
In Reading in Fishbein, M (Ed.), Attitude
Theory and Measurement (pp. 90-95).
New York: Wiley & Son.

Yamane, Taro. (1967). **Statistics: An introductory
analysis.** New York: Harper and Row.

ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

Participating Strategy for the Crime Prevention of Metropolitan Police Station in Bangkae Disrict Area

ดวงฤทธิ์ เบ็ญจาธิกุล ชัยรุ่งเรือง

Duangrit Benjatikul Chairungruang

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

e-mail : ajarn.draft@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษายุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaires) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นอาศัยในเขตบางแค จำนวน 192,300 คน (สำนักงานเขตบางแค พุทธศักราช 2558) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นอาศัยในเขตบางแค ได้มาโดยใช้จำนวนตามตารางสุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation), ค่า T-test, ค่า F-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 (S.D.=.637) *คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานครด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 (S.D.=.637) ด้านความรู้ความเข้าใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 (S.D.=.626)

2. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค พบว่า ปัจจัยด้าน เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการพักอาศัย ที่แตกต่างกันมีผลต่อความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

คำสำคัญ : ยุทธศาสตร์, การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ABSTRACT

The objectives of the study were twofold : 1) to investigate the participatory strategy for the prevention and suppression of crime in the area under the jurisdiction of Metropolitan Police Stations in Bangkae district area ; and 2) to examine the factors conducive to the participatory strategy for the prevention and suppression of crime. The study instrument was a set of self-administered questionnaires. The population for the study was composed of all the residents living the Bangkae District area, totaling 192,300 people. With the help of Krejcie and Morgan's table, the researcher obtained 400 residents as the sample for the study. The collected data were analyzed by dint of descriptive statistics (frequency, percentage, mean, standard deviation), a t-test and an F-test.

The research findings were as follows:

1. The data analysis has brought to light the facts specified below. With regard to the peoples' opinions toward the participatory strategy for the prevention and suppression of crime in the area under the jurisdiction of Metropolitan Police Station in Bangkae district area, it was found that, holistically, the peoples' knowledge as well as understanding of the participatory strategy was found to be at a high level ($x=4.17$). Holistically, the people's participation level in the maintenance of life and property safety was found to be at a high level ($x=4.25\%$).

2. The participation in the prevention and suppression of crime of the people with different backgrounds (sex, age, marital status, education, occupation, monthly income, and duration of living in the locality) differed in their levels of participation in the prevention and suppression of crime; the difference was statistically significant at the .05 level.

Keywords : Strategy, Crime Prevention

บทนำ

ปัญหาอาชญากรรมได้กลายเป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งของสังคมไทยและมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น โดยตลอดจนระยะเวลาที่ผ่านมา นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในสังคม คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้ใช้ความพยายามกัน

อย่างเต็มที่ ในอันที่จะลดปริมาณความรุนแรงของปัญหาอาชญากรรม แต่ผลที่ได้รับกลับไม่เป็นอย่างที่ต้องการ เนื่องจากปัญหาอาชญากรรมกลับทวีความรุนแรงและมีแนวโน้มที่จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ปัญหาอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์หนึ่งทางสังคมที่เกิดขึ้น โดยการกระทำของบุคคลและในการกระทำผิดของบุคคลนั้น ก็จะต้องได้รับการลงโทษ ปัญหาอาชญากรรม

ได้ก่อให้เกิดผลเสียทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ของประชาชน ตลอดจนความมั่นคงของชาติ และ ปัจจุบันนี้อาชญากรรมได้เพิ่มสถิติสูงขึ้นตามการขยายตัวของประชากรและการขยายตัวของเมือง ทำให้ประเทศไทยกำลังเผชิญกับสภาพสังคมที่มีสถิติอาชญากรรมสูงประเทศหนึ่งในโลก จนมีผู้กล่าวว่าอาชญากรรมเป็นโรคร้ายของสังคมไทย ปัญหาอาชญากรรมที่สำคัญและมีผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ ในปัจจุบัน ได้แก่ อาชญากรรมที่เกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย เพศ และเสรีภาพ การประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ยาเสพติดให้โทษและการใช้อิทธิพล (ประชุม เปี่ยมสมบูรณ์, 2526 : 9) โดยทั่วไปแล้ว การกระทำอาชญากรรมเกือบทุกประเทศ จะมีอัตราสูงในเมืองใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของ ความเจริญและเป็นศูนย์กลางของสถาบันรวมทั้ง กิจกรรมต่างๆ จึงเป็นแรงดึงดูดทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม เป็นสาเหตุให้ประชาชนได้หลั่งไหล เข้ามาอาศัยและประกอบอาชีพอย่างหนาแน่น ซึ่งความแออัดของเมืองก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย รวมทั้งปัญหาอาชญากรรม ที่เพิ่มขึ้นตามการพัฒนาประเทศ ยิ่งพัฒนา เศรษฐกิจไปเพียงใดอาชญากรรมก็ยิ่งเพิ่มขึ้น เพียงนั้น

การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงเป็นภารกิจหลักของตำรวจ เนื่องจากปัญหา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน เป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งของสังคม ที่มี ผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และ ประกอบธุรกิจของประชาชนเป็นอย่างมาก ใน ปัจจุบัน การก่ออาชญากรรมหรือการกระทำผิด

ของคนร้ายจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา โดยขึ้นอยู่กับ ปัจจัยสำคัญ คือ ช่วงเวลาและโอกาส ถึงแม้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคน จะพยายามทุกวิถีทางที่จะ ควบคุมปัจจัยดังกล่าวหรือกำหนดแนวทางแก้ไข ให้ได้ผล แต่เป็นการแก้ไขในระดับหนึ่งเท่านั้น และไม่ได้หายไปจากสังคมไทย เนื่องจากภาวะ แทรกซ้อนต่างๆ เช่น ความร่วมมือจากประชาชน เครื่องมือเครื่องใช้ที่มีอยู่หรือเทคโนโลยีตลอดจน ข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานตำรวจ (กรมตำรวจ, 2541)

สถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค มีอยู่ 3 แห่ง ได้แก่ สถานีตำรวจนครบาลเพชรเกษม สถานีตำรวจนครบาลหลักสอง และสถานี ตำรวจนครบาลศาลาแดง เป็นหน่วยงานในพื้นที่ ที่สำคัญของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการ ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนในพื้นที่เขตบางแคซึ่งเป็นเขตหนึ่ง ที่มีประชากรอยู่หนาแน่น จึงมีปัญหอาชญากรรม เพิ่มขึ้นตามอัตราส่วนของประชากร และทำให้ สถานีตรวจในพื้นที่ จำนวน 3 แห่ง คือ สถานี ตำรวจนครบาลเพชรเกษม สถานีตำรวจนครบาล หลักสอง และสถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง ต้องทำหน้าที่หนักขึ้นต่อการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมเพื่อให้ประชาชนมีความอบอุ่นใจ ต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ส่งเสริมให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม โดยมุ่งหวังให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมและช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม (กรมตำรวจ, 2541)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค เพื่อนำผลการวิจัยเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามการเกิดอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. สถานภาพสมรส
5. อาชีพ
6. รายได้
7. ระยะเวลาการพักอาศัย

ความรู้ความเข้าใจของประชาชน

ตัวแปรตาม

ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขต

บางแค

- ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ด้านยาเสพติด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

ประชาชนซึ่งมีเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ระยะเวลาการพักอาศัย ที่ต่างกันมีผลต่อยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์

คำว่า “ยุทธศาสตร์” หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “กลยุทธ์” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษ คือ Strategy มีรากศัพท์มาจากภาษากรีก 2 คำ คือ “Stratos” แปลว่า กองทัพ และคำ “legei” แปลว่า การนำหรือผู้นำ ทั้งสองคำ ให้ความหมายของการนำกองทัพ ซึ่งหมายถึง ศิลปะในการวางยุทธศาสตร์ และการบัญชาการรบเพื่อเอาชนะศัตรู (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2546) และธงชัย สันติวงษ์ (2545) ให้ความหมายว่า ยุทธศาสตร์ คือ แผนงานที่ซึ่งมีความพร้อมสมบูรณ์ครอบคลุม ครบถ้วนทุกด้านและประสานสอดคล้องเข้ากัน ได้ที่จะช่วยให้องค์กรมีข้อได้เปรียบที่จะเผชิญกับสภาพแวดล้อมต่างๆ ซึ่งยุทธศาสตร์จะถูกกำหนดขึ้น

เพื่อประกันว่า วัตถุประสงค์ของกิจการจะบรรลุสำเร็จได้แน่

สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ คือ วิธีการที่องค์กรเลือกเพื่อจะดำเนินการจากจุดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไปยังจุดหมายปลายทางในอนาคตที่กำหนดไว้ ดังนั้น ยุทธศาสตร์จึงเป็นกรอบและแนวทางกว้างๆ ที่จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดแผนงานและ โครงการในรายละเอียดได้ว่า จะทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร เพื่อนำไปสู่ผลผลิตที่สอดคล้องกับภารกิจ และเป้าหมายขององค์กร

แนวความคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

ในปัจจุบันนี้ ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมได้หลายวิธี แต่คนไทยยังไม่ตื่นตัวในการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเกิดความตื่นตัวและพร้อมใจกันเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น รูปแบบและวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมนั้นมีอยู่ด้วยกันหลายวิธีการ ดังนี้

1. โครงการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกเตือนภัยและแจ้งข่าวอาชญากรรม (Watch programs) การจัดตั้งกลุ่มสมาชิกเตือนภัยและแจ้งข่าวอาชญากรรม เป็นการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมรูปแบบหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมโดยทั่วไป เช่น โครงการเพื่อนบ้านเตือนภัย ซึ่งในต่างประเทศนิยมเรียกชื่อแตกต่างกันไปตามลักษณะพื้นที่ เช่น Neighborhood Watch หรือ Block Watch (เพื่อนบ้านเตือนภัย) Apartment Watch (อาคารห้องเช่าเตือนภัย) Business Watch

(กลุ่มธุรกิจเตือนภัย) และ Employees Watch (ลูกจ้างเตือนภัย) เป็นต้น โดยสมาชิกกลุ่มช่วยกันสอดส่องดูแลพฤติกรรม ความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ของสมาชิกกลุ่มคอยเป็นหูเป็นตาและแจ้งข่าวเบาะแสดต่างๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ที่ได้รับที่ทราบและดำเนินการตรวจสอบ

2. โครงการสายตรวจประชาชน (Citizen patrols) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การจัดสมาชิกหรืออาสาสมัครผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจท้องที่ คอยระวังป้องกันรักษาความปลอดภัยตามบริเวณต่างๆ ที่มีปัญหาอาชญากรรมในชุมชน โดยการออกตรวจด้วยการเดินเท้า จักรยานหรือพาหนะอื่นๆ พร้อมวิทยุสื่อสาร โครงการสายตรวจประชาชนนี้ได้มีการนำมาใช้ในย่านที่อยู่อาศัยของชนชั้นกลางตามชานเมือง

3. การเสริมสร้าง “พันธมิตรเชิงหุ้นส่วน” กับองค์กรชุมชน (Partnerships with neighborhood or Organizations) การเข้ามามีส่วนร่วมและการเพิ่มบทบาทของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมในระดับท้องถิ่นนั้น องค์กรชุมชนระดับท้องถิ่นที่มีบทบาทค่อนข้างมาก ได้แก่ โรงเรียน องค์กรทางศาสนา ธุรกิจเอกชน สถาบันครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน สาธารณประโยชน์ต่างๆ และหน่วยงานระดับท้องถิ่น

4. คณะกรรมการประชาชน (Boards, councils, and commissions) การตั้งคณะกรรมการประชาชนเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมรณรงค์ต่อสู้

กับภัยอาชญากรรมได้ โดยประชาชนมีส่วนร่วมทำหน้าที่เป็นผู้แทนหรือสมาชิกในคณะกรรมการเพื่อดำเนินกิจกรรมของกลุ่มและดูแลพิทักษ์ผลประโยชน์ของกลุ่ม

5. การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่ประชาชน ปัญหาหลักในการป้องกันอาชญากรรม ก็คือ ทำอย่างไรจึงจะส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่อต้านภัยอาชญากรรมมากขึ้น การประชาสัมพันธ์ระดับชุมชนนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจใช้วิธีการส่งจดหมายเวียนประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมป้องกันอาชญากรรมและการติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกับชุมชนในเขตท้องที่

6. การป้องกันอาชญากรรมภายในสถานศึกษา ในปัจจุบันปัญหาอาชญากรรมได้แทรกซึมเข้าไปถึงภายในโรงเรียนและสถานศึกษาระดับต่างๆ โดยเด็กและเยาวชนได้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือก่ออาชญากรรมรุนแรงจนปรากฏเป็นข่าวครึกโครมไปทั่วโลกจึงต้องให้ความสำคัญต่อการวางนโยบายป้องกันอาชญากรรมในสถานศึกษา

7. การป้องกันอาชญากรรมในชุมชนธุรกิจ อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการธุรกิจมีหลายประเภท เช่น การหยิบฉวยสินค้าในห้างสรรพสินค้าโดยไม่จ่ายเงินซึ่งถือเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ (shoplifting) การโจรกรรมสินค้าในคลังสินค้า การก่อวินาศกรรมของแก๊งค์และวัยรุ่นในศูนย์การค้า การประทุษร้ายต่อทรัพย์ของลูกค้าและของพนักงาน ตลอดจนอาชญากรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ เป็นต้น ธุรกิจเอกชนจึงได้รวมตัว

กันเพื่อสร้างพันธมิตรในเชิงหุ้นส่วน กับตำรวจท้องที่ในการป้องกันอาชญากรรม ทั้งนี้เพื่อเป็นการปกป้องผลประโยชน์ทางการค้าธุรกิจของกลุ่มมิให้เกิดความเสียหายสืบเนื่องจากปัญหาอาชญากรรม

8. การมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดในประเทศญี่ปุ่น ในการป้องกันอาชญากรรมนั้นเพียงแต่การช่วยเหลือดูแลผู้กระทำผิดไม่ให้กระทำผิดซ้ำอีก ย่อมไม่เพียงพอต่อการป้องกันอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนในประเทศญี่ปุ่นจึงมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมด้วย การดำเนินการมีทั้งการเป็นอาสาสมัครของหน่วยงานรัฐ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและไม่ได้เป็นอาสาสมัครแต่เข้ามาช่วยงานสังคมเป็นครั้งคราว การดำเนินกิจกรรมมีทั้งที่เกิดจากความคิดริเริ่มของประชาชนเองและเกิดจากคำแนะนำของรัฐ

9. ตำรวจชุมชน (Community policing) เป็นการแก้ไขปัญหาเชิงกลยุทธ์ เพื่อป้องกันและควบคุมอาชญากรรมและลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ซึ่งมีสาระสำคัญอยู่ 4 ประการ คือ การขยายขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของงานตำรวจให้กว้างขวางขึ้น การให้ความสำคัญและเน้นหลักที่การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนอย่างใกล้ชิดลึกซึ้ง สม่่าเสมอและต่อเนื่องตลอดไป การให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาและการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดขึ้น และความพยายามที่จะปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของตำรวจ เพื่อที่กระจายการให้บริการและการวางแผนระดับชุมชนมากขึ้น

การดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตบางแค จำนวน 192,300 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร สำนักงานเขตบางแค. 2558)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้เป็น ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในเขตบางแค จำนวน 400 คน ตามสูตร Taro Yamane และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา คือ กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามความหนาแน่นของชุมชน คือ พื้นที่สถานีตำรวจนครบาลเพชรเกษม จำนวน 150 ตัวอย่าง พื้นที่สถานีตำรวจนครบาลหลักสอง จำนวน 150 ตัวอย่าง และพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลศาลาแดง จำนวน 100 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้ครบจำนวนตามที่กำหนดไว้

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรสอาชีพ รายได้ ระยะเวลาการพักอาศัยความรู้ความเข้าใจของประชาชน

3.2 ตัวแปรตาม คือ ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาร่างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็น

แบบสอบถามเกี่ยวกับยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าที (t-test) ค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 73.0 รองลงมาเพศหญิง จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 มีอายุ 46-50 ปี จำนวน

213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.25 สถานภาพสมรส จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.25 มีรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.75 พักอาศัย 10 ปีขึ้นไป จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 72.75

2. ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค สรุปผลการวิจัยได้ตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

(n=384)			
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
การมีส่วนร่วมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อป้องกัน			
การเกิดอาชญากรรม	4.39	.602	มาก
การมีส่วนร่วมเป็นพยานพินิจคดีในชั้นศาล	4.04	.723	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 (S.D.=.637) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วย

มาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.39 (S.D=.602) คือ การมีส่วนร่วมสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อป้องกันการเกิดอาชญากรรม และข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.04 (S.D.=.723 คือ การมีส่วนร่วมเป็นพยานพินิจคดีในชั้นศาล

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านยาเสพติด

(n=384)

ด้านยาเสพติด	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
การยอมให้มีการจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	4.31	.671	
การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดให้โทษ	4.12	.719	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค ด้านยาเสพติด โดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 (S.D.=.664) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

เท่ากับ 4.31 (S.D=.671) คือ การยอมให้มีการจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.12 (S.D=.719) คือ การมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบถึงพิษภัยของยาเสพติดให้โทษ

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความรู้ความเข้าใจ

(n=384)

ความรู้ความเข้าใจ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธวิธีการตรวจค้นบุคคล ยานพาหนะ และสถานที่ ของสายตรวจชุมชน	4.24	.629	มาก
ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสายตรวจชุมชน	4.13	.630	มาก
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ ในการใช้ยุทธวิธีการป้องกันตนเองเมื่อเข้าระงับเหตุ หรือเมื่อเหตุเกิดกับตนเอง	4.26	.648	มาก
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการสังเกต การจดจำ ตำหนิรูปพรรณ ของคนร้ายและยานพาหนะ	4.17	.669	มาก
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายที่ประชาชนทั่วไปควรรู้	4.13	.667	
ท่านมีความรู้ความเข้าใจ ในการสืบสวนหาข่าวคนร้าย หรือพื้นที่ที่มีการกระทำผิดกฎหมาย	4.14	.644	มาก
ภาพรวม	4.17	.626	

จากตารางที่ 3 พบว่ายุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตบางแคด้านความรู้ความเข้าใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 (S.D.=.626) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมากโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.26 (S.D.=.648) คือ ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ยุทธวิธีการป้องกันตนเองเมื่อเข้าระงับเหตุ หรือเมื่อเหตุเกิดกับตนเอง และข้อที่อยู่ในระดับเห็นด้วยโดยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเท่ากับ 4.13 (S.D.=.630) คือ ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธวิธีการตรวจค้นบุคคล ยานพาหนะ และสถานที่ของสายตรวจชุมชน

3. การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค

การเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค พบว่า ปัจจัยด้าน เพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการพักอาศัย ที่แตกต่างกันมีผลต่อความแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก สอดคล้องกับการศึกษาของเทอดเกียรติ วงศาโรจน์ (2546, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการป้องกัน

อาชญากรรมของประชาชนในชุมชนเทศบาลเมืองราชบุรี พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในชุมชนเทศบาลเมืองราชบุรีในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง 3 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน การมีส่วนร่วมด้านปฏิบัติการ และการมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก

ยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแคด้านยาเสพติดโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของไกร สอนสี (2540, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองในสังกัดตำรวจภูธรภาค 4 พบว่า ด้านการดำเนินกิจกรรมด้านการปราบปรามยาเสพติด การดำเนินงานได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการจับกุมผู้ค้ายาเสพติด ผู้ผลิต การนำมาตรวจการดำเนินคดีในข้อหาสมคบกับกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาบังคับใช้ในการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติดมาบังคับใช้ในการนำมาตรวจการดำเนินคดี ข้อหาสมคบกันกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาบังคับใช้ในการปราบปรามผู้ผลิตยาเสพติด ส่วนการดำเนินการด้านงานป้องกันยาเสพติดมีการดำเนินงานได้จริง โดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนในพื้นที่เขตบางแคได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่อยู่ในระดับมากตามยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมที่เป็นหลักการสำคัญของงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของตำรวจในพื้นที่ได้ลงไปยังชุมชนและเข้าถึงใกล้ชิดกับประชาชน

ทำให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะช่วยกัน สอดส่องดูแลด้านยาเสพติดในชุมชนของตนเอง อย่างเต็มที่

ด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชน เกี่ยวกับยุทธศาสตร์แบบมีส่วนร่วมต่อการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานี ตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค โดยภาพ รวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก สอดคล้องกับ การที่กรมตำรวจได้วางแนวทางในการป้องกัน อาชญากรรมไว้ในแผนกรมตำรวจแม่บทฉบับ ที่ 3 พ.ศ. 2540-2544 (กรมตำรวจ, 2540) ใช้สื่อ ประชาสัมพันธ์จากทุกรูปแบบ ในการเผยแพร่ ความรู้ข้อมูลข่าวสารรวมทั้งผลการปฏิบัติงานของ ตำรวจที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ให้ประชาชน ร่วมมือในการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับคนร้าย เนื่องจาก สถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค ได้ให้ ความสำคัญกับงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ทำให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจต่อการกิจ ของตำรวจและต่อการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ โดยที่ งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เป็นยุทธศาสตร์ที่มี แนวคิดพื้นฐาน คือ ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วม รับรู้ และเข้าใจปัญหาของสังคมในส่วนที่ตำรวจ รับผิดชอบ มีสัมพันธ์ภาพอันดีกับตำรวจ จนถึง การเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา อาชญากรรม และการรักษาความมั่นคงของชาติ ร่วมกับตำรวจ ทั้งนี้ก็เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการ รักษาความสงบสุขในสังคม โดยงานชุมชนสัมพันธ์ นั้นยึดหลักว่าการดำเนินการต้องเริ่มขึ้น หรือเกิดขึ้น จากความจำเป็นหรือความต้องการ หรือความรู้สึก ของประชาชนซึ่งอยู่ในชุมชน ว่ามีความปรารถนา และตัดสินใจร่วมกันในการดำเนินการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนเอง โดย

มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้ให้การกระตุ้นส่งเสริม ให้คำปรึกษา แนะนำความคิดหรือให้การช่วยเหลือแก่ชุมชนเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ดังนั้น การที่ สถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขตบางแค เข้าถึง ประชาชนโดยการใช้งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จึงทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตบางแค มีความรู้ความเข้าใจในการรักษาความปลอดภัย ในชีวิต และทรัพย์สิน มีความกระตือรือร้นที่จะ เข้าร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและ แก้ไขปัญหาอาชญากรรมมากขึ้น (กรมตำรวจ, 2540)

ผลการทดสอบสมมุติฐานเพื่อศึกษา เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อยุทธศาสตร์การ มีส่วนร่วมต่อการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่ เขตบางแคพบว่า แตกต่างด้านเพศ อายุ สถานภาพ สมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ระยะเวลาการพักอาศัย ที่ระดับนัยสำคัญ .05 มีเพียงปัจจัยด้านเพศ และอายุ ที่ สอดคล้อง กับการศึกษาของ ประพันธ์ ตรีบุบผา (2539, หน้า บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มี ผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในหมู่บ้าน อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (หมู่บ้าน อปพ.) ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอโขงเจียม จังหวัด อุบลราชธานี พบว่า เพศ อายุ มีผลต่อการ มีส่วนร่วมของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งแสดงถึงความสำเร็จของยุทธศาสตร์

แบบมีส่วนร่วมนี้ จึงสมควรรักษาระดับนี้ไว้ โดย
ทำการติดตามประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อนำมา
พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

2. สถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เขต
บางแคควรจะมีการจัดกิจกรรมการพบปะชุมชน
ในพื้นที่เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมให้คำแนะนำ
ในการทำหน้าที่เป็นประชาชนอาสาคอยดูแลและ
ป้องกันการเกิดอาชญากรรม เพื่อความสงบสุขของ
ประชาชนและชุมชนในพื้นที่เขตบางแค

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยศึกษา
จากข้าราชการตำรวจของแต่ละสถานีตำรวจซึ่งเป็น
ผู้มีหน้าที่ในการดูแลการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมโดยตรง

2. ทำการศึกษาเปรียบเทียบสถานี
ตำรวจนครบาลในพื้นที่เพื่อประเมินผลและ
นำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการมีส่วนร่วม
ของประชาชนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

กรมตำรวจ. (2540). **แผนปฏิบัติการชุมชนและ
มวลชนสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ.
กรมตำรวจ. (2541). **การปรับปรุงการปฏิบัติงาน
ในระดับสถานีตำรวจตามโครงการ
โรงพักเพื่อประชาชน**. คำสั่งกรมตำรวจ
ที่ 119/2541 ลงวันที่ 29 มกราคม 2541.
ไกร สอนสี. (2540). **บทบาทในการดำเนินงาน
ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
ของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง
ในสังกัดตำรวจภูธรภาค 4**. วิทยานิพนธ์
(สังคมศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). **การคิดเชิง
กลยุทธ์** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ชัดเชด
มีเดีย.

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2526). **การควบคุม
อาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม : หลัก
ทฤษฎีและมาตรการ**. กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์
โอเดียนสโตร์.

ประพันธ์ ตรีบุบผา. (2539) **ปัจจัยที่มีผลต่อการ
มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน
และปราบปรามอาชญากรรมในหมู่บ้าน
อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (หมู่บ้าน
อพป.) : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอโขงเจียม
จังหวัดอุบลราชธานี**. กรุงเทพมหานคร :
ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ไทย.

ธงชัย สันติวงษ์. **กลยุทธ์การจัดการ (Management
Strategy)**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : รุ่งแสง
การพิมพ์. 2545.

เทอดเกียรติ วงศาโรจน์. (2546). **การมีส่วนร่วม
ในการป้องกันอาชญากรรมของ
ประชาชนในชุมชนเทศบาลเมืองราชบุรี
อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์
เพื่อการพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน
ราชภัฏนครปฐม.

สำนักงานเขตบางแค. **ข้อมูลทะเบียนราษฎร**.
พฤศจิกายน, 2558.

Krelcie, Robert V and Daryle W. (1970). Morgan.
“Determining Sample Size for Research
Activities,” *Educational and Psychological
Measurement*. 30 (3) : 607-610; autumn.

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

The Approaches of Academic Administration of Schools under Tak Primary Educational Service Area Office 2

ศศิธรดา พงษ์ไทย

Sasirada Pangthai

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

e-mail : dr.da2555@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 2) พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 3) ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) วิธื่อดำเนินการวิจัย ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบรูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบและยืนยันรูปแบบ

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 147 โรงเรียน จำนวน 1840 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 820 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.989 มีค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (path analysis) และการยืนยันรูปแบบโดยวิธีการชาติพันธุ์วรรณา (ethnographic future research :EFR) ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบคือ 1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน

5) การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 7) ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน

2. ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ระหว่าง .590 ถึง .908 โดยองค์ประกอบคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุดคือ ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งมีค่าเท่ากับ .908

3. ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และใช้ประโยชน์ได้จริง สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำสำคัญ : รูปแบบ, การบริหารงานวิชาการ, สถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of the research seemed to investigate 1) To study components of the approaches of academic administration of schools under Tak primary educational service area office 2 and 2) Study of the Opinions school administration and teacher for the approaches of academic administration of schools under Tak primary educational service area office 2. Research using Mixed Methods Research is bringing the science and qualitative research. and quantitative research.

The population, including school directors and teachers in schools under the Tak primary education service area office 2 district administrators, 147 school all 1840 people The samples of the research were 820 directors and teachers of schools under Tak primary educational service area office 2 Using simple random sampling. The data collection was based on questionnaires. (Rating Scale) with the reliability of 0.989 and IOC (Index of Item-Objective Congruence) of 0.60-1.00. The collected data were analyzed by the program computer. The findings of the research indicated that;

1. The components approaches of academic administration of schools under Tak Primary Educational Service Area Office 2 contained 7 components that is, 1) the development of learning process, 2) the development of learning abilities of students, 3) participating in education administration, 4) the development of the process of supervision, 5) the development

of innovation and technology, 6) the development of the system of quality assurance, and 7) leadership in terms of teaching and learning.

2. The relationship of the elements of the academic administration of the schools under Tak Primary Education Service Area Office 2. the correlation coefficient between the two elements are related statistically significant values. The correlation coefficient ranges from. 590 to. 908 by the couple whose relationship is highest. leadership in terms of teaching and learning and the development of learning abilities of students. Which is equal to. 908

3. The results confirm a form of academic administration of schools under Tak primary educational service area office 2 consists of seven elements exposed area is appropriate. Feasibility, accuracy and practical use. Consistent with empirical data

Keywords : Model, Academic Administration, School

บทนำ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสำคัญมากที่สุดเนื่องจากการบริหารวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจึงควรเห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการของให้ผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่หลักสูตรกำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานของชาติ ไม่ปล่อยให้ปัญหาของการผลิตผู้เรียนที่ด้อยคุณภาพออกสู่สังคม ปัญหาการจัดการศึกษาของประเทศยังไม่เป็นที่พอใจในทุกระดับทั้งในสายตาของชาวไทยเองหรือแม้กระทั่งสายตาของชาวโลก การจัดการศึกษาของไทยยังล้าหลังหลายประเทศ อาทิเช่นขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยอยู่ในอันดับที่ 31 ของโลก อันดับที่ 3 อาเซียน และสำหรับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของอยู่ที่อันดับ 7 ของอาเซียน (Global Competitive

Report 2014-2015, World Economic Forum-WEF) จากผลประเมินข้างต้นสถานการณ์การศึกษาไทยต้องเร่งพัฒนาการศึกษาในทุกระดับโดยการจัดการศึกษาจะต้องเปิดกว้างมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาการศึกษาในองค์กรวมโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการออกแบบ วางแผนการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ทุกภาคส่วนที่รับเร่งพัฒนาทั้งระบบไม่ว่าจะเป็นระบบบริหารระบบการจัดการศึกษาระบบการส่งเสริมสนับสนุนและที่สำคัญที่สุดคือ ระบบการบริหารงานวิชาการเพื่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้มแข็งทางด้านวิชาการซึ่งเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องขับเคลื่อนภารกิจนี้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาพบว่าการประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทุกระดับชั้น จากการจัดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งเป็นการประเมินโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) พบว่า วิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2, 2557) และปัญหาในด้านผู้เรียน มีนักเรียนหลายคนเผลอ เช่น ไทย มัง มูเซอ มอญ และเป็นบุคคลไร้สัญชาติ เนื่องจากจังหวัดตาก มีชายแดนติดต่อกับประเทศพม่า การจัดการศึกษาตามโรงเรียนชายขอบปัญหาจากการใช้ภาษาในการสื่อสาร วิถีชีวิตที่แตกต่าง รวมทั้งพื้นฐานทางครอบครัว ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับการพัฒนางานด้านวิชาการของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาได้เห็นความสำคัญของการศึกษาวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะสถาบันเป็นองค์การที่ผลิตผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการศึกษาและสังคมเป็นการพัฒนาการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน และที่สำคัญงานวิจัยฉบับนี้ จะทำให้ทราบแนวคิดในเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่จริงในสถานศึกษา และสถานศึกษาเหล่านั้นสามารถนำผลการวิจัยไปปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการของ

สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จเกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2
- 2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่อรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการและเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ของสถานศึกษา และได้สังเคราะห์แนวคิดนักการศึกษา นักวิชาการ นักวิจัย อาทิ Miller (1965) Faber and Shearon (1970) Bruce (1978) ปรียาพร วศินบุตรโรจน์ (2553) กมล ภูประเสริฐ (2544) เยาวพา เดชะคุปต์ (2542) สมศักดิ์คงเที่ยง (2542) กระทรวงศึกษาธิการ (2549) ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดยมี 7 องค์ประกอบดังนี้ 1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน 5) การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 7) ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหาร 147 คน ครูผู้สอน 1,693 คน รวม 1,840 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างโดย จำนวนกลุ่มตัวอย่างจะต้องมากกว่าหรือเท่ากับ 20 เท่า ของจำนวนตัวแปร (นงลักษณ์ วิรัชชัย. 2542) ได้กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 820 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

การดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากนักวิชาการ ผลงานวิจัย เช่นแนวคิดของ Miller (1965) Faber and Shearon (1970) Bruce (1978) ปรียาพร วศอนุตรโรจน์ (2553) กมล ภูประเสริฐ (2544) เยาวพา เดชะคุปต์ (2542) สมศักดิ์ คงเพียง (2542) กระทรวงศึกษาธิการ (2549) และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ ทั้งในและต่างประเทศ ศึกษาการบริหารงานวิชาการดีเด่นของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลที่ได้คือตัวแปรการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการและสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 โดย

ในขั้นตอนนี้ได้ ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบสอบถามองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ Content Validity โดยใช้ IOC และ Reliability เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจการบริหารงานวิชาการ (Exploratory Factor Analysis) ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 มี 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน 5) การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 7) ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร วิเคราะห์วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Path Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การยืนยันรูปแบบที่เหมาะสม

นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มายืนยันรูปแบบและเพิ่มความน่าเชื่อถือในการสร้างรูปแบบที่เหมาะสมโดยวิธีการชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Future Research : EFR) ซึ่งผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Path Analysis) มาสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบยืนยันในประเด็นความถูกต้อง ความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้ได้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 พบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต 2 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ เรียงตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน 5) การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 7) ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอนซึ่งผลการวิจัยได้สอดคล้องกับหลักการแนวคิด ทฤษฎีของเฟเบอร์และเชอร์รอน (Faber and Sherron. 1970) ซึ่งแบ่งรูปแบบการบริหารงานวิชาการออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) การจัดเนื้อหาของหลักสูตร 3) การจัดอุปกรณ์การสอน 4) การนิเทศการสอน 5) การส่งเสริมครูประจำการให้ด้านความรู้ สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้แบ่งการบริหารงานวิชาการเป็นงานที่เกี่ยวข้องในด้านวิชาการ 14 งาน ได้แก่ 1) งานควบคุมดูแลหลักสูตร

2) การสอน 3) อุปกรณ์การสอน 4) การจัดการเรียนการสอน 5) คู่มือครู 6) การจัดชั้นเรียน 7) การจัดครูเข้าสอน 8) การปรับปรุงการเรียนการสอน 9) การฝึกอบรมครู 10) การนิเทศการศึกษา 11) การเผยแพร่ผลงานวิชาการ 12) การวัดผลการศึกษา 13) การศึกษาวิจัย 14) การประเมินมาตรฐานสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับ กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาของผู้บริหารไว้ 9 ประการ ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การบริหารการเรียนการสอน 3) การบริหารการประเมินผลการเรียน 4) การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ 6) การบริหารการวิจัยและพัฒนา 7) การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ 8) การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ 9) การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 9 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .610-.823 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 25.300 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 18.603 และจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้มีการรวบรวมวิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเป้าหมาย 2) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) มีการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ

กิจกรรม การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ 4) เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ด้วยเทคนิควิธีที่หลากหลาย 5) ใช้แนวการสอน วิธีสอนที่พัฒนาระบบการคิด 6) ผู้เรียนสามารถเข้าถึงกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ที่ครูกำหนดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม 7) ส่งเสริมครูให้พัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง 8) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน 9) ใช้เครื่องมือในวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง และหลากหลาย

องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .614-.762 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 13.432 และจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้ ดังนี้ 1) ครูจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาผู้เรียนตามความถนัด ความสนใจ 2) กระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร 3) ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาในการออกแบบการเรียนรู้ 4) แสวงหาเทคนิควิธีการใหม่ๆ เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ 5) จัดการเรียนการสอนเน้นความสามารถเฉพาะด้าน เพื่อความเป็นเลิศ 6) สถานศึกษามีกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศ เช่น ศิลปะ ดนตรี กีฬา 7) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะชีวิตเพื่อเรียนรู้สังคม ท้องถิ่น 8) จัดเวทีให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถเฉพาะด้านในระดับต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 3 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .628-.691 มีค่าความแปรปรวน

เท่ากับ 9.332 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 6.871 และจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้ ดังนี้ 1) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เข้าร่วมในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ 2) มีการประสานงานกับผู้ร่วมงาน ผู้นำชุมชน กรรมการสถานศึกษา เพื่อกำหนดแผนงานแห่งความสำเร็จร่วมกัน 3) ชุมชน ท้องถิ่นมีส่วนในการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา 4) คณะกรรมการทุกฝ่ายในชุมชนมีส่วนร่วมในการสร้างพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญา 5) ผู้ปกครอง คณะกรรมการ ผู้นำชุมชน ทุกฝ่ายมีการร่วมระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เข้มแข็งและต่อเนื่อง 6) มีการประชุมวางแผนแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานของ สถานศึกษาให้เข้มแข็งและมีคุณภาพ 7) คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนาระบบการนิเทศภายใน มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .633-.674 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 7.532 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 5.450 และจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้ ดังนี้ 1) มีการควบคุมดูแลและส่งเสริมกระบวนการนิเทศภายในสม่ำเสมอ 2) มีแผนการนิเทศภายใน กำหนดปฏิทินการนิเทศอย่างชัดเจน 3) มีการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา 4) มีคณะกรรมการนิเทศภายในดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 5) บุคลากรมีความเชี่ยวชาญการนิเทศ

ภายใน 6) มีรูปแบบการประเมินผลการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ 7) ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรมีความเข้าใจในกระบวนการนิเทศภายในและดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 8) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ในการนิเทศภายในระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

องค์ประกอบที่ 5 การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .616-.644 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 3.243 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.394 และจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้ ดังนี้ 1) พัฒนาห้องสมุดเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้และศูนย์สื่อเทคโนโลยี 2) ผู้บริหารให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดหาสื่อและการพัฒนานวัตกรรมอย่างเพียงพอ 3) สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่อยู่ในชุมชน ท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ 4) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการผลิต จัดหา และพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรม 5) ศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในด้านเทคนิคการผลิตสื่อการเรียนการสอน 6) ครูผู้สอนใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ตามธรรมชาติของการเรียนรู้ 7) สถานศึกษากำกับติดตามประเมินผลการใช้สื่อและพัฒนาสื่อของครูผู้สอนเป็นระยะๆ

องค์ประกอบที่ 6 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 6 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .631-.685 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 2.726 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.124 และจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนัก

องค์ประกอบได้ ดังนี้ 1) สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารงานประกันคุณภาพภายในและการมาตรฐานการศึกษา 2) เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทรัพยากรในการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา 3) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องเหมาะสมกับการใช้งาน ชัดเจนเป็นปัจจุบัน 4) ส่งเสริมให้ระบบประกันคุณภาพภายในให้มีความเข้มแข็งด้วยวงจรคุณภาพ หรือวัฏธรมคุณภาพ 5) สถานศึกษานำข้อมูลผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจและปรับปรุงงาน 6) ปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพให้เข้มแข็งมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 7 ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน มีจำนวนตัวแปรที่อธิบายองค์ประกอบ 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) อยู่ระหว่าง .621-.676 มีค่าความแปรปรวนเท่ากับ 3.526 และค่าร้อยละของความแปรปรวนเท่ากับ 2.432 และจัดเรียงลำดับตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบได้ ดังนี้ 1) ครูผู้สอนมีทักษะและความชำนาญในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด 2) เป็นผู้นำด้านการเรียนการสอน 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้น่าสนใจเน้นทักษะกระบวนการที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 4) กำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์อย่างชัดเจน ตรงตามตัวชี้วัด 5) กระตุ้นยั่วยุให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย 6) เน้นการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนด้านกระบวนการคิดโดยรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย 7) มีเทคนิคการสอนแบบใหม่ นวัตกรรมใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนได้ เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ 8) มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในการใช้

เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตการเรียนรู้ บนเครือข่าย หรือ Application อื่นๆ

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์องค์ประกอบ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2

ผลจากการวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ตัวแปรต้นมี 6 องค์ประกอบ คือ การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ของนักเรียน ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนา กระบวนการนิเทศภายใน การมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมและ เทคโนโลยี ส่วนตัวแปรตามคือ การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้รับอิทธิพลทางตรงจากภาวะผู้นำทางการเรียน การสอน การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนา ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียนมีอิทธิพลต่อการ พัฒนาระบบประกันคุณภาพ และได้รับอิทธิพล ทางตรงจากภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการพัฒนากระบวนการ นิเทศภายใน การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี องค์ประกอบที่ 3 การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีอิทธิพลต่อ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การพัฒนา ศักยภาพการเรียนรู้การพัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยี ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน องค์ประกอบที่ 4 การพัฒนากระบวนการนิเทศ ภายใน มีอิทธิพลต่อ การพัฒนา ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การพัฒนากระบวนการ

เรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี และ ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน องค์ประกอบ ที่ 5 การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี มีอิทธิพล ต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนา ศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ภาวะผู้นำทางการ เรียนการสอน และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 6 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ได้รับอิทธิพลโดยตรงจาก การพัฒนากระบวนการ นิเทศภายใน การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา องค์ประกอบที่ 7 ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน มีอิทธิพลต่อ การพัฒนา ศักยภาพการเรียนรู้ของ นักเรียน การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี

นอกจากนั้นการวิเคราะห์ความสอดคล้อง กลมกลืนระหว่างโมเดลและข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า 1) ค่าไค-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ค่าดัชนีระดับความ กลมกลืน (Goodness of Fit Index : GFI) มีค่า เท่ากับ 0.976 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน ที่ปรับแก้แล้ว (Adjust Goodness of Fit Index : AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.955 (การวิจัยในครั้งนี้ใช้ค่า $GFI > 0.90$ และค่า $AGFI > 0.90$) 3) ค่า RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) มีค่าเท่ากับ 0.016 (RMSEA อยู่ระหว่าง 0.05-0.) ($\chi^2=202.927$, $df=173$, $P=0.059$, $RMSEA=0.016$, $\chi^2/df=1.173 < 5$, $GFI=0.976$, $AGFI=0.955$) แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิง ประจักษ์

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผู้วิจัยได้

สรุปผลการวิจัยโดยรวมและตามรูปแบบการบริหาร
วิชาการทั้ง 7 ด้าน ดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นในภาพรวม รูปแบบการบริหาร
งานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดงละคร 2
พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่อง
มาจากรูปแบบการบริหารงานวิชาการทั้ง 7 ด้าน
นั้นผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ
และเห็นความสำคัญของการพัฒนารูปแบบ
และสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษา
สอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารงานวิชาการของ
สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนารูปแบบของ
แนวคิดการพัฒนารูปแบบของ Joyce
and Weil (1989) ที่กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบนั้น
มีสาระสำคัญ คือ รูปแบบควรต้องมีทฤษฎีรองรับ
เมื่อพัฒนารูปแบบแล้วก่อนนำไปใช้ต้องมีการวิจัย
เพื่อทดสอบ การพัฒนารูปแบบจะมีจุดมุ่งหมาย
การพัฒนารูปแบบมีสาระสำคัญดังนี้ 1) รูปแบบ
ควรต้องมีทฤษฎีรองรับ 2) เมื่อพัฒนาแล้ว
ก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลายต้องมีการวิจัยเพื่อ
ทดสอบทฤษฎี และตรวจสอบคุณภาพในเชิงการณ
ใช้สถานการณ์จริง และนำข้อค้นพบมาปรับปรุง
แก้ไขอยู่เรื่อยๆ 3) การพัฒนารูปแบบ อาจจะ
ออกแบบให้ใช้ได้กว้างขวาง หรือเพื่อจุดประสงค์
เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ 4) การพัฒนารูปแบบจะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือว่าเป็นตัวตั้งใน
การพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้ กล่าว คือ ถ้าผู้
นำรูปแบบการสอนไปใช้ตรงกับจุดมุ่งหมายหลัก
ก็จะทำให้เกิดผลสูงสุด แต่ก็สามารถนำรูปแบบนั้น
ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นได้ ถ้าพิจารณา
เห็นว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับ บุญชม ศรีสะอาด
(2535) ได้กล่าวถึงการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา

รูปแบบอาจกระทำได้ 2 ขั้นตอน คือ 1) การสร้าง
หรือการพัฒนาแบบ ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนา
รูปแบบขึ้นมาก่อนเป็นรูปแบบตามสมมติฐานโดย
การศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบที่มี
ผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกัน หรือเรื่องอื่นๆ และ
ผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์
สภาพสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถ
กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้น หรือลำดับ
ก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ใน
การพัฒนารูปแบบนั้น จะต้องให้หลักเหตุผลเป็น
รากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้า ซึ่งจะเป็น
ประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัย
ควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่าง
ชัดเจน เช่น เป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อน สามารถ
นำไปปฏิบัติได้ง่าย ในการวิจัยบางเรื่อง จำเป็น
ต้องให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้อง
เหมาะสม 2) การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ
หลังจากได้พัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้วจำเป็นต้อง
ทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว
เพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้น ถึงแม้ว่าจะพัฒนา
โดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบของ
คนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้ว หรือแม้กระทั่ง
ได้รับการกลั่นกรองจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ตาม แต่ก็
เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บ
รวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทำการทดลอง
นำไปใช้ในสถานการณ์จริง เพื่อทดสอบดูว่า มี
ความเหมาะสมหรือไม่ (ในขั้นนี้ บางครั้งจึงใช้คำว่า
การทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ)

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็น
องค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 แสดง
ให้เห็นว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็น
เรื่องจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาใน

ห้องเรียนและในการจัดการเรียนการสอนเพราะเป็นการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนา การเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ การส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน การส่งเสริมให้ครูสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการตามศักยภาพและความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ นวลจิตต์ ชาวศิริพิทักษ์, เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และชัดเจน ไทยแท้ (2545) ให้ความเห็นไว้ว่า บทบาทในฐานะผู้จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพครูมีบทบาทที่สำคัญในการเตรียมการสอน การวางแผนการสอน การจัดกระบวนการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ วัสดุ ผล ประเมินผล และสอดคล้องกับ ปญฺ์จรัศม์ แซ่ตั้ง (2555) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่าการพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญและผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นความสำคัญของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับมาก

ด้านการพัฒนาศักยภาพนักเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลมีแนวความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกันแสดงว่าการจัดการเรียนการสอนในทุกวันนี้ ครูต้องแสวงหาเทคนิควิธีการใหม่ๆ เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนเน้นความสามารถเฉพาะด้านเพื่อความเป็นเลิศ และจัดเวทีให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ

เฉพาะด้านในระดับต่างๆ อย่างต่อเนื่องและใช้ทฤษฎีพหุปัญญาในการออกแบบการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรจึงจะสามารถพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545) ที่กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการคือการจัดการกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนและสอดคล้องกับธีระ ฤๅญเจริญ (2546) ได้กล่าวไว้ว่ากระบวนการพัฒนานักเรียนนั้นครูผู้สอนต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะและกระบวนการคิด การจัดการ และการแก้ปัญหาให้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องสอนโดยบูรณาการ ผสมผสานความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกวิชาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้และสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ทั้งครู และนักเรียนเรียนรู้ไปด้วยกันจากสื่อและวิทยาการต่างๆ จัดการเรียนทุกที่ ทุกเวลาให้ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญลำดับที่ 3 ผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่าผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมจากทุก

ภาคส่วน เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน เข้าร่วมในการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จและมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น มีการประชุมวางแผนแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานของสถานศึกษาให้เข้มแข็งและมีคุณภาพโดยมีการกำหนดแผนงานแห่งความสำเร็จร่วมกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2546) มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรมมีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน และสอดคล้องกับ สรรค์ วรรณิ์ และทิพวัลย์ คำคง (2547) ให้ความเห็นไว้ว่า การให้ชุมชนเข้าไปมีบทบาทในการจัดการศึกษาไว้ว่า ชุมชนสามารถเข้าไปมีบทบาทในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเช่น การเป็น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการการพัฒนาหลักสูตร คณะกรรมการความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สมาคมครู และผู้ปกครอง เป็นต้น การเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และเยาวชน ในรูปแบบของสถานที่ศึกษาดูงาน แหล่งฝึกงาน และเป็นวิทยากร

ด้านการพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน
เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญลำดับที่ 4 ผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญของการนิเทศภายในและได้ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารและบุคลากรได้รับการพัฒนาจนเกิดความเชี่ยวชาญในการนิเทศ นอกจากนั้นสถานศึกษายังมีรูปแบบการประเมินผลการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และมีคณะกรรมการนิเทศภายในดำเนินงานอย่างต่อเนื่องผลการวิจัยสอดคล้อง ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545) ให้ความเห็นไว้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นงานที่ช่วยพัฒนาครูอาจารย์ในด้านวิชาการ ในด้านการเรียนการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ความจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศภายใน ก็เนื่องจากศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัดเพื่อใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรบุคลากรภายในสถานศึกษาและสถานศึกษาเองเป็นผู้ที่เข้าใจปัญหาการเรียนการสอนได้ดี รวมทั้งการสร้างความร่วมมือและแก้ไขปัญหาการทำงานร่วมกันและยังสอดคล้องกับ เพชริน สงค์ประเสริฐ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา

ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี
เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญลำดับที่ 5 ผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน

ให้ความสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีมีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการผลิต จัดหา และพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม สถานศึกษาพัฒนาห้องสมุดเพื่อเป็น ศูนย์การเรียนรู้และศูนย์สื่อเทคโนโลยี และครู ผู้สอนใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับ วิธีการเรียนรู้ตามธรรมชาติของการเรียนรู้ ผู้บริหารให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการ จัดหาสื่ออย่างเพียงพอผลการวิจัย สอดคล้องกับ อติพงษ์ สุขนาถ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนา รูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการโรงเรียน บ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบแนวทางการปฏิบัติในการวางแผนบริหาร งานวิชาการ จำนวน 50 รูปแบบ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา มีจำนวน 8 รูปแบบ 2) ด้าน การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีจำนวน 12 รูปแบบ 3) ด้านการนิเทศการศึกษา มีจำนวน 13 รูปแบบ 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในและมาตรฐานการศึกษา มีจำนวน 7 รูปแบบ 5) ด้านพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา มีจำนวน 10 รูปแบบ และสอดคล้อง กับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545) ให้ความเห็น ไว้ว่า งานสื่อการสอนเป็นการนำเทคโนโลยี ทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้มี ประสิทธิภาพทางด้านวิชาการ สถานศึกษา จะมีงานสื่อการสอนโดยเรียกชื่อต่างกันไป เช่น ศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ งานสื่อการเรียนการสอน ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา อย่างไรก็ตามสื่อ การสอนเป็นงานบริการในด้านวัสดุ เครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์แก่ครู อาจารย์ และนักเรียน

ในด้านงานบริการสื่อการสอนจะมีการจัดหาสื่อ การสอนเพื่อไว้บริการ การจัดบริการในรูปแบบ ต่างๆ การบำรุงรักษาสื่อการสอนการประชาสัมพันธ์ การจัดทำโครงการด้านวิชาการ และการประเมินผล งานสื่อการสอน อาคารสถานที่ก็เป็นสิ่งที่ต้องคำนึง ถึงในด้านการให้บริการสื่อการสอน

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญลำดับที่ 6 ผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่าผู้บริหารและ ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ระบบการประกัน คุณภาพมีความสำคัญต่อสถานศึกษา การประกัน คุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการ พัฒนา คุณภาพการศึกษา ดังที่พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนด ให้มีระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาทุกระดับสถานศึกษา จึงต้อง จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งขอกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และ สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอ ต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ ต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพ ภายนอก ดังนั้นสถานศึกษาทุกแห่งจึงให้ความสำคัญ โดยมีการส่งเสริมให้ระบบประกันคุณภาพ ภายในให้มีความเข้มแข็งด้วยวงจรคุณภาพหรือ วัฏฒนธรรมคุณภาพ มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อการบริหารที่ถูกต้องเหมาะสมกับการใช้งาน ชัดเจน เป็นปัจจุบัน และสถานศึกษานำผลการ ประเมินมาใช้ในการปรับปรุงงานและประกอบ การตัดสินใจในการบริหารงานวิชาการสอดคล้อง กับ แนวคิดของ อุทุมพร จามรมาน (2545)

ให้เห็นว่า การประกันคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินผลและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษาจากภายนอกโดยสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษาหรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอก ที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ สอดคล้องกับแนวคิดของ ธีระ รุญเจริญ (2546) ให้เห็นว่าการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ การบริหารจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายสำคัญ ของการประกันคุณภาพ คือ การพัฒนาผู้เรียน ซึ่งกระบวนการพัฒนาผู้เรียนโดยทั่วไปมี 3 ขั้นตอน คือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ การประเมินคุณภาพ เป็นการประเมินคุณภาพการ ศึกษาของสถานศึกษา และหลักในกระบวนการ ประกันคุณภาพภายในซึ่งได้แก่การร่วมกันวางแผน การร่วมมือปฏิบัติตามแผน การร่วมกันตรวจสอบ การร่วมกันปรับปรุง

ด้านภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญลำดับที่ 7 ผลการวิจัยสามารถอธิบายได้ว่าผู้บริหารและ ครูผู้สอนให้ความสำคัญในด้านภาวะผู้นำทางการ เรียนการสอนโดยเน้นให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่น่าสนใจเน้นทักษะกระบวนการ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน มีเทคนิค การสอนแบบใหม่ นวัตกรรมใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนได้ เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ และเป็นผู้นำด้านการเรียน การสอนนอกจากนั้นครูผู้สอนมีทักษะและความ ชำนาญในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดซึ่งผลการ วิจัยสอดคล้องกับแนวคิด เพชริน สงค์ประเสริฐ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการ บริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า รูปแบบการบริหาร งานวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมที่ได้ จากการวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ การสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และครูฝ่ายวิชาการมี 4 องค์ประกอบได้แก่ 1) ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน ประกอบด้วย พฤติกรรมของผู้นำ ด้านการจัดองค์กรเพื่อ การเรียนการสอน การวางแผนองค์กรเพื่อการ สอน การพัฒนาหลักสูตรและการบริหารการเรียน การสอน การจัดโครงการพัฒนาบุคลากร การวัด และประเมินผลการเรียนการสอน 2) ขั้นตอน การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา ประกอบด้วย การรับรู้และค้นหาปัญหา การรวบรวมและวิเคราะห์ ข้อมูล การวางแผนปฏิบัติการ การนำ แผนไปปฏิบัติ การประเมินผลลัพท์ 3) ภารกิจและขอบข่าย งานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้การวัดผล ประเมิน ผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรม และ เทคโนโลยีการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ แก่ชุมชน 4) กระบวนการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผนงาน วิชาการการนำแผนไปปฏิบัติ การตรวจสอบ ประเมินผลงานวิชาการ การปรับปรุงงานวิชาการ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 มี 7 องค์ประกอบด้วย 1) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 2) การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 4) การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน 5) การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 7) ภาวะผู้นำทางการเรียนการสอน

2. การวิเคราะห์ความสอดคล้องกลมกลืนระหว่างโมเดลและข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า 1) ค่าไค-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ค่าดัชนีระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index : GFI) มีค่าเท่ากับ 0.976 และค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjust Goodness of Fit Index : AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.955 (การวิจัยในครั้งนี้ใช้ค่า $GFI > 0.90$ และค่า $AGFI > 0.90$) 3) ค่า RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) มีค่าเท่ากับ 0.016 (RMSEA อยู่ระหว่าง 0.05-0.) ($\chi^2=202.927$, $df=173$, $P=0.059$, $RMSEA=0.016$, $\chi^2/df=1.173 < 5$, $GFI=0.976$, $AGFI=0.955$) แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารงานวิชาการของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 การยืนยันตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยวิธีการชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Future Research : EFR) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านได้พิจารณาประเด็นความถูกต้องเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการนำไปใช้

ประโยชน์ได้จริงผลการตรวจสอบพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนากระบวนการนิเทศภายใน ภาวะผู้นำด้านการเรียนการสอน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าเป็นรูปแบบที่มีความชัดเจน เพราะมีตัวแปรที่ส่งผลต่อกันเมื่อได้พิจารณาองค์ประกอบรูปแบบแล้วพบว่า มีความครอบคลุม องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาและแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กัน เป้าหมายหลักของการพัฒนารูปแบบคือการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดและมุ่งเน้น เพื่อการพัฒนาคุณภาพวิชาการของนักเรียนให้เป็นนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพของตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ดี โดยทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการช่วยเหลือส่งเสริมและมีกระบวนการเพื่อการพัฒนาให้ตรงจุด มีการตรวจสอบติดตามอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลสำคัญในโรงเรียนที่จะต้องเป็นผู้นำและศึกษามีหลักคิดและทฤษฎีในการบริหารวิชาการ ร่วมมือกับคณะครูและทุกฝ่ายในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Austin and Reynolds ซึ่งพบว่า ความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษาจะต้องประกอบด้วยการบริหารงานวิชาการที่เข้มแข็ง ในด้านต่างๆ เช่น การจัดระบบ

ของหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรด้านการสอน การจัดการเวลาเรียนที่เกิดประโยชน์สูงสุด ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับ การยอมรับ การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง การวางแผนร่วมกันและยังสอดคล้องกับ Hoy and Miskel ที่พบว่า โรงเรียนมีคุณภาพ ประสิทธิภาพควรประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลที่ได้รับ ซึ่งต้องได้รับการตรวจสอบและยังได้ให้ข้อเสนอแนะแนวปฏิบัติที่ดีควรอธิบายสภาพหรือแนวทางกว้างแต่จะไม่ระบุรายละเอียดมากเกินไป สัมพันธ์กับสำนักงานมาตรฐานการศึกษา (Office for Standard in Education) ได้ศึกษาวิจัยการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพบว่า ควรดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยใช้หลักการประเมินที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการประเมินผลทางการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งกำหนดมาตรฐานการประเมิน 4 ประการคือ 1) ด้านความมีประโยชน์ 2) ด้านความเป็นไปได้ 3) ด้านความเหมาะสมและ 4) ด้านความถูกต้อง ดังนั้น การตรวจสอบรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกันยืนยันว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดงขี้เหล็ก เขต 2 ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสม เป็นไปได้ ความถูกต้องและการใช้ประโยชน์ได้จริงและยังให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การจะนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการไปใช้จึงควรเลือกและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน จึงทำให้เกิดการบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้บริหารควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายด้านการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาและครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียด เพื่อนำปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาวิชาชีพต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาหรือพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549) **แนวทางการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำคูณสภา.
- กมล ภูประเสริฐ (2544) **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: ทิพย์พิบูลย์. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: พรทิพย์กราฟฟิค.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่างเพชรินทร์ สงค์ประเสริฐ. (2551). “การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการโดยยึดหลักการดำเนินงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. วารสารศึกษาศาสตร์.

- มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม สิงหาคม 2551
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). **การวิเคราะห์อภิमान (Meta-Analysis)**. กรุงเทพมหานคร: นิชนแอตเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- นวลจิตต์ เชาวกัรติพงศ์, เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า และชัชเจน. (2545). **การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**, กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต.
- ปญ์จรัศม์ แซ่ตั้ง (2555) **รูปแบบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26**. วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ฉบับพิเศษ.
- เยาวพา เตชคุปต์. (2542). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 (2557) **แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา**.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง (2542). **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สรรพค์ วรอินทร์, ทิพย์วัลย์ คำคง. (2547) **การกระจายอำนาจทางการศึกษา**. พิมพ์ลักษณ์, กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545.
- อดิพงษ์ สุขนาถ. (2556). **“การพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3”**. วารสารการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน-กันยายน 2556
- อุทุมพร จามรมาน. (2545). **เทคนิคการวัดและประเมินการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ : พันนี้พับบลิชซิง.
- Austin, Garham E. and John D. Reynolds. (1990) **Managing for Improved School Effectiveness: An International Survey**. School Organixation. 10 (2/3) Charles F. Faber and Gilbert
- F. Shearon. (1790) **Elementary School Administration** (New York : Holt Rhinehart and Winston.
- Hoy, W.K. and Miskel C.G. (1991) **Education administration: Theory Research, and Practice**. 5th ed. New York: McGraw-Hill.
- Joyce, B., and Weil. M. (1989) **Models of Teaching** 5th ed.. New York: Allyn & Bacon.
- Van Miller. (1965). **The Public Administration of American School Systems** (New York: The Macmillan Compan.

**สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
เครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร**
**Preferable Functional Competency of Textile and Garment Industrial Technicians
as Needed by Enterprises in Bangkok Metropolis**

สุวรรณา นาควิบูลย์วงศ์

Suwanna Narkwiboonwong

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

e-mail : s_nakwiboonwong@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร และ 2) เปรียบเทียบสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานประกอบการ จำนวน 52 แห่ง ได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยเจ้าของ ผู้จัดการและหัวหน้าช่าง จำนวน 156 คน เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มสถานประกอบการเห็นว่าโดยรวมมีอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอรองลงมา ได้แก่ ด้านสำรวจจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ และด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอตามลำดับ
2. ความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรม สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ โดยภาพรวม มีความต้องการที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยสถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง

คำสำคัญ : สมรรถนะการทำงาน, ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม, อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the preferable functional competency of textile and garment industrial technicians as needed by enterprises in Bangkok Metropolis. 2) compare the opinion towards the preferable functional competency of textile and garment industrial technicians as needed by enterprises in Bangkok Metropolis between the medium and large entrepreneurs. The sample was random by simple random sampling method included 156 owners, managers and chief engineers from 52 enterprises. The instrument used in this study consisted of questionnaire. Data was analyzed and presented in the form of frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The results revealed that:

1. The level of most of the preferable functional competency of textile and garment industrial technicians as needed by enterprises in Bangkok Metropolis were high. Considered among the functions, the high level of the preferable functions were the repair and maintenance of machinery and equipment manufacturing textiles, the explore, making, and develop the raw textile materials and the operation of textile producing respectively.
2. The preferable functional competency of textile and garment industrial technician as needed of the medium and large enterprises were different at the 0.05 of significant: the large enterprises needs such technician more than the medium enterprises.

Keywords : functional competency, industrial technician, textile and garment industrial

บทนำ

ปัจจุบันอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีการประยุกต์เทคโนโลยี นวัตกรรม และการจัดการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีความจำเป็นต้องมีกลไกในการพัฒนาศักยภาพการแข่งขันในเชิงยุทธศาสตร์ของการพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอและทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งรัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ เนื่องจากประเทศไทยเผชิญทั้งปัญหาเศรษฐกิจและโครงสร้าง จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมโดยมีการกำหนดเป้าหมาย การปรับโครงสร้างและการพัฒนา

กลุ่มอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพสูง ซึ่งรวมถึงอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โดยมีเป้าหมายให้เป็นศูนย์กลางของเอเชียและเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมให้เป็นสองเท่าของปัจจุบัน โดยกำหนดกลยุทธ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อสร้างเงื่อนไขและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังประสบปัญหาในหลายด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งขาดระบบการพัฒนากำลังคนที่ดีอย่างต่อเนื่อง และแรงงานในระดับล่างของอุตสาหกรรม สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มยังเสี่ยงต่อปัญหาความไม่มั่นคงด้านการจ้างงาน (สถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2547;

อาคม เดิมพิทยาไพสิฐ, 2552) โดยเฉพาะการผลิตทรัพยากรมนุษย์ด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ในระดับอาชีวศึกษาประสบปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและในเชิงองค์ความรู้ต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งในเชิงปริมาณนั้นเห็นได้จากการเข้าสู่ระบบการศึกษาในสายอาชีวศึกษาซึ่งกำลังลดลงในปัจจุบัน เนื่องจากระบบการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป ส่วนในเชิงคุณภาพนั้นส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการปรับตัวด้านหลักสูตรและเครื่องมือต่างๆ การเรียนการสอนที่ไม่ต่อเนื่อง และยังไม่สอดคล้องกับ ความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปในภาคอุตสาหกรรม

การจัดการเรียนการสอนในระบบเพื่อรองรับอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของประเทศไทยในปัจจุบันเป็นการเรียนการสอนที่จำกัดเพียง 2 ระดับ คือ 1) ระดับอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในสถาบันการศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ระดับอุดมศึกษา หลักสูตรปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ในสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญคือการขาดแคลนแรงงานฝีมือระดับกลาง เนื่องจากผลตอบแทนระดับปริญญาตรีสูงกว่าระดับ ปวช. มาก การเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีสูงขึ้นจึงทำให้ผู้เรียนเลือกเรียนสายสามัญเพื่อเรียนต่อปริญญาตรี เพราะถือว่าเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากว่า หนทางที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาของการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคคลด้านอาชีวศึกษา เทคนิคศึกษา

และเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556) ซึ่งในแต่ละอาชีพมีเป้าหมายหลักคือ ความพยายามในการเชื่อมโยงโลกของการศึกษาและการทำงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้การเรียนรู้และการฝึกอบรมอาชีพเป็นกระบวนการสำหรับการพัฒนาอาชีพ เพิ่มทักษะแรงงานก่อนเข้าทำงาน และลดช่องว่างของทักษะ (Skills Gap) ซึ่งหมายถึงทักษะที่ขาดสำหรับคนที่ทำงาน (Grubb and Ryan, 1999; ชนะกสิการ์, 2546: 5-13) รวมถึงความร่วมมือระหว่างภาคอุตสาหกรรมและหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่วนเกี่ยวข้องกับระบบกลไกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มทั้งหมด เพื่อที่จะสามารถผลักดันให้ทิศทางการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมสิ่งทอเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551) มาตรา 6 ได้ระบุว่าการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตกำลังคน และยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และในมาตรา 10 ที่มุ่งเน้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนดนโยบายการผลิตและพัฒนา กำลังคน ซึ่งถือได้ว่าเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว จึงเป็นประเด็นที่ควรให้ความสนใจศึกษาถึงสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิค

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของผู้ประกอบการ เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และยกระดับความสามารถของกำลังคนด้านอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของสถานประกอบการ อีกทั้งศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ว่ามีความต้องการที่แตกต่างกันหรือไม่ ผลจากการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการจัดการอาชีวศึกษาในระบบและการฝึกอบรมวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีศักยภาพในการแข่งขันตามยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมของประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สถานประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 58 แห่ง

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยนี้มุ่งศึกษาสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่พึงประสงค์ตามทักษะของสถานประกอบการ ตามแนวคิดของมนต์ชัย มนุญาราม (2550) โดยจำแนกสมรรถนะที่พึงประสงค์ ออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสำรวจจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ 2) ด้านวิจัยและพัฒนาการตลาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 3) ด้านพัฒนาศักยภาพกำลังคนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ 4) ด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน 5) ด้านวางแผนการผลิต พัฒนาลิขสิทธิ์และสนับสนุนการผลิตสิ่งทอ 6) ด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 7) ด้านควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และ 8) ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ

สมมติฐานในการวิจัย

ความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ในด้านสำรวจจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ ด้านวิจัยและพัฒนาการตลาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ด้านพัฒนาศักยภาพกำลังคนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน ด้านวางแผนการผลิต พัฒนาลิขสิทธิ์และสนับสนุนการผลิตสิ่งทอ ด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ด้านควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ มีความแตกต่างกัน

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 58 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตาราง Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 52 แห่ง โดยผู้ให้ข้อมูลของสถานประกอบการในแต่ละแห่งประกอบด้วย เจ้าของ ผู้จัดการ และหัวหน้าช่าง รวมทั้งสิ้น 156 คน เครื่องมือหลักที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test

ผลการวิจัย

1. สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการสมรรถนะ การทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มโดยรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก คือ ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ รองลงมา ได้แก่ ด้านสำรวจ จัดหา และพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ และด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ในภาพรวม และจำแนกตามรายด้าน

(n=156)			
สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความต้องการ
ด้านสำรวจจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ	3.87	0.54	มาก
ด้านวิจัยและพัฒนาการตลาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	3.37	0.62	ปานกลาง
ด้านพัฒนาศักยภาพกำลังคนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ	3.46	0.62	ปานกลาง
ด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน	3.57	0.64	มาก
ด้านวางแผนการผลิตพัฒนาผลิตภัณฑ์และสนับสนุนการผลิตสิ่งทอ	3.56	0.67	มาก
ด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	3.73	0.67	มาก
ด้านควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	3.32	0.88	ปานกลาง
ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ	3.93	0.81	มาก
รวม	3.60	0.68	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($=3.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก คือ ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ ($=3.93$) รองลงมา ได้แก่ ด้านสำรวจ จัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ ($=3.87$) และด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ($=3.73$) ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางและสถานประกอบการขนาดใหญ่ พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มตามความต้องการของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนี้

ด้านสำรวจ จัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการสมรรถนะด้านสำรวจ จัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดกลางมีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่

ด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ความต้องการสมรรถนะ

ด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง

ด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางกับผู้ประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการสมรรถนะด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดใหญ่

ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการสมรรถนะ ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง

ภาพรวมความต้องการสมรรถนะ พบว่า ความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางกับสถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดใหญ่ มีความต้องการมากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง

ตาราง 2 เปรียบเทียบความต้องการสมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ด้วยการทดสอบค่าที

ขนาดสถานประกอบการ	$\bar{x}$	S.D	t	p
ภาพรวมความต้องการสมรรถนะ				
ขนาดกลาง	3.58	.13	-5.61*	.00
ขนาดใหญ่	4.34	.59		

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 2 แสดงว่าความต้องการสมรรถนะการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการที่มีขนาดแตกต่างกัน คือสถานประกอบการขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีความเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = -5.61$, $p = .00$) โดยที่สถานประกอบการขนาดใหญ่มีความต้องการสมรรถนะการทำงาน of ช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ($\bar{x} = 4.34$) มากกว่าขนาดกลาง ($\bar{x} = 3.58$)

ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ กล่าวคือสถานประกอบการขนาดใหญ่ต้องการสมรรถนะในการทำงานของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมมากกว่าแตกต่างจากสถานประกอบการขนาดกลาง

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา พบว่า สมรรถนะการทำงานที่พึงประสงค์ของช่างเทคนิคอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของสถานประกอบการขนาดกลางและสถานประกอบการขนาดใหญ่โดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยที่สถานประกอบการขนาดใหญ่มี

ความต้องการสมรรถนะด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน และด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ มากกว่าสถานประกอบการขนาดกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของสมจิต รัตนอุดม (2547) ที่ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาผ้าและเครื่องแต่งกายสำหรับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความพึงประสงค์ด้านคุณลักษณะด้านความรู้และทักษะเฉพาะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับการศึกษาของสุรัชย์ ธรรมพวีธิกุล (2548) ที่ศึกษาลักษณะความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีต่อบุคลากรอาชีวศึกษาสายช่าง และศักยภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในการตอบสนองต่อโรงงานในภาคตะวันออกของประเทศไทย พบว่า ปัจจัยหลักที่สำคัญต่อบุคลากรอาชีวศึกษาสายช่างคือ ระดับความต้องการด้านอาชีวศึกษาสายช่างของโรงงานอุตสาหกรรมสมัยใหม่ ทั้งนี้เนื่องจากสถานประกอบการที่มีขนาดใหญ่มีความพร้อมในด้านของปัจจัยการผลิต การจัดการกับระบบ

มาตรฐานการผลิต มีเครื่องจักรที่มีเทคโนโลยีก้าวหน้าให้ผลผลิตและคุณภาพสูง ประกอบกับความได้เปรียบด้านแรงงานที่มีเป็นจำนวนมาก รวมทั้งยังสามารถผลิตวัตถุดิบสิ่งทอได้หลายชนิด มีการพัฒนาคุณภาพและเพิ่มมูลค่าของสินค้าในหลายรูปแบบ และมีแรงงานที่มีทักษะมากกว่า นอกจากนี้ยังมีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของกลุ่มผู้ประกอบการ ซึ่งจะต้องมีการควบคุมคุณภาพ สร้างมูลค่าเพิ่ม และในอนาคตสถานประกอบการขนาดใหญ่จะมีการขยายตัวมากขึ้น ไม่เพียงแต่ความสามารถในการผลิตเท่านั้น แต่ยังจำเป็นต้องมีความสามารถในการบริการครบวงจร ตั้งแต่การออกแบบ การผลิต จนถึงการบริหารจัดส่งสินค้าให้กับลูกค้าได้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกคาดหวังไว้ (Dale and Hes, 1995: 80) ทำให้สถานประกอบการขนาดใหญ่ต้องมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพ มีระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการผลิต ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการรายอื่นทั้งห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งสอดคล้องกับ มนต์ชัย มนุญธาราม (2550) ที่ศึกษาการพัฒนากระบวนการกำหนดคุณวุฒิวิชาชีพอุตสาหกรรมสิ่งทอ พบว่า สมรรถนะการทำงานที่มีความจำเป็นต่อแรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 8 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสำรวจจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ 2) ด้านวิจัยและพัฒนาการตลาดผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 3) ด้านพัฒนาศักยภาพกำลังคนในอุตสาหกรรมสิ่งทอ 4) ด้านพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานของตนเองและหน่วยงาน 5) ด้านวางแผนการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์และสนับสนุนการผลิตสิ่งทอ 6) ด้านดำเนินการผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ 7) ด้านควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และ 8) ด้านซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของพัชรวลัย วงศ์บุญสิน และคณะ (2546) ที่ได้กล่าวถึงทักษะและสมรรถนะที่มีความจำเป็นต่อแรงงานของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ได้แก่ ทักษะด้านกระบวนการสิ่งทอ ทักษะด้านการใช้และดูแลเครื่องจักร ทักษะด้านการดูแลความปลอดภัย และทักษะด้านการแก้ปัญหา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลง และแนวโน้มของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เพื่อเป็นการเตรียมกำลังคนให้ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ โดยเฉพาะสถาบันที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ควรจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการประยุกต์ใช้เพื่อการทำงานให้นักศึกษามีความสามารถด้านสำรวจและจัดหาและพัฒนาวัตถุดิบสิ่งทอ ด้านการควบคุมประสิทธิภาพของการผลิตสิ่งทอ ผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอตามข้อกำหนด ปฏิบัติงานสิ่งทอตามคู่มือ ด้านการบริการเครื่องจักรและอุปกรณ์การผลิตสิ่งทอ และด้านบำรุงรักษาเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้พร้อมใช้งาน

2. สถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ควรจัดหลักสูตรแบบมีส่วนร่วมระหว่างสถาบันการศึกษากับภาคอุตสาหกรรมเพื่อสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสม พร้อมทั้งร่วมมือและผลักดันให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนภายใต้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ เพื่อให้ได้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมืออาชีพตรงความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน

3. ภาครัฐควรผลักดันให้สถาบันอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเข้ามามีบทบาทในการสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาการสร้างสรรค์ฐานรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ พัฒนาผลิตภัณฑ์ และเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะของช่างอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

บรรณานุกรม

- ชนะ กสิภาร. (2546). **คุณวุฒิวิชาชีพไทย/มาตรฐานอาชีพ**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- พัชรพล วังบุญสิน และคณะ. (2546). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์โครงการทางเลือกทางเศรษฐกิจในบริบทการแข่งขันในยุคโลกาภิวัตน์ : กรณีศึกษาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- มนต์ชัย มนุญธารม. (2550). **สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนภาพพิมพ์.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2547). **รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เรื่อง โครงการศึกษาเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

- สมชิต รัตนอุดม. (2547). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาผ้าและเครื่องแต่งกายสำหรับอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา คหกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรัชย์ ธรรมทวีธิกุล. (2548). **การศึกษาลักษณะความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดกลาง และย่อมที่มีต่อบุคลากรอาชีวศึกษาสายช่างและศักยภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในการตอบสนองต่อโรงงานเหล่านี้ในภาคตะวันออกของไทย**. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). **วิสัยทัศน์ ผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาอย่างมีคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา**. ค้นเมื่อ 28 กันยายน 2558, จาก www.vec.go.th.
- อาคม พิทยาเต็มสิฐ. (2552). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-11**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- Dales, M. and K. Hes. (1995). **Creating Training Miracles**. Sydney: Prentice Hall.
- Grubb, W.N. and P. Ryan. (1999). **The Role of Evaluation for Vocational Education and Training: Plain Talk on the Field of Dream**. Geneva: International Labour Office.

การพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

The Development of Augmented Reality Technology in Leaflet Media on Computer Technology

ปิยะมาศ แก้วเจริญ*, วริสรา ธีรธัญปิยสุภกร

Piyamart Kaewcharoen, Warisara Teeratunpiyasuporn

สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร

*ผู้รับผิดชอบหลัก e-mail : knumtip.23@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 3) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โดยการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบ one group pretest-posttest design ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนสีกัน (วัฒนานครอุบลรัตน์) 276 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster sampling) มีจำนวนทั้งหมด 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าดัชนีประสิทธิผล และใช้อนุมานสถิติด้วย dependent t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. เทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.11/83.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เท่ากับ 0.73 หมายความว่า นักเรียนมีผลการเรียนสูงขึ้นหรือมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 73
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : เทคโนโลยีเสมือนจริง, แผ่นพับ, เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to develop of augmented reality technology in leaflet media on Computer Technology to meet the efficiency at 80/80, 2) To determine the student's achievement from the usage of augmented reality technology in leaflet media on Computer Technology, 3) to find out effective index of students' achievement from the use of augmented reality technology in leaflet media on Computer Technology, and 4) to study students' satisfaction towards augmented reality technology in leaflet media on Computer Technology. The research design was an experimental research with one group pretest-posttest. Population of the research included 276 Mathayomsuksa 5 students of Seekan (Wattananunupathum) School. The sample were 36 students which were retrieved by cluster random sampling technique. The instruments used for data collection were augmented reality technology in leaflet media on Computer Technology, achievement test, and questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, effective index, and dependent t-test.

The research findings were as follows:

1. The developed augmented reality technology in leaflet media on Computer Technology revealed efficiency at 82.11/83.44 which was above the set criterion at 80/80.
2. The posttest of students' achievement from the use of augmented reality technology in leaflet media on Computer Technology was higher than pretest at statistical significance ($t\text{-test}=37.73$ $p=0.00$).
3. The effective index of students' achievement from the use of augmented reality technology in leaflet media on Computer Technology was at 0.73, that is, 73% of the student's school record is relatively high.
4. The students' satisfaction towards augmented reality technology in leaflet media on Computer Technology was at high level.

Keywords : Augmented reality, Leaflet Media, Computer Technology

บทนำ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายๆ ด้าน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมอันนำไปสู่การปรับตัวของมนุษย์ในสังคมเพื่อให้สามารถแข่งขันหรืออยู่รอดท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งการปรับตัวของมนุษย์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า “สังคมความรู้” (Knowledge Society) ที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการใช้ความรู้ (Knowledge) และนวัตกรรม (Innovation) เป็นปัจจัยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการพัฒนาและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในสังคม/เศรษฐกิจแห่งความรู้ (knowledge-based economy/society)

เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ด้านต่างๆ ได้ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาความรู้และนวัตกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ก้าวหน้าตามสมัยและทันเทคโนโลยี การใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง (Augmented Reality Technology) นับเป็นวิธีทางอย่างหนึ่งในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตามกรอบแนวความคิดโรงเรียน ICT (Information and Communication Technology) ของกระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ระบุไว้ว่า การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาเป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษาทั้งในด้านการพัฒนาองค์ความรู้ กระบวนการจัดการศึกษาและกิจกรรมผู้เรียน สร้างคนรุ่นใหม่ให้เป็นคนดีคนเก่ง มีคุณธรรมจริยธรรม ในการใช้ ICT เป็นเครื่องมือเสริมแสวงหาความรู้ และสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน”

Augmented Reality Technology หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า AR เป็นเทคโนโลยีที่ผสมผสานโลกความเป็นจริง และโลกเสมือนที่สร้างขึ้นมา ผสานเข้าด้วยกันผ่านซอฟต์แวร์ (Software) หรือแอปพลิเคชัน (application) โดยรับข้อมูลผ่านเว็บแคม (Web-cam) กล้องมือถือ (Mobile-Phone) คอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งภาพเสมือนจริงจะปรากฏบนจอมือถือ จอคอมพิวเตอร์ หรือบนอุปกรณ์แสดงผลอื่นๆ ภาพเสมือนจริงที่ปรากฏขึ้นนี้จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ได้ทันที ทั้งในลักษณะภาพสามมิติ ภาพเคลื่อนไหว และเสียงประกอบ ซึ่งการนำเทคโนโลยีเสมือนจริงมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการสอนนั้นถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการสอนเชิงอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้วิวัฒนาการทางเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสื่อการสอนเพิ่มความน่าสนใจ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และเปิดใจรับเทคโนโลยีใหม่ๆ ของผู้เรียน สอดคล้องกับ วิวัฒน์ มีสุวรรณ (2554) ได้กล่าวถึงบทบาทของเทคโนโลยีเสมือนจริงในด้านการศึกษาว่า โลกเสมือนจริงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับเทคโนโลยีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการศึกษา ให้ข้อมูลสาระด้านการศึกษากับผู้เรียนได้ทันที ผู้เรียนได้สัมผัสประสบการณ์ใหม่ในมิติที่เสมือนจริง ผู้เรียนเกิดกระบวนการร่วมกันเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ปรับเปลี่ยนเป็นโลกเสมือน ผสานโลกจริงมากขึ้น เข้าใจลึกซึ้งในสิ่งที่ต้องการเรียนรู้

การนำเทคโนโลยีเสมือนจริงมาใช้ประกอบการเรียนการสอนมีลักษณะของการเป็นสื่อเสริม (supplementary) จากการจัดการเรียนการสอนหลัก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเนื้อหาได้

จากเทคโนโลยีเสมือนจริงเพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียน เพียงอย่างเดียว การใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงในลักษณะนี้ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนมีทางเลือกสำหรับการเข้าถึงเนื้อหา ต่อเติมความรู้ให้แก่ผู้เรียน (Parson, 1997 อ้างใน กิดานันท์ มลิทอง, 2548) สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และหมวด 9 มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ประกอบกับคุณสมบัติของเทคโนโลยีเสมือนจริงดังกล่าวเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ สร้างสรรค์แนวปฏิบัติทางการเรียนการสอนสนับสนุนจากบุคลากร และสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เกื้อหนุนเพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผล ผู้เรียนมีโอกาเข้าถึงสื่อ เทคโนโลยีเครื่องมือหรือแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังสามารถออกแบบระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งการเรียนเป็นกลุ่มหรือการเรียนรายบุคคลโดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริง (สมศักดิ์ เตชะโกสดี และพัลลภ พิริยะสุวรรณ, 2558) ทั้งยังนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนเพิ่มมากขึ้น นำศักยภาพของเทคโนโลยีเสมือนจริงเข้ามาประยุกต์สร้างกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ซึ่งเชื่อว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงจะส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการ

เรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับเรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เนื่องจากสื่อแผ่นพับเป็นสื่อที่มีลักษณะเด่นคือ มีขนาดเล็ก พกพาได้สะดวก ให้ข้อมูลรายละเอียดได้ชัดเจน ผู้อ่านสามารถเลือกอ่านเวลาใดก็สามารถออกแบบได้อย่างอิสระ หลากหลาย และเหมาะสมที่จะใส่สัญลักษณ์หรือ “Marker” ของเทคโนโลยีเสมือนจริง โดยใช้แอปพลิเคชันในการอ่านผ่านกล้องเว็บแคม กล้องของแท็บเล็ต สมาร์ทโฟน หรืออุปกรณ์อื่นๆ เมื่อแอปพลิเคชันที่ใช้งานอยู่ประมวลผลสัญลักษณ์หรือ “Marker” แอปพลิเคชันก็จะแสดงผลข้อมูลภาพสามมิติที่กำหนดไว้จากความสะดวกในการใช้งานของสื่อแผ่นพับ และความน่าสนใจของเทคโนโลยีเสมือนจริง ผู้วิจัยจึงได้ทำการพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับเรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ได้รูปแบบการเรียนเชิงอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้เรียนจะสามารถเข้าถึงและเข้าใจระบบเนื้อหาได้โดยง่าย สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้จากทรัพยากรด้านเทคโนโลยีที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ ทั้งยังส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-directed learning) ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสนใจของตนส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามสภาวะของเทคโนโลยีในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

3) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

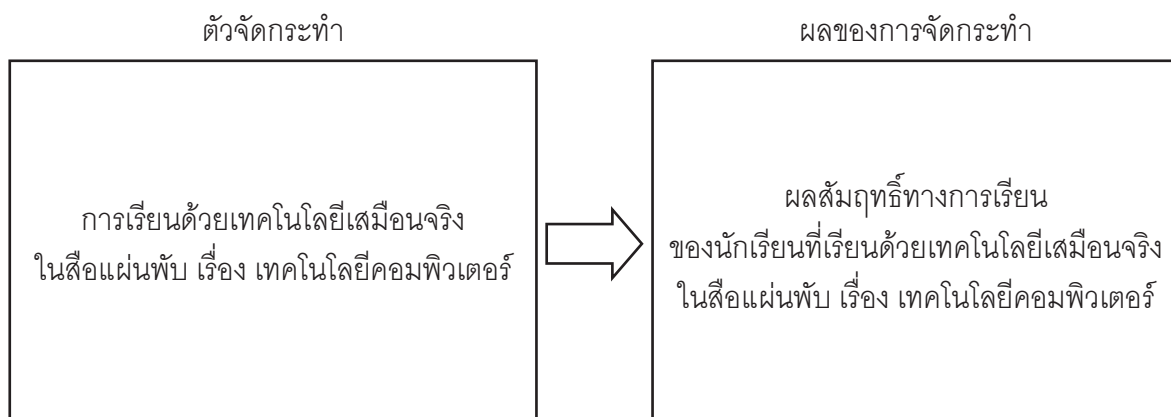
4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน

ที่มีต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

สมมติฐาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นหลังเรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) ที่เรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ทั้งหมด 9 ห้อง จำนวน 276 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสีกัน (วัฒนานันท์อุปถัมภ์) ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster sampling) (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่าง 1 ห้อง คือ ห้อง ม.5/2 จำนวน 36 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สื่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์สามารถนำไปใช้เป็นการจัดการเรียนการสอนได้
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงในเนื้อหาวิชาอื่นๆ ต่อไป

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) แบบ one group pretest-posttest design โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบแผนการทดลองไว้ดังนี้

O_1	X	O_2
-------	---	-------

O_1 แทน การทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

X แทน การทดลองการเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

O_2 แทน การทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยนี้ เก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนสีกัน (วัฒนา

นันทอุปถัมภ์) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ซึ่งดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. อธิบายขั้นตอนการเรียนรู้ และ จุดประสงค์การเรียนรู้
2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน โดยให้เวลาทำแบบทดสอบ 30 นาที แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์
3. จัดการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 3 บท พร้อมให้ทำแบบฝึกหัดเพื่อวัดผลหลังเรียนจบการเรียนรู้ในแต่ละบท
4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ โดยให้เวลาทำแบบทดสอบ 30 นาที
5. ให้นักศึกษาทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์
6. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนมาวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบโดยหาค่าดัชนีความยากง่าย (p) ดัชนีอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น สูตร KR-20 ของ Kuder Richardson (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543)
2. วิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. หาประสิทธิภาพเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โดย

ใช้สูตร E1/E2 ให้ได้ตามเกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556)

4. หาพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โดยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (เผชิญ กิจระการ, 2546)

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.11/83.44 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้และสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

ตาราง 1 ผลการหาประสิทธิภาพเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์

(n=30)

รายการ	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ
แบบฝึกหัดระหว่างเรียน (E ₁)	30	24.63	1.67	82.11
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (E ₂)	30	25.03	1.45	83.44

1. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ย (=25.28, S.D.=2.17) และคะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย (=12.31, S.D.=1.83) การทดสอบค่า

t-test พบว่าได้ค่า t เท่ากับ 37.73 ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

(n=36)

รายการ	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	p
แบบทดสอบก่อนเรียน	30	12.31	1.83	37.73	0.00 *
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	30	25.28	2.17		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เท่ากับ 0.73 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.73 หรือคิดเป็นร้อยละ 73

ตาราง 3 ผลการหาค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

(n=36)

คะแนนทดสอบ	ผลรวมของคะแนน	คะแนนเต็ม	E.I.
แบบทดสอบก่อนเรียน	443	30	0.7331
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	910	30	

4. ผลการหาค่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41

ตาราง 4 ผลการหาค่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

(n=36)

รายการที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.39	0.60	มาก
1.2 การเรียงลำดับเนื้อหา มีความต่อเนื่องและเข้าใจง่าย	4.36	0.76	มาก
1.3 ปริมาณเนื้อหาในแต่ละตอน มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.44	0.65	มาก
1.4 เนื้อหาที่น่าสนใจสามารถสื่อความหมายได้ถูกต้อง ชัดเจน	4.42	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.40	0.68	มาก

ตาราง 4 ผลการหาค่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ต่อ)

(n=36)

รายการที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
2. ด้านกราฟิกและเสียงบรรยาย			
2.1 ภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.50	0.56	มาก
2.2 ปริมาณของภาพกับเนื้อหามีความสอดคล้องกัน	4.28	0.70	มาก
2.3 ความสวยงามของภาพที่ใช้ในการนำเสนอ	4.61	0.55	มากที่สุด
2.4 เสียงบรรยายมีความชัดเจนและถูกต้องตามเนื้อหา	4.22	0.76	มาก
2.5 มีการใช้ภาพและเสียงเพื่อสร้างความสนใจได้อย่างเหมาะสม	4.39	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.40	0.64	มาก
3. ด้านภาษา และเทคนิคการนำเสนอ			
3.1 ภาษาที่ใช้มีความถูกต้อง	4.36	0.72	มาก
3.2 ใช้ภาษาเข้าใจง่ายเหมาะกับระดับของผู้เรียน	4.33	0.76	มาก
3.3 เทคนิคที่ใช้ในการนำเสนอเนื้อหามีความน่าสนใจ	4.39	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.36	0.71	มาก
4. ด้านตัวอักษร			
4.1 ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.31	0.67	มาก
4.2 รูปแบบของตัวอักษรสวยงามและอ่านง่าย	4.47	0.51	มาก
4.3 สีของตัวอักษรมีความเหมาะสม	4.39	0.49	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.39	0.56	มาก

ตาราง 4 ผลการหาค่าความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ต่อ)

(n=36)

รายการที่ประเมิน	ผลการวิเคราะห์		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
5. ภาพรวมของสื่อ			
5.1 สื่อมีความน่าสนใจ	4.56	0.65	มากที่สุด
5.2 สื่อสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้	4.42	0.60	มาก
5.3 ความเหมาะสมของการใช้เป็นสื่อการเรียนรู้	4.36	0.49	มาก
5.4 เป็นสื่อที่นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเอง	4.50	0.65	มาก
5.5 ความสะดวกของการใช้งาน	4.44	0.69	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.46	0.62	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.41	0.64	มาก

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ สามารถนำมาวิเคราะห์และอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการหาประสิทธิภาพของเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้คือ เทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.11/83.44 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้โดยนักเรียนสามารถทำคะแนนทดสอบระหว่างเรียนได้ร้อยละ 82.11 (=24.63, S.D.=1.67) และทำคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 83.44 (=25.03, S.D.=1.45) แสดงว่า เทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยี

คอมพิวเตอร์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ออกแบบระบบการเรียนการสอนและพัฒนาสื่อตามหลักการ ADDIE MODEL (กิดานันท์ มลิทอง, 2548) คือ 1.Analysis การวิเคราะห์ผู้เรียน วิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตร กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ วัยและช่วงชั้นของผู้เรียน 2.Design การออกแบบ การเขียนผังงานและแผนการดำเนินเรื่อง (Storyboard) เพื่อกำหนดการนำเสนอเนื้อหา 3.Development กระบวนการพัฒนาซึ่งทุกขั้นตอนของการพัฒนาอยู่ภายใต้การควบคุมและตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคการผลิต จากนั้นทำการปรับปรุงแก้ไข

สื่อตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดลองใช้กับนักเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อ โดยทำการประเมินผลจากกลุ่มทดลอง แล้วนำผลที่ได้ไปทำการปรับปรุงแก้ไขจนได้สื่อที่มีประสิทธิภาพ 4.Implementation การนำสื่อที่สร้างขึ้นและผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 5.Evaluation การประเมินผลสรุปการใช้งานสื่อของกลุ่มตัวอย่าง

จากการสร้างสื่อตามลำดับขั้นตอนดังกล่าว ทำให้ได้สื่อที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ ศรีสุคนธ์ พุทธรักษา (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้ผ่านชิ้นงาน เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนบนเว็บตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้ผ่านชิ้นงาน เรื่อง การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.71/78.59 ซึ่งขึ้นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากบทเรียนบนเว็บมีกระบวนการสร้างและพัฒนาตามหลักการออกแบบระบบการเรียนการสอน ADDIE MODEL ตามลำดับขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอน ทำให้ได้สื่อที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน มีองค์ประกอบหน้าจอที่ชัดเจนสวยงาม ความเหมาะสมของการใช้สีและขนาดของภาพและตัวอักษร มีการใช้ภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบ และมีการลำดับเนื้อหาความยากง่ายในการนำเสนอเนื้อหา ความชัดเจนในการอธิบายเนื้อหา ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้เอง จนทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

2. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ที่พัฒนาขึ้นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ย ($=25.28$, $S.D.=2.17$) และคะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($=12.31$, $S.D.=1.83$) การทดสอบค่า t-test พบว่าได้ค่า t เท่ากับ 37.73 ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงว่าผู้เรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันเพราะ เทคโนโลยีเสมือนจริงที่สามารถสร้างความสนใจและสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจใฝ่รู้ เกิดแรงกระตุ้นในการเรียนพร้อมเปิดรับการเรียนรู้ใหม่ๆ ทำให้ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนข้างต้น สอดคล้องกับวิวัฒน์ มีสุวรรณ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเรียนรู้ด้วยการสร้างโลกเสมือนผลงานโลกจริง พบว่า การนำเทคโนโลยีโลกเสมือนผลงานโลกจริง (Augmented Reality) มาจัดการเรียนรู้เป็นมิติใหม่ทางด้านสื่อการศึกษา ทำให้ผู้เรียนสนใจ ใฝ่เรียนรู้ อยากรู้ อยากเห็น เรียนรู้สิ่งใหม่ สร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้มากขึ้น สร้างผลผลิตที่มีความหมายกับตนเอง เกิดปฏิสัมพันธ์เชื่อมโยงเข้าสู่ห้องเรียนได้การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถและการเรียนรู้ของตนเอง

3. ค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ที่พัฒนาขึ้นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้คือพัฒนาการของผู้เรียนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.73 แสดงว่า นักเรียน

มีความรู้เพิ่มขึ้น 0.73 หรือคิดเป็นร้อยละ 73 ทั้งนี้เนื่องจากสื่อมีการออกแบบตามทฤษฎีอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนมีการตอบสนองและเกิดการเรียนรู้ตามหลักการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-directed learning) ซึ่งผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบตนเอง รู้หน้าที่ตนเอง รู้ว่าตนเองต้องปฏิบัติอย่างไร เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ การจัดรูปแบบและสื่อการเรียนการสอนจะต้องมีความน่าสนใจ น่าติดตาม มีเทคนิคที่ดึงดูดความสนใจผู้เรียน เพื่อช่วยสร้างแรงจูงใจในการใช้งาน สามารถสร้างความสนใจของผู้เรียนได้ โดยผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่จากสิ่งที่ได้เรียนกับความรู้เดิมได้ เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนที่สูงขึ้นเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สามารถทำคะแนนได้ สูงขึ้นกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน ซึ่งแสดงถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าทางการเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ทูลีร์ชต์ ประกิจ (2558) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามกระบวนการสอนแบบซินเนคติกส์ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ วิชาการสร้างงานแอนิเมชัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนเมื่อเรียนด้วยบทเรียนบนเว็บที่มีฐานความช่วยเหลือทางการเรียนที่พัฒนาขึ้น มีค่าเท่ากับ 0.7240 คิดเป็นร้อยละ 72.40 ทั้งนี้เพราะบทเรียนบนเว็บประกอบด้วยภาพ ภาพเคลื่อนไหว เสียงประกอบ รวมทั้งแหล่งหาข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติม รวมทั้งการให้ผลย้อนกลับทันทีทั้งในรูปแบบภาพและเสียง จึงเป็นจุดสร้างความสนใจของผู้เรียนได้ดี นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ ตอบสนองต่อความ

แตกต่างในการเรียนรู้ของนักเรียน

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่องเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ที่พัฒนาขึ้นเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้คือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.41 โดยในด้านเนื้อหาผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของบทเรียนที่มีการนำเสนอเนื้อหาจากง่ายไปหายาก สื่อความหมายได้ชัดเจนทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย ด้านกราฟิกและเสียงบรรยาย สื่อมีภาพประกอบที่สวยงามสอดคล้องกับเนื้อหา มีเสียงบรรยายที่ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน ด้านภาษา และเทคนิคการนำเสนอมีการใช้ภาษาที่ถูกต้องเข้าใจง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน มีเทคนิคการนำเสนอเนื้อหาที่ดึงดูดความสนใจทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ด้านตัวอักษร มีการออกแบบสื่อโดยใช้รูปแบบ ขนาดและสีของตัวอักษรที่ชัดเจน อ่านง่าย ด้านภาพรวมของสื่อ มีการพัฒนาสื่อที่แปลกใหม่ ทันสมัย ผู้เรียนได้สัมผัสประสบการณ์ใหม่ในมิติที่เสมือนจริง ทั้งยังสามารถสร้างความน่าสนใจได้อย่างหลากหลาย เนื่องจากสามารถเข้าถึงและเข้าใจเนื้อหาได้โดยง่ายผ่านการใช้อุปกรณ์แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และโทรศัพท์มือถือ ซึ่งเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ ชนิษฐา จันทะไทย (2558) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาบทเรียนบนเว็บเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้วยการคิดนอกกรอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ในด้านของความพึงพอใจ ผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บที่มีการฝึกคิดนอกกรอบ มีความพึงพอใจต่อ

บทเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.14$, $S.D.=0.94$) และกลุ่มผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนบนเว็บแบบปกติมีความพึงพอใจต่อบทเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.32$, $S.D.=0.70$) เนื่องจากบทเรียนที่พัฒนาขึ้น มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ง่าย ไม่ซับซ้อน มีรูปแบบที่น่าสนใจ ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ สามารถเรียนได้ทุกที่ ทุกเวลาตามต้องการ มีกิจกรรมให้คิดและท้าทายความสามารถของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักสนุกกับการทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

สื่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสมกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หรือนักเรียนในโรงเรียนที่มีบริบทที่คล้ายกันทางด้านสภาพแวดล้อมกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ หากโรงเรียนอื่นๆ นำสื่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ไปใช้ประโยชน์ต้องมีการทดสอบหาประสิทธิภาพของสื่อว่ามีความเหมาะสมกับนักเรียนหรือไม่ ก่อนนำสื่อไปใช้จริงกับนักเรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. สื่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ไม่สามารถระบุได้ว่าดีกว่าสื่อนวัตกรรมตัวอื่นๆ ทั้งนี้ น่าจะนำสื่อเทคโนโลยีเสมือนจริงในสื่อแผ่นพับ เรื่อง เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ไปทำการทดลองเปรียบเทียบกับสื่อนวัตกรรมหลายๆ ตัว เพื่อหาความแตกต่าง

2. ควรพัฒนาพัฒนาเทคโนโลยีเสมือนจริงให้อยู่ในรูปแบบอื่นๆ นอกจากสื่อแผ่นพับ

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). **เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์, 2548.
- กระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554). **โครงการโรงเรียนในฝัน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. ห้างหุ้นส่วนจำกัด รุ่งโรจน์อินเตอร์กรุ๊ป
- ชนิษฐา จันทะไทย (2558) **การพัฒนาบทเรียนบนเว็บเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้วยการคิดนอกกรอบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). **การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน** Developmental Testing of Media and Instructional Package. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2556).
- ชูสิทธิ์ ประกิจ. (2558). **การพัฒนาบทเรียนบนเว็บตามกระบวนการสอนแบบซินเนคติกส์ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้แบบเพื่อนคู่คิด ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์วิชาการสร้างงานแอนิเมชัน**

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์
ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เผชิญ กิจระกา. (2546). “ดัชนีประสิทธิผล”
เอกสารประกอบการสอน. หน้า 1-6
มหาสารคาม: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม
สมศักดิ์ เตชะโกสิตและพัลลภ พิริยะสุวรรณค์.

(2558). **การเรียนรู้การสอนตามทฤษฎี
การเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา
โดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงในวิชา
วิทยาศาสตร์.** วิทยานิพนธ์ปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารเพื่อการศึกษา, มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
กรุงเทพมหานคร.

วิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2554). การเรียนรู้ด้วยการ
สร้างโลกเสมือนผลงานโลกจริง. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีที่ 13
ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2554.

บุญเรียง ขจรศิลป์. (2543). **วิธีวิจัยทางการศึกษา.**
พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ็น.
การพิมพ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2558).

**รายงานการติดตามและประเมินผลการ
ปฏิรูปการศึกษาในวาระครบรอบ 3 ปี
ของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการ
ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** ค้นเมื่อ 10
ตุลาคม 2558. จาก [http://www.onec.go.th/
onec_backoffice/uploads/Book/809-f
ile.pdf](http://www.onec.go.th/onec_backoffice/uploads/Book/809-file.pdf)

ศรีสุคนธ์ พุทธิรักษา (2557). **การพัฒนาบทเรียน
บนเว็บตามแนวทฤษฎีการสร้างสรรค์
ความรู้ผ่านชิ้นงาน เรื่อง การสร้าง
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.** วิทยานิพนธ์หลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 School Administrator's Core Competency Affecting Management Quality at Schools under the Secondary Educational Service Area Office 8

กมลมาลย์ ไชยศิริธัญญา^{1*}, ลัดดาวัลย์ คงสมบุญ¹ และ ภัทรภร ปุยสุวรรณ²

Kamolmal Chaisirithanya, Laddawan Kongsomboon and Pattaraporn Puisuwan

¹อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

²อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail : komol1456@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 2) เพื่อศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และ 3) เพื่อศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 48 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระ รวมทั้งสิ้น 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายลักษณะของตัวแปรใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้อนุมานสถิติเพื่อประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การทำงานเป็นทีม การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการบริการที่ดี
2. คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การมุ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียน การนำองค์การ การมุ่งเน้นทรัพยากรมนุษย์ การจัดการกระบวนการ การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน และการวางแผนกลยุทธ์

3. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในภาพรวม ($R^2=.257$) โดยเรียงลำดับตามอิทธิพลของการส่งผลเป็นรายด้านดังนี้ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์และการพัฒนาตนเองส่งผลต่อการวางแผนกลยุทธ์ ($R^2=.231$) 2) การมุ่งผลสัมฤทธิ์และการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการนำองค์การ ($R^2=.202$) 3) การบริการที่ดีและการพัฒนาตนเองส่งผลต่อการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($R^2=.189$) 5) 4) การมุ่งผลสัมฤทธิ์และการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการมุ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียน ($R^2=.165$) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ส่งผลต่อการมุ่งเน้นทรัพยากรมนุษย์ ($R^2=.147$) 6) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ส่งผลต่อการจัดการกระบวนการ ($R^2=.106$) และ 7) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ส่งผลต่อการประเมินผลลัพท์การดำเนินงาน ($R^2=.103$)

คำสำคัญ : สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา, คุณภาพการบริหารจัดการ

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study school administrator's core competency, 2) to examine management quality, and 3) to investigate school administrator's core competency affecting management quality at schools under the Secondary Educational Service Area Office 8. The samples were 48 schools under the Secondary Educational Service Area Office 8. The respondents of each school were school administrator, deputy school administrators, and heads of subject division. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire. The descriptive statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as the inferential statistics were Pearson's Product Moment Correlation Coefficient, and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The research findings revealed as follows:

1. The school administrator's core competency at schools under the Secondary Educational Service Area Office 8 was at the high level, as a whole. When considering at individual aspect, they were ranked by the descending orders of mean as follows; teamwork, self-development, achievement motivation, and service mind respectively.

2. The management quality at schools under the Secondary Educational Service Area Office 8 was at the high level, as a whole. When considering at individual aspect, they were ranked by the descending orders of mean as follows; student focus, organizational leading, human resource focus, process management, measurement/analysis and knowledge management, evaluation of operational result, and strategic planning respectively.

3. The school administrator's core competency totally affected the management quality at schools under the Secondary Educational Service Area Office 8 ($R^2=.257$). When considering with influential predictors individually, the findings were ranked by the descending order of R square value as follows; 1) achievement motivation and self-development affected strategic planning ($R^2=.231$), 2) achievement motivation and teamwork affected organizational leading ($R^2=.202$), 3) service mind and self-development affected measurement/analysis and knowledge management ($R^2=.189$), 4) achievement motivation and teamwork affected student focus ($R^2=.165$), 5) achievement motivation affected human resource focus ($R^2=.147$), 6) achievement motivation affected process management ($R^2=.106$), and 7) achievement motivation affected evaluation of operational result ($R^2=.103$).

Keywords : school administrator's core competency, management quality

บทนำ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546-2550) กำหนดให้มีการปรับเปลี่ยน กระบวนการ และวิธีการทำงานเพื่อยกระดับขีดความสามารถและมาตรฐานการทำงานของหน่วยงานราชการให้อยู่ในระดับสูง เทียบเท่ามาตรฐานสากล โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีดังที่ปรากฏในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยกำหนดเป้าหมาย ของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีว่าให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินจำเป็น ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

การบริหารราชการให้บรรลุเป้าหมาย

ดังกล่าวจำเป็นต้องมีเกณฑ์การประเมิน กระบวนการทำงานและ ผลการปฏิบัติงานที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) โดยความร่วมมือของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ จึงได้ดำเนินโครงการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานของส่วนราชการ โดยมีเป้าหมายเพื่อศึกษาวิธีการ พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐตามวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และกำหนดเกณฑ์คุณภาพการบริหาร จัดการภาครัฐ โดยใช้แนวทางซึ่งสามารถเทียบเคียงกับการบริหารจัดการในระดับสากลที่ได้รับการยอมรับว่าเป็น เกณฑ์ที่สามารถประเมินจุดแข็งและโอกาสในการปรับปรุงของกระบวนการทำงานและผลการปฏิบัติงานของ องค์การต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จึงมีพื้นฐานทางเทคนิคและกระบวนการ เทียบเท่ากับเกณฑ์รางวัล คุณภาพระดับสูงสุด ในหลายประเทศ เป็นกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการ

พัฒนาการบริหารราชการเพื่อให้องค์การภาครัฐ มีกระบวนการทำงานและผลการปฏิบัติงาน ที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลดียิ่งขึ้น โดยมี เป้าหมายคือประโยชน์สุขของประชาชนและ ประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติ (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2558 : 5-6)

ผู้บริหารสถานศึกษาคือบุคคลซึ่งปฏิบัติงาน ภายในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาอื่นที่ จัดการศึกษาปฐมวัย ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษา ที่ต่ำกว่าปริญญาทั้งของรัฐและเอกชน ถือเป็น ตำแหน่งสำคัญที่จะนํานโยบายด้านการศึกษา ทุกระดับไปปฏิบัติ รัฐจึงให้ความสำคัญตั้งแต่ ระบบการสรรหาเพื่อให้ได้ผู้มีความรู้ ความสามารถ สมรรถนะ และประสบการณ์ที่เหมาะสมในการ เข้าสู่ตำแหน่ง บรรจุและแต่งตั้ง ให้สามารถ ดำเนินการบริหารจัดการศึกษาและขับเคลื่อน คุณภาพของสถานศึกษาที่จะส่งผลให้เกิด ประสิทธิภาพในการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 79 และมาตรา 80 แห่งพระราชบัญญัตินี้ มีใจความว่า “ให้ผู้บังคับบัญชา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งมีหน้าที่พัฒนาผู้ใต้บังคับ บัญชาให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เกิดประสิทธิภาพและ ความก้าวหน้า ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษากำหนด” ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษากำหนด (พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2547 : 40)

นอกจากนี้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ คัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ สถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาและ การประเมินข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษาให้มีวิทยฐานะ และเลื่อนวิทยฐานะกำหนด ให้มีการประเมินสมรรถนะหลักทางการบริหารดังนี้ คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนา ตนเอง การทำงานเป็นทีม จะเห็นได้ว่า “สมรรถนะ” (Competency) มีความสำคัญและถือเป็นหัวใจ ของระบบการบริหารงานบุคคลในปัจจุบัน ผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคของการปฏิรูปการศึกษา นอกจากจะมีสมรรถนะตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทาง การศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดแล้ว จำเป็นต้องได้รับ การพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ ตลอดจนมีกระบวนการ บริหารจัดการและสมรรถนะหลักทางการบริหาร การศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพทั้งระบบของ สถานศึกษาและส่งผลต่อประสิทธิผลของการ บริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จึงกล่าวได้ว่า สมรรถนะหลักทางการ บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นตัวกำหนดคุณภาพการบริหารทั้งองค์การ

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องราว ดังกล่าวโดยเฉพาะในสาระของสมรรถนะหลักของ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพการบริหาร จัดการของสถานศึกษา นำผลการวิจัยเป็นแนวทาง ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของ สถานศึกษา เพื่อยกระดับการบริหารจัดการของ สถานศึกษาให้ เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ ให้มีภาพลักษณ์ที่ดี ได้รับความนิยมนิยมชมชอบจากผู้เรียน และผู้มีส่วน

ได้ส่วนเสีย นอกจากนี้ ยังเป็นแบบอย่างให้แก่สถานศึกษาอื่นๆ นำไปประยุกต์ใช้ให้ประสบผลสำเร็จเช่นเดียวกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
2. ศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8
3. ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ตัวแปรพื้นฐานเป็นตัวแปรเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน
2. ตัวแปรต้น คือ สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กำหนดสมรรถนะหลัก (Core Competency) ไว้ 4 สมรรถนะ ดังนี้ คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation : ACH) หมายถึงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน

ในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง 2) การบริการที่ดี (Service Mind : SERV) หมายถึงความตั้งใจในการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ 3) การพัฒนาตนเอง (Expertise : EXP) หมายถึงการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ ติดตาม องค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน 4) การทำงานเป็นทีม (Teamwork : TW) หมายถึงการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นหรือ แสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามได้อย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน, 2559 : ออนไลน์)

3. ตัวแปรตาม คือคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (Public Sector Management Quality Award : PMQA) เป็นกรอบการบริหารจัดการองค์การ ที่สำนักงาน ก.พ.ร. (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2558 : 8) มีเนื้อหาครอบคลุมทั้ง 7 ด้าน (หมวด) คือ 1) การนำองค์กร เป็นการประเมินการดำเนินการของผู้บริหารในเรื่อง วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ ค่านิยม ความคาดหวังในผลการดำเนินการ การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การสร้างนวัตกรรมและการเรียนรู้ในส่วนราชการ การกำกับดูแลตนเองที่ดี และดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน 2) การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ เป็นการประเมินวิธีการกำหนดและถ่ายทอดประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์

เชิงยุทธศาสตร์ กลยุทธ์หลัก และแผนปฏิบัติราชการ เพื่อนำไปปฏิบัติและวัดผลความก้าวหน้าของการดำเนินการ 3) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นการประเมินการกำหนดความต้องการ ความคาดหวัง และความนิยมชมชอบ การสร้างความสัมพันธ์ และการกำหนดปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจ 4) การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ เป็นการประเมินการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูลและสารสนเทศ และการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงผลการดำเนินการขององค์กร 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล เป็นการประเมินระบบงาน ระบบการเรียนรู้ การสร้างความผูกพันและความตั้งใจของบุคลากร เพื่อให้บุคลากรพัฒนาตนเองและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ตามทิศทางองค์กร 6) การจัดการกระบวนการ เป็นการประเมินการจัดการกระบวนการ การให้บริการ และกระบวนการอื่นที่ช่วยสร้างคุณค่าแก่ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและกระบวนการสนับสนุน เพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์กร และ 7) ผลลัพธ์การดำเนินการ เป็นการประเมินผลการดำเนินการและแนวโน้มของส่วนราชการในมิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพ การให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร

การดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสาเหตุ (Causal Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ขั้นที่ 2 ศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 และขั้นที่ 3 ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8

ประชากรหลักที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 55 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 48 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระ รวมทั้งสิ้น 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผ่านการตรวจสอบว่ามีความถูกต้องและมีความเชื่อมั่นเพียงพอสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่ออธิบายลักษณะของตัวแปรที่ศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 และข้อที่ 2 นั้นใช้สถิติพื้นฐาน (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ใช้สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังกล่าวมา ได้ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การทำงานเป็นทีม การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการบริการที่ดี

2. คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การมุ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียน การนำองค์การ การมุ่งเน้นทรัพยากรมนุษย์ การจัดการกระบวนการ การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ การประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน และการวางแผนกลยุทธ์

3. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในภาพรวม ($R^2=.257$) โดยเรียงลำดับตามอิทธิพลของการส่งผลเป็นรายด้านดังนี้ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์และการพัฒนาตนเอง ส่งผลต่อการวางแผนกลยุทธ์ ($R^2=.231$) 2) การมุ่งผลสัมฤทธิ์และการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการนำองค์การ ($R^2=.202$) 3) การบริการที่ดีและการพัฒนาตนเองส่งผลต่อการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ($R^2=.189$) 4) การมุ่งผลสัมฤทธิ์และการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการมุ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียน ($R^2=.165$) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ส่งผลต่อการมุ่งเน้นทรัพยากรมนุษย์ ($R^2=.147$) 6) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ส่งผลต่อการ

จัดการกระบวนการ ($R^2=.106$) และ 7) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ส่งผลต่อการประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน ($R^2=.103$)

อภิปรายผล

1. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การทำงานเป็นทีม การพัฒนาตนเอง การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการบริการที่ดี สอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากการทำงานเป็นทีม ถือเป็นหัวใจในการทำงานร่วมกันในสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสาร มีการพึ่งพาอาศัยกันให้มีความร่วมมือกันในการทำงาน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ซึ่งต้องมีความเข้าใจในบทบาทของตน มุ่งพัฒนาตนเอง โดยมีเป้าหมายมุ่งไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษาร่วมกัน สอดคล้องกับโครงการวิจัยรูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาแนวใหม่ตามแนวปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 : การอบรมแบบผสมผสาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : ออนไลน์) ที่กล่าวว่าการทำงานเป็นทีม จัดเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานในการพัฒนากลุ่มบุคคลที่ทำงานด้วยกันเพื่อให้เขาเหล่านั้นได้เรียนรู้ว่าจะทำอย่างไรจึงจะบรรลุเป้าหมายของแต่ละบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลพร้อมทั้งสามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรไปด้วย และงานวิจัยของพัทธนันท์ โมครินทร์และคณะ (2554) พบว่า สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 27 ทั้ง 4 สมรรถนะพบว่า สมรรถนะ
ด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ใน
ทำนองเดียวกันกับผลการวิจัยของ พเยาว์ สุธรรก
(2553) พบว่า 1.สมรรถนะหลักของผู้บริหาร
สถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน
ระดับมาก พบว่า สมรรถนะด้านการทำงาน
เป็นทีมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด โดยที่ผู้บริหารมีการ
ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของตนด้วยความ
โปร่งใส ผู้บริหารมีความเต็มใจให้ความร่วมมือ
ในการปฏิบัติงานร่วมกันยึดมั่นในหลักการและ
จรรยาบรรณของวิชาชีพ ผู้บริหารมีการปฏิบัติตน
เป็นผู้นำ หรือผู้ตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้
และเป็นไปในทิศทางเดียวกับผลการวิจัยของ
นุชนรา รัตนศิริประภา (2557) พบว่า สมรรถนะ
โดยรวม สมรรถนะหลัก สมรรถนะประจำ
สายงาน สี่สมรรถนะย่อยในสมรรถนะหลัก และ
ห้าสมรรถนะย่อยในสมรรถนะประจำสายงาน ของ
ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับ
มาก เรียงค่ามัธยฐานลดจากมากไปน้อย คือ
สมรรถนะหลัก สมรรถนะโดยรวม สมรรถนะประจำ
สายงาน การทำงานเป็นทีม การมุ่งผลสัมฤทธิ์ภาวะ
ผู้นำการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาศักยภาพบุคคล
การมีวิสัยทัศน์ การพัฒนาตนเอง การบริการที่ดี
การสื่อสารและการจูงใจ และการวิเคราะห์และ
สังเคราะห์ นโยบาย "คุณภาพการศึกษา" ทำให้
ผู้นำองค์กรการศึกษาทุกระดับต่างพยายามที่จะ
หาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการยกระดับคุณภาพ
การศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลมี
สมรรถนะสูง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ความ
เข้าใจ อย่างเหมาะสม ถูกที่ ถูกเวลา ถูกโอกาส

ถูกสถานการณ์ ถูกบริบท ถูกระบบแวดล้อม
และถูกต้อง และยังสอดคล้องกับวิจัยของนภาเดช
บุญเชิดชู (2553) ศึกษาวิจัย พบว่าสมรรถนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพทาง
การศึกษา มี 20 สมรรถนะ 101 คุณลักษณะ
เชิงพฤติกรรม ประกอบด้วย 4 ตัวแบบและ
กลุ่มสมรรถนะ คือ 1) ตัวแบบและกลุ่มสมรรถนะ
ตามสมรรถนะหลัก คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การ
ปฏิบัติงานร่วมกับทีม การใช้ภาวะผู้นำ การสื่อสาร
และจูงใจ และการพัฒนาความเชี่ยวชาญทาง
วิชาชีพ 2) ตัวแบบและกลุ่มสมรรถนะด้านการ
บริหาร คือ การบริหารเชิงกลยุทธ์ การจัดระบบการ
ปฏิบัติงาน การบริหารการเปลี่ยนแปลง การบริหาร
จัดการความรู้ในองค์กร และการบริหารจัดการด้าน
ประกันคุณภาพ 3) ตัวแบบและกลุ่มสมรรถนะ
ตามตำแหน่งงาน คือ การบริหารวิชาการ การ
บริหารบุคคล การบริหารการเงินและงบประมาณ
และการบริหารงานทั่วไป และ 4) ตัวแบบและ
กลุ่มสมรรถนะตามคุณลักษณะส่วนบุคคล คือ
จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ มนุษยสัมพันธ์
จิตบริการ เจตคติเชิงบวกต่อบุคคลและสถานการณ์
และการมีคุณลักษณะเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้ง
งานวิจัยของสุรจุฑา ยัญญลักษณ์ (2550) ได้ศึกษา
เรื่องการพัฒนาสมรรถนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบ 2 ส่วน คือ
1) สมรรถนะหลัก 5 สมรรถนะ คือ การมุ่ง
ผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การส่งเสริมความเชี่ยวชาญ
ในอาชีพ ความกล้าหาญทางจริยธรรม และ
ความร่วมมือร่วมใจ และ 2) สมรรถนะประจำ
กลุ่มงาน 14 กลุ่มๆ งานละ 4 สมรรถนะ (ยกเว้น
กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มบริหารงาน 5 กลุ่มๆ ละ

5 สมรรถนะ) รวม 20 สมรรถนะ คือ ภาวะผู้นำ ความคิดเชิงวิเคราะห์ มนุษยสัมพันธ์ การให้คำปรึกษา การให้ความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การแก้ปัญหา การติดตามงาน การดำเนินการ การตัดสินใจ การวางแผนงาน การมุ่งเน้นที่ผู้เรียน ความรู้ในสายวิชาชีพ การสื่อสารด้วยวาจา ความถูกต้องแม่นยำ ทักษะการนำเสนอ การสอนและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และความคิดสร้างสรรค์ และการศึกษาของบลันเชโร โบโรสกี และไดเออร์ (Blancero, Boroski and Dyer, 1996) ยังสามารถนำมาสรุปได้ว่าสมรรถนะของผู้นำองค์การการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) สมรรถนะหลัก 11 สมรรถนะ คือ จริยธรรมสูง มีมาตรฐานของคุณภาพการปฏิบัติงาน มีการตัดสินใจที่ดี การมุ่งผลสำเร็จ ความคิดริเริ่ม มีความมั่นใจในตนเอง กระตือรือร้นในการทำงาน มีทักษะสื่อสารในทุกมิติ มีความสามารถในการฟังเป็นและตีความถูกต้อง มีการสร้างสัมพันธ์กับบุคคล และมีความสามารถทำงานเป็นทีม 2) สมรรถนะเสริม 6 สมรรถนะ คือ มีอิทธิพลในกลุ่ม สามารถใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า มีความตระหนักในความต้องการของผู้อื่น มีความคิดสร้างสรรค์ ตั้งคำถามและตีความ เป็น และภาคภูมิใจในตนเอง และ 3) สมรรถนะประจำตำแหน่ง 6 สมรรถนะ คือ มีความสามารถปฏิบัติงานด้านการศึกษาและจัดการบุคคล เป็นนักกลยุทธ์ มีความริเริ่ม ส่งเสริมสนับสนุนบุคคล เป็นที่ปรึกษา และผู้นำที่ดี

2. คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การมุ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียน การนำองค์การ การมุ่งเน้นทรัพยากรมนุษย์ การจัดการกระบวนการ การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การประเมินผลลัพธ์การดำเนินงาน และการวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ที่พบเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับผู้เรียนเพื่อความสำเร็จของหน่วยงานในระยะยาว ผู้บริหารสถานศึกษาสั่งการ หรือชี้้นำให้สถานศึกษามีความยั่งยืน มีระบบการกำกับดูแลองค์การมาใช้เพื่อให้บรรลุผล ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย มีจริยธรรม และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการสนับสนุนชุมชนที่สำคัญ มีการประเมินความต้องการ ด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังด้านบุคลากร และในการสร้างสภาพแวดล้อมด้านบุคลากรที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินการที่ดี เพื่อนำศักยภาพของบุคลากรมาใช้อย่างเต็มที่ เพื่อสนับสนุน พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา สอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2558 : 10) ที่สร้างความสอดคล้องไปในทางเดียวกันทั้งส่วนราชการ จากตัววัดที่ได้มาจากกระบวนการของส่วนราชการที่มีการเชื่อมโยงและเสริมซึ่งกันและกัน ตัววัดเหล่านี้ผูกโยงโดยตรงกับคุณค่าในมุมมองของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกับผลการดำเนินการโดยรวม ดังนั้นการใช้ตัววัดเหล่านี้ จึงเป็นกรอบที่ ทำให้กิจกรรมต่างๆ ดำเนินไปในทิศทางเดียวกันอย่างต่อเนื่องโดยลดความจำเป็นที่จะต้องกำหนดวิธีปฏิบัติโดยละเอียด หรือลดกระบวนการจัดการที่ซับซ้อน

เกินไป ตัววัดเหล่านี้จึงเป็นทั้งเครื่องมือในการสื่อสาร และเป็น วิธีการถ่ายทอดความต้องการของผลการดำเนินการไปสู่การปฏิบัติอย่างคงเส้นคงวา ความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันนี้ทำให้มั่นใจว่าส่วนราชการมีความมุ่งหมายที่แน่ชัดและเป็นที่รับรู้ทั่วทั้งองค์การ ในขณะเดียวกันก็สนับสนุนความคล่องตัว การสร้างนวัตกรรมและการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ดังเช่นงานวิจัยของ บุศรินทร์ สุจริตจันทร์ (2553) พบว่ารูปแบบองค์การที่มีศักยภาพการทำงานสูงประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ ภาวะผู้นำ นวัตกรรมการบริหาร การจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดองค์การ ความมุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศ ระบบธรรมาภิบาล และการมีพันธมิตรเครือข่าย องค์ประกอบทั้ง 7 มีความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์การจากภาวะการณ์แข่งขันในปัจจุบัน องค์การต้องปฏิรูประบบการบริหารจัดการในทุกด้านเพื่อก้าวไปสู่การเป็นองค์การที่มีศักยภาพการทำงานสูง สามารถนำพาองค์การให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในระดับประเทศและในระดับสากล มีผลการดำเนินงานสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาณุพร พงศ์สุวรรณ (2553) พบว่า การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการบริหารจัดการที่ดี ตามหลักธรรมาภิบาลมีมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการนำองค์การและเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา และการนำแผนยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ และเป็นไปในทางเดียวกับแนวคิดของโอเวน (Owens, 1991) กล่าวว่า

แนวทางการบริหารเพื่อพัฒนาความสามารถของโรงเรียนอัจฉริยะทางด้านบุคคล เพื่อให้บุคคลมีคุณลักษณะเป็นบุคคลอัจฉริยะ (Talent person) ใน 3 ด้านคือการจัดการตนเอง (Self-Management) ได้แก่ มุ่งเน้นประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ยืดหยุ่น และมีความเชื่อมั่นในตนเอง ความตระหนักทางสังคมและการจัดการ (Social Awareness and Management) ได้แก่ ความสามารถในการจัดการระดับกลุ่ม มีความตระหนักในประโยชน์ของส่วนรวม มีความสามารถการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ มีความสามารถในการสื่อสาร และการพัฒนาบุคคลอื่นผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และความสามารถในการให้เหตุผล (Analytic Reasoning) ได้แก่ ความสามารถในการคิดรวบยอด ทักษะการสื่อสารในด้านการเขียน ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การใช้รูปแบบทางความคิด การวิเคราะห์เชิงปริมาณ และการคิดอย่างเป็นระบบ

3. สมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกด้านส่งผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ในภาพรวม โดยเรียงลำดับตามอิทธิพลของการส่งผลเป็นรายด้านดังนี้ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการพัฒนาตนเองส่งผลต่อการวางแผนกลยุทธ์ 2) การมุ่งผลสัมฤทธิ์และการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการนำองค์การ 3) การบริการที่ดีและการพัฒนาตนเองส่งผลต่อการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 4) การมุ่งผลสัมฤทธิ์และการทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการมุ่งให้ความสำคัญกับผู้เรียน 5) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ส่งผลต่อการมุ่งเน้นทรัพยากรมนุษย์ 6) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ส่งผลต่อการจัดการ

กระบวนการ และ 7) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ส่งผลต่อการประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานถือเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับองค์การที่ผู้บริหารต้องปลูกฝังความตระหนักเพื่อส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายในการทำงานชัดเจน มีความรับผิดชอบในการทำงาน งานที่ทำออกมาก็จะเป็นงานที่มีคุณภาพสูงสุด อีกทั้งผู้ใต้บังคับบัญชาก็ยังมีความตระหนักที่ดีในการช่วยเหลือทรัพยากรและทรัพยากรสินขององค์กรเสมือนหนึ่งเป็นของตนเอง ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีความอดทน รอบคอบ มีทักษะในการฝึกและสอนคนให้เป็น รู้จักที่จะติดตามงานกับผู้ใต้บังคับบัญชา ตรวจสอบความคืบหน้าของงานเพื่อช่วยกระตุ้นให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความคิดริเริ่ม และรับผิดชอบต่องานที่ตนเองทำอย่างเต็มที่เพื่อให้ได้ผลงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด สุดท้ายองค์กรของจะเปลี่ยนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Brokaw and Mullins (2006) พบว่า องค์กรที่มีสมรรถนะสูง (HPO) ในภาครัฐว่าเป็นองค์กรที่สามารถผลักดันองค์กรไปสู่ภารกิจและวิสัยทัศน์ที่กำหนดซึ่งสะท้อนความสามารถจัดการการเปลี่ยนแปลง สร้างพลังและเสริมสร้างความต้องการไปสู่จุดหมายปลายทางใหม่ๆ โดยวิสัยทัศน์ที่มีความต่อเนื่องในการสร้างและยกระดับความคาดหวัง HPO ควรเน้นผลลัพธ์มากกว่ากิจกรรม และยังพบว่าผลการวิจัยของ ภาคภูมิ ฤกษ์เมธ (2553) มีองค์ประกอบที่สำคัญขององค์กรที่มีสมรรถนะสูง (HPO) ดังนี้ 1) ด้านวัฒนธรรม 2) ด้านการทำงานเป็นทีมกระบวนการที่สร้างคุณค่า

และค่านิยมร่วม 3) ด้านยุทธศาสตร์ โครงสร้างและระบบงาน 4) ด้านการเปลี่ยนแปลงให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนนอกจากนี้ยังมีประเด็นย่อยๆ อีกอีกได้แก่ ด้านผู้นำ ด้านพนักงาน ด้านการสร้างประสิทธิภาพ ด้านผลลัพธ์ของการทำงาน ด้านการจัดการความรู้และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสอดคล้องในทิศทางเดียวกับผลการวิจัยของ บุศรินทร์ สุจริตจันทร์ (2553) พบว่า ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานภายในองค์กร คือ การที่ผู้บริหารจะสามารถนำพาองค์กรให้มีความน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการปฏิบัติงาน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกันได้ ภาวะผู้นำเปรียบเสมือนอาวุธประจำกายของผู้บริหารและผู้นำที่มีเป็นนักบริหารมืออาชีพที่จะสามารถสร้างอำนาจชักนำ และมีอิทธิพลได้เหนือผู้อื่น ตัวชี้วัดการนำของผู้บริหารที่ได้ชื่อว่า มีอาชีพ คือ ผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพของงาน ภาวะผู้นำจึงเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพขององค์กร ในสถานการณ์ที่มีความผันแปรสูง และยังมีสอดคล้องกับ พสุ เดชะรินทร์ (2549) กล่าวว่า ปัจจัยในการขับเคลื่อนให้องค์การก้าวไปสู่องค์กรที่มีศักยภาพการทำงานสูง ประกอบด้วย 1) การมียุทธศาสตร์ที่ดี และสามารถสื่อสารให้คนเข้าใจได้ 2) ความสามารถแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ 3) ขีดสมรรถนะของบุคลากรในองค์กรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 4) โครงสร้างและกระบวนการทำงานที่เหมาะสมกับยุทธศาสตร์ 5) ค่านิยม วัฒนธรรมองค์กรที่สอดคล้องยุทธศาสตร์ 6) ข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่ใช้ในการตัดสินใจ 7) การบริหารผลการดำเนินงาน 8) ภาวะผู้นำ สรุปได้ว่าผู้นำต้องช่วยในการผลักดันและขับเคลื่อนยุทธศาสตร์

ไม่ใช่เพียงกำหนดแผน การนำนวัตกรรมการบริหาร มาเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนองค์การภาครัฐ นับเป็นความท้าทายสำหรับผู้บริหาร สอดคล้อง กับมิติ 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์และเกณฑ์ คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มิติดังกล่าวเป็นหัวใจ ในการกำหนดทิศทางองค์การ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ควรนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวในการ จัดการการดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อยกระดับ การบริหารจัดการและสามารถส่งมอบคุณค่าที่ดีขึ้น ทั้งผลผลิตและบริการให้แก่ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย
2. ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ควรนำผลจากการวิจัยที่พบว่าสมรรถนะหลักด้าน ใดที่เป็นตัวทำนายประสิทธิผลการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยรวม ไปใช้ในการ ประเมินองค์การด้วยตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพ การบริหารจัดการให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล
3. ควรนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปเผยแพร่ ให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการนำ ผลที่ได้มาสร้างเป็นรูปแบบการพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเป็นกรอบ การดำเนินงานเชิงคุณภาพต่อไป
2. ควรทำวิจัยเชิงเปรียบเทียบเรื่อง

คุณภาพการบริหารจัดการระหว่างสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันและพัฒนาเป็นแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practice)

3. ควรทำวิจัยเชิงสหสัมพันธ์เกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ เพื่อให้ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติ ตนในการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- นภาเดช บุญเชิดชู. (2553). รูปแบบการพัฒนา สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนตาม มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชนรา รัตนศิริระประภา. (2557). สมรรถนะ ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณลักษณะ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ออนไลน์). แหล่งที่มา:<http://www.educ.su.ac.th/images/journal/web/57-1/16.pdf>
- บุศรินทร์ สุจริตจันทร์. (2553). รูปแบบองค์การ ที่มีศักยภาพการทำงานสูงของวิทยาลัย พยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขา บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พเยาว์ สุตรัก. (2553). ศึกษาสมรรถนะหลักของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการ เป็น องค์ กร. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

พสุ เดชะรินทร์ และคณะ. (2549). **การพัฒนา
องค์การให้มีขีดสมรรถนะสูง**. บริษัท วิชั่น
พรีนซ์ แอนด์ มี จำกัด. กลุ่มพัฒนา
ระบบบริหารสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา
ระบบราชการ.

พัทธนันท์ โมครัตน์ และ. (2554). **สมรรถนะ
หลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล
ต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27**. วารสาร
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม (ฉบับพิเศษ).

ภาคภูมิ ฤกษ์เมธ. (2553). **องค์การที่มีสมรรถนะ
สูงในองค์กรภาครัฐ : ตามมุมมองของ
ทฤษฎีโครงสร้างตามสถานการณ์และ
แนวคิดด้านวัฒนธรรม**. วารสารวิทยาการ
จัดการ ปีที่ 27 ฉบับที่ 1-2 มกราคม-ธันวาคม
2553.

ภาณุพร พงศ์สุวรรณ. (2553). **การพัฒนาคุณภาพ
การบริหารจัดการของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3**. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครศรีธรรมราช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
(2559). **โครงการวิจัยรูปแบบการพัฒนา
ผู้บริหารสถานศึกษาแนวใหม่ตามแนว
ปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 : การ
ออกแบบแบบผสมผสาน**. เข้าถึงได้จาก

[http://social.obec.go.th/library/
document/asean.pdf](http://social.obec.go.th/library/document/asean.pdf). เข้าถึงเมื่อ 6 มีนาคม
2559.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
(2558). **เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการ
ภาครัฐ พ.ศ. 2558**. กรุงเทพฯ : วิชั่น พรีนซ์
แอนด์ มี จำกัด.

สุรวุฒิ ยัญญลักษณ์. (2550). **การพัฒนา
สมรรถนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของ
องค์กรข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต สาขา
บริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Blancero, Donna, John Boroski and Lee Dyer.
(1996). "Key Competencies for a
Transformed Human Resource
Organization : Results of a Field Study."
Human Resource Management. No.35
(July 1996) : 384-403.

Brokaw, G.S. and Mullins, J. M. (2006). In
Pursuit of Higher performance-Part
I In The Public Manager. The Quarterly
for Practitioners. Winter 2006-2007.
vol. 35, No. 4. LIM Research Institute.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining
Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological
Measurement. 30 (3).

Owens, Robert G. (1991). **Organizational
Behavior in Education**. 4th ed. New
Jersey : Prentice-Hall. Inc.

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ

The Development in Academic Achievement of Primary Students at Low Grade

วีระ วงศ์สรรค์

Weera Wongsan

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

e-mail : weera_w123@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดย สัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 15 ปี จำนวน 30 คน เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา และกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 15 ปี จำนวน 400 คน ซึ่งได้ทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มาจาก 4 ภาค ภาคละ 100 คน ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยใช้แบบสอบถามชนิดปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยและแนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ได้แก่ 1) ด้านผู้ปกครองนักเรียน 2) ด้านตัวนักเรียนเอง 3) ด้านครูผู้สอน 4) ด้านสังคม และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน 5) ด้านเพื่อนของนักเรียน 6) ด้านเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน 7) ด้านนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และ 8) ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพของโรงเรียน
2. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ ได้แก่ ผู้ปกครองต้องเข้มงวดและปลูกฝังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน โดยทำการบ้านและทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้ความอบอุ่น ให้เวลาและสังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างใกล้ชิด พร้อมทั้งแนะนำให้คบเพื่อนที่ดี ครูต้องเป็นผู้เสียสละ มีจิตสำนึกและทัศนคติที่ดีต่อการเป็นครู จัดกิจกรรมและใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบทเรียน อุทิศเวลาในการจัดเรียนการสอนให้กับนักเรียนอย่างเต็มที่ โดยการนำเอาผลการเรียนการสอนที่ปฏิบัติจริงมาเป็นเกณฑ์การประเมินในการเพิ่มวิทยฐานะ และควรจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นสังคมที่น่าอยู่มีความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนชั้นประถมทุกคนนอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการควรทบทวนนโยบาย

การทำโชนักเรียนและการตกซ้ำขึ้น ส่วนการดำเนินงานการประกันคุณภาพของโรงเรียน ควรมีบุคลากรทำหน้าที่ด้านนี้โดยเฉพาะเพื่อให้ครูได้มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the factors that affect academic achievement in primary students, and the development approach of student academic achievement in primary students at low grade. The sample used in this research were 400 teachers in primary schools, experienced in teaching more than 15 years by purposive sampling. Qualitative data collected by interviewed 30 teachers in primary schools, experienced in teaching more than 15 years. The instrument to collect the data by open end questionnaire that query the factors and the development approach of student academic achievement in primary students at low grade. To analyze the data by content analysis.

The results reveal that:

1. The factors that affect academic achievement in primary students. There were; 1) The parents 2) Students themselves 3) Teachers 4) Social and school environments 5) Friends of students 6) Attitude toward learning 7) The policies of the Ministry of Education and 8) Operations quality assurance of school.

2. The development approach of student academic achievement in primary students at low grade should be; Parents have to instill in students a rigorous and positive attitude toward learning. By do homework and review lessons regularly. Should keep warm, timed and observed the changes closely. And guide how have good friends. Teachers must as the sacrifice, awareness and positive attitude toward the teachers. Activities and materials for teaching to suit the learning and lessons. The time devoted to teaching the students fully. The authentic of the teaching practiced the criterion of increased in academic standing. And should be in a social environment with harmonious. Mutual assistance among all elementary students. Also, the Ministry of Education should review the policies punish students and duplicate the classes. The implementation of school quality assurance should act in this particular personnel, there for teachers will have time to teaching fully.

Keyword : The academic achievement in primary students.

บทนำ

การศึกษาถือว่ามีสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพของคนในประเทศ จะเห็นได้ว่ารัฐบาลทุกยุคทุกสมัย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้กำหนดนโยบายการศึกษาเป็นนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล ทั้งนี้เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ตลอดจนถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และจากนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาลที่มีกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง ซึ่งได้นำนโยบายไปวางแผนเพื่อการปฏิบัติต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันมีหน่วยงานหลายหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกัน เช่น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานการศึกษาเอกชน เป็นต้น หน่วยงานเหล่านี้จัดการศึกษาในระดับประถมเหมือนกัน นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่นๆ ที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกัน เช่นกัน การจัดการศึกษาโดยหลายหน่วยงานในระดับเดียวกันย่อมส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาที่ต่างกันแน่นอน ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่คุมมนโยบายการจัดการศึกษา จำเป็นต้องมีมาตรการที่จะควบคุมให้การจัดการศึกษาเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน โดยการออกพระราชบัญญัติการศึกษา และมีสถาบันการประเมินคุณภาพการศึกษากลางซึ่งได้แก่ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานกลางที่มีการประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่เป็นแกนกลาง เพื่อวัดคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในส่วนที่เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับวิชาที่เรียนเหมือนกันทั่วประเทศ ซึ่งทุกหน่วยงานที่จัดการศึกษาจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน

ปัจจุบันโรงเรียนระดับประถมศึกษามีการกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย ทั้งในท้องถิ่นที่มีความเจริญและพื้นที่ทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญ ไม่มีไฟฟ้าใช้ การคมนาคมไม่สะดวก การที่นักเรียนมีถิ่นที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลทำให้นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความคิดสร้างสรรค์ และการจินตนาการต่างๆ จะแตกต่างกันไปด้วย อย่างไรก็ตาม ในการจัดการเรียนการสอนนั้น สื่อการเรียนการสอนอาจช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในสภาพที่เป็นจริงได้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้จำนวนครูผู้สอนในท้องถิ่นทุรกันดาร ยังขาดแคลน มีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และโรงเรียนหลายแห่งยังมีจำนวนครูน้อยกว่าห้องเรียน ทำให้ครูจัดการเรียนการสอนแบบรวมห้องเรียน ถึงแม้จะเรียนอยู่ในระดับชั้นที่ต่างกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนขาดประสิทธิภาพ ในขณะที่โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมือง หรือสถานที่ที่มีความเจริญ จะมีครูจำนวนมาก จนอาจเกินความจำเป็น แต่ทางกระทรวงศึกษาธิการได้พยายามแก้ไขปัญหานี้ด้วยการให้โรงเรียนต่างๆ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาและระดับปฐมวัย โอนไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถเข้าใจปัญหาการจัดการศึกษาของแต่ละท้องถิ่นได้อย่างดี แต่ก็ยังมีโรงเรียนส่วนน้อยที่ย้ายไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่

มีพระราชบัญญัติได้กำหนดไว้แล้วก็ตาม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ยังขาดความเชื่อมั่นต่อหน่วยงาน ใหม่ที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งไม่ได้ รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาโดยตรง และเกรง ว่าจะขาดงบประมาณในการสนับสนุน ตลอดจน ขาดความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษา ทำให้ โรงเรียนส่วนใหญ่ยังคงต้องการสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการโดยตรง นับว่าเป็นปัญหาให้กระทรวง ศึกษาธิการต้องรับภาระในการจัดสรรงบประมาณ จำนวนมากไปสู่โรงเรียนระดับประถมศึกษา ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศไทย ทำให้โรงเรียนใน แต่ละแห่งได้รับงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอ ต่อการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพซึ่งส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยตรง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนับว่า เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของนักเรียนที่เป็นตัว บ่งชี้ว่าการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว โดยเฉพาะ วิชาที่เป็นแกนกลางของหลักสูตร ซึ่งทุกโรงเรียน จะต้องจัดการเรียนการสอนเหมือนกันทั่วประเทศ ในแต่ละระดับชั้นและในวิชาแกนกลางเหล่านี้ หากมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นมาตรฐาน ตามหลักสูตรของแต่ละระดับชั้น นักเรียนทุกคนที่มี สติปัญญาปกติจะสามารถเรียนรู้ได้เหมือนกัน ทุกคน และวิชาแกนกลางจะเป็นความรู้ที่สำคัญที่ นักเรียนจะต้องนำไปเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ ในระดับสูงขึ้นไป แต่ในปัจจุบันพบว่า ผลการ ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำมากในทุกกลุ่มวิชา จากรายงานประจำปี 2557 ของสถาบันทดสอบ ทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) นอกจากนี้ ยังพบว่าคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของไทย

อยู่อันดับที่ 7 ของอาเซียน (รายงานประจำปีของ Global Competitiveness Report, 2014-2015 ซึ่งจัดทำโดย World Economic Forum-WEF) จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาของประเทศไทย โดยภาพรวมยังไม่ประสบความสำเร็จในระดับชั้น ประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวนักเรียนเอง ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นับเป็นส่วนสำคัญ ของระบบการจัดการศึกษา และผู้วิจัยเห็นว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สามารถ พัฒนาได้หากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับตัว นักเรียนร่วมมือกันแก้ปัญหานี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจ ศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนนักเรียน และมีแนวทางแก้ไขอย่างไร เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนระดับ ชั้นประถมศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นประถม ศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำ

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

อัจฉรา สุขารมณ์ และอรพินทร์ ชูชม (2545: 10) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน หมายถึง ระดับความสำเร็จที่ได้รับจากการเรียนซึ่งได้ ประเมินผลจากสองวิธี คือ (1) กระบวนการที่ได้ จากแบบทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนโดยทั่วไป (2) กระบวนการที่ได้จาก เกรดเฉลี่ยของสถาบันการศึกษาซึ่งต้องอาศัย กรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาที่ยาวนาน โดย ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ยังเป็นการบอกความ

สามารถของผู้เรียนในการวิเคราะห์ วิเคราะห์ ความพยายามในการเรียน ทักษะในการศึกษา เล่าเรียนและการปฏิบัติ มีการเข้าห้องเรียน มีความสนใจและมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ

กาเย่ และบริกซ์ (Gagne and Briggs. อ้างถึงใน พรศรี พุทธานนท์, 2550 : 6-10) ได้แบ่ง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ปัจจัยภายนอก เป็นปัจจัยเดิมของการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง โดยการให้สิ่งเร้าพร้อมกับให้ผู้เรียน ตอบสนองในสิ่งที่ต้องการ การทำซ้ำคือการให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยใช้สิ่งเร้าแล้วตอบสนองหลายๆ ครั้ง จนสามารถเรียนรู้ การใช้การเสริมแรง คือ การเสริมกำลังใจให้เกิดความพอใจในการเรียนรู้
2. ปัจจัยภายใน เป็นสิ่งภายในที่ผู้เรียนต้องมี เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ข้อเท็จจริงขณะเรียนขณะนั้น หรือระลึกจากที่เคยเรียนมาแล้ว ทักษะทางปัญญา หมายถึง ความสามารถในการใช้สมองเพื่อ การเรียนรู้ โดยระลึกจากประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ผ่านมายุทธศาสตร์หมายถึง สมรรถภาพที่ควบคุม การเรียนรู้ ความตั้งใจ การจำ และพฤติกรรมความคิด ของมนุษย์เป็นกระบวนการทำงานภายในสมองของ มนุษย์ ผู้เรียนอาจได้รับแนวทางในขณะที่เรียน

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและสัมภาษณ์ครูผู้สอน ระดับประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอน ไม่น้อยกว่า 15 ปี เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 30 คน และได้ทำการสุ่มแบบเจาะจง

(Purposive Sampling)

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาผล สัมฤทธิ์ ในการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นประถม ศึกษา ที่มีผลการเรียนต่ำ โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด ให้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ที่มี ประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 15 ปี จำนวน 400 คน เป็นผู้ตอบซึ่งได้ทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มาจาก 4 ภาค ภาคละ 100 คน ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ และภาคใต้

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ได้แก่

- 1.1 ผู้ปกครองนักเรียน
- 1.2 ตัวนักเรียนเอง
- 1.3 ครูผู้สอน
- 1.4 สังคมและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
- 1.5 เพื่อนของนักเรียน
- 1.6 เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน
- 1.7 นโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ
- 1.8 การดำเนินงานการประกันคุณภาพของ

โรงเรียน

2. แนวทางการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นประถม ศึกษา ที่มี ผลการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล มีความ คิดเห็นสอดคล้องกัน ดังนี้

- 2.1. ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ได้แก่

- 2.1.1 ผู้ปกครองต้องเข้มงวดเรื่องการทำ การบ้านและทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้ง ให้ตรวจสอบความถูกต้องด้วย

2.1.2 ผู้ปกครองควรให้เวลาดูแลเอาใจใส่แก่บุตรหลานของตน และสังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างใกล้ชิดพร้อมกับรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นทุกเรื่อง

2.1.3 สร้างความอบอุ่นให้กับครอบครัว โดยการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างพ่อแม่ลูกเป็นประจำ เช่น ไปวัด ไปเที่ยวพักผ่อนตามสถานที่ต่างๆ เป็นต้น

2.1.4 ผู้ปกครองต้องทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครอบครัว เช่น ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่

2.1.5 ผู้ปกครองต้องไม่ตามใจเด็กมากเกินไป แต่ก็ไม่ควรบีบบังคับเด็กจนเกินไป ควรให้เด็กได้ทำกิจกรรมที่เด็กชอบบ้าง และควรอบรมบุตรหลานด้วยเหตุผล

2.1.6 ผู้ปกครองควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสุขภาพเพื่อนำไปดูแลสุขภาพของบุตร

2.1.7 ผู้ปกครองควรปลูกฝังให้เด็กมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบต่องานที่ตนเอง โดยการมอบหมายให้รับผิดชอบทำงานที่บ้านตามความเหมาะสม

2.2 ปัจจัยด้านนักเรียนได้แก่

2.2.1 ปลูกฝังให้นักเรียนรับผิดชอบการทำการบ้าน ทบทวนบทเรียน ท่องสูตรคูณ โดยมีครูและผู้ปกครองควบคุมอย่างใกล้ชิด

2.2.2 นักเรียนต้องทำความเข้าใจบทเรียนทุกวิชาที่เรียนมาแล้ว โดยครูต้องประเมินก่อนที่จะเรียนในบทต่อไป

2.2.3 ปลูกจิตสำนึกให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและมีระเบียบวินัยต่อตนเอง โดยโรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ และมีการประเมินผลอย่างจริงจัง ตลอดจนให้มีการฝึกปฏิบัติ

เช่น การเข้าค่ายคุณธรรม การอบรมนักเรียนหน้าเสาธง ฝึกปฏิบัติธรรมในวันพระ เป็นต้น

2.2.4 พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนที่มีปัญหาโดยโรงเรียนให้การสนับสนุนสวัสดิการเป็นกรณีพิเศษตามปัญหาของนักเรียนที่แตกต่างกัน เช่น ให้อาหารกลางวัน ทุนการศึกษา การจัดการเรียนการสอนซ่อมเสริม เป็นต้น

2.2.5 สร้างความอบอุ่นให้กับนักเรียนที่มีปัญหาโดยให้ครูที่มีความพร้อมและเสียสละที่จะช่วยเหลือนักเรียน ดูแลช่วยแก้ปัญหาและให้คำปรึกษานักเรียนอย่างใกล้ชิด เป็นต้น

2.3 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่

2.3.1 ครูต้องเป็นผู้เสียสละ มีจิตสำนึกและมีเจตคติที่ดีต่อการเป็นครู

2.3.2 ครูควรจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละประเภท เช่น นักเรียนปกติ นักเรียนเรียนอ่อน และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น

2.2.3 ครูควรใช้เทคนิคและสื่อการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่าย และเข้าใจบทเรียนง่ายขึ้น

2.2.4 ครูต้องสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อแก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความเคยชินและติดเป็นนิสัย เช่น ในช่วงเวลาเช้าหลังจากเคารพธงชาติหน้าเสาธง ครูควรอบรมคุณธรรม จริยธรรม โดยการเล่านิทาน เพื่อไม่ให้นักเรียนเบื่อหน่าย และมีเจตคติที่ดีต่อการนำไปปฏิบัติ

2.2.5 ครูควรไปเยี่ยมบ้านนักเรียนโดยเฉพาะนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อพูดคุยกับผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอแล้วนำปัญหาที่ได้มาแก้ไขปัญหา

ให้กับนักเรียนอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม

2.2.6 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าพบเพื่อปรึกษาหารือได้ตลอดเวลา เพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างเป็นกันเอง

2.2.7 การพิจารณาตำแหน่งครูผู้เชี่ยวชาญโดยไม่ต้องทำผลงานอย่างปัจจุบัน แต่ให้ใช้ผลงานจากการสอนเด็กในห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการพิจารณาตำแหน่งวิธีการนี้จะทำให้ครูทุ่มเทให้กับการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ตลอดจนได้ผลงานหรือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและนำไปใช้ได้ในสภาพการณ์จริง

2.4 ปัจจัยด้านสังคมและสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ได้แก่

2.4.1 ต้องจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้สะอาดน่าอยู่ น่าเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน

2.4.2 ผู้บริหารและครูควรหามาตรการและสอดส่องดูแลไม่ให้เกิดปัญหาในโรงเรียน เช่น รุนพี่รังแก หรือรื้อดไถรื้อน้อง เป็นต้น และหาวิธีการปลูกฝังสร้างความสามัคคีระหว่างนักเรียนทุกชั้นและทุกคน

2.4.3 หากพบแหล่งอบายมุขใกล้โรงเรียน และผิดกฎหมาย ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยด่วน

2.5 ปัจจัยด้านเพื่อนของนักเรียน ได้แก่

2.5.1 ไม่คบเพื่อนที่ไม่ดี เกเร ดิถยาเสพติด

2.5.2 ให้คบเพื่อนที่ดีและชอบเรียน ชอบอ่านหนังสือ

2.5.3 โรงเรียนควรจัดโครงการเพื่อนช่วยเพื่อน

2.6 ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียนของ

นักเรียน ได้แก่

2.6.1 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมและปลูกฝังนักเรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

2.6.2 เชิญบุคคลที่มีชื่อเสียงและประสบความสำเร็จในชีวิต หรือผู้ที่นักเรียนชื่นชอบมาเป็นวิทยากร เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการปลูกฝังเจตคติแก่นักเรียน

2.7 ปัจจัยด้านนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

2.7.1 ควรทบทวนนโยบายการทำโทษนักเรียน และการตกซ้ำชั้นเรียน เพราะนโยบายนี้ทำให้นักเรียนขาดความตั้งใจ และไม่สนใจในการเรียน ดังนั้น ควรให้มีการทำโทษนักเรียนได้ตามความเหมาะสม และให้มีการตกซ้ำชั้นเรียนได้

2.7.2 การบรรจุครูแต่ละโรงเรียนต้องให้สอดคล้องกับจำนวนนักเรียนและวิชาเอกของครูผู้สอน

2.7.3 การทำผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะของครูประถมศึกษา ควรพิจารณาจากผลงานที่มีคุณภาพจากการปฏิบัติจริงในห้องเรียนและประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

2.8 ปัจจัยด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพของโรงเรียน ได้แก่

2.8.1 จัดบุคลากรสายสนับสนุนทำหน้าที่งานประกันคุณภาพของโรงเรียนโดยเฉพาะ เพราะถ้าครูผู้สอนเน้นงานประกันคุณภาพจะทำให้สอนได้ไม่เต็มเวลา

2.8.2 การประกันคุณภาพของโรงเรียนควรประเมินผลผลิตหรือคุณภาพผู้เรียนเชิงประจักษ์ ไม่ใช่ประเมินจากรายงานซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับสภาพจริง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ตัวนักเรียนเอง ครูผู้สอน สังคม และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อนของนักเรียน เจตคติต่อการเรียนของนักเรียน นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และการดำเนินงานการประกันคุณภาพของโรงเรียน น่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้ ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น เป็นปัจจัยที่ใกล้ชิดกับตัวนักเรียน และเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง สามารถแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ ผู้ปกครองนักเรียน ครูผู้สอนและสภาพแวดล้อม ซึ่งทั้ง 3 กลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาอยู่ในวัยเด็กที่เข้ารับการศึกษาระดับแรก หากได้รับสิ่งที่ดีและน่าประทับใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนจากทั้ง 3 กลุ่ม นี้ก็จะทำให้นักเรียนอยากมาโรงเรียนและตั้งใจเรียน ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพของผู้เรียน สามารถที่จะเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนได้อย่างมีความสุข สนใจการเรียนและเรียนได้สำเร็จอย่างมีคุณภาพตามเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน ของ กาเย่ และบริกซ์ (Gagne and Briggs) ที่ได้แบ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนรู้เป็น 2 ประเภท คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่ค้นพบจากการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ ศิริลักษณ์ วงษ์จันทร์หาญ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา “ปัญหานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ” กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 5 คน ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คือ สาเหตุจากนักเรียนไม่สนใจกิจกรรมการเรียน ไม่ทำการบ้านและไม่ทบทวนบทเรียน สำหรับปัญหาที่มาจากครอบครัวของนักเรียน ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและปัญหาด้านวินัยในการเรียนของนักเรียนส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐติยาภรณ์ หยกอุบล (2555: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนด้านครอบครัว และด้านตัวนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย 1) เจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 3) การทำการบ้านของนักเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นคร เหมนาถ (2556:31-32) ได้การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้าน

หลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน
ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยครอบครัวและปัจจัยด้าน
การเรียนพิเศษ

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ปกครองนักเรียนควรเสียสละเวลา
ดูแลเอาใจใส่บุตรหลานอย่างใกล้ชิด ให้ความ
อบอุ่น และสังเกตพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงตลอด
เวลา หากพบพฤติกรรมในทางไม่ดี ให้รีบแก้ไข
อย่างเร่งด่วน

2. ครูผู้สอน ควรจัดการเรียนการสอน
ในวิชาที่ตนรับผิดชอบให้เป็นไปตามแผนการเรียน
และครบตามเวลาที่กำหนด พร้อมใช้สื่อการสอน
ที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนควรจัดการเรียน
การสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความสามารถ
ไม่เท่าเทียมกัน

3. ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เช่น จัดกลุ่ม
เพื่อนช่วยเพื่อน จัดโครงการพัฒนานักเรียนที่เรียน
อ่อน เป็นต้น

4. ผู้บริหารและครู ควรวางแผนการจัด
กิจกรรมที่ส่งเสริมทำให้นักเรียนเกิดคุณธรรม
จริยธรรม และมีวินัยในตนเอง อย่างเป็นรูปธรรม
และประเมินได้ ตลอดจนควรสร้างสัมพันธภาพ
ที่ดีกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึก
ไว้วางใจ เกิดความเชื่อมั่น กล้าที่จะระบายความ
รู้สึกที่แท้จริงออกมา ซึ่งจะทำให้การแก้ไขและ
การวางแผนทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ที่เป็นปัญหาได้ถูกต้อง และต้องติดตามผลการ
เปลี่ยนแปลงในอนาคตหลังจากให้ความช่วยเหลือ
ไปแล้ว

5. โรงเรียนควรจัดบรรยากาศสภาพ
แวดล้อมให้เป็นสถานที่ที่ร่มรื่น อบอุ่น น่าอยู่
น่าเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามัคคี
ช่วยเหลือซึ่งกันและกันและปลอดจากอบายมุข
ตลอดจนผู้บริหารและครูต้องดูแลความสงบสุข
ในโรงเรียนอย่างใกล้ชิด

บรรณานุกรม

- กรวิภา สุวรรณกุล (2549). การศึกษารายกรณี
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ. สารนิพนธ์
กศ.ม.: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐติยาภรณ์ หยกอุบล (2555). ปัจจัยที่ส่งผล
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ. วารสารการศึกษา
และพัฒนาสังคม. ปีที่ 8. ฉบับที่ 1 ปี 2555.
- นครเหมนาค (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัด
ปราจีนบุรี. วารสารการศึกษาและพัฒนา
สังคม. ปีที่ 9. ฉบับที่ 1. ปี 2556.
- พรศรี พุทธานนท์ (2550). ปัจจัยที่มีผลกระทบ
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลการเรียนต่ำ
โรงเรียนแม่แตง เชียงใหม่. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. : มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.

ศศิธร สุริยา. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ระดับชาติของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเมืองเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมรักษ์ รัตนุด. (2552). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลการเรียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา.

ศิริลักษณ์ วงษ์จันทร์หาร. (2552). **การศึกษารายกรณีปัญหานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โรงเรียนทวิธาภิเศกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3**. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร ชูชม. (2545). **การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

Salor, J.G. Alexander, W.M. (1974). **Planning Curriculum**. New York : Holt, Rinchart & Wiston.

Wiles, Kimhall. (1967). **Supervision for Better Schools**. New Jersey : Prentice-Hall. Inc.

**ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู
ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1**

The Correlation between the internal supervision of the administrators and the
teaching behaviors of the teacher's in educational opportunity expansion school
under the Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area 1

จิรสุตา สุพันธนา

Jirisuda Supantana

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

e-mail : salamander_g2@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหารและพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 และความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ บุคลากรครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 จำนวน 216 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลากรครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารและพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2. การนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การนิเทศภายใน, พฤติกรรมการสอนของครู, ความสัมพันธ์

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the internal supervision of the administrators, and the teaching behavior of the teachers in educational opportunity expansion school under the Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area 1, and the correlation between the internal supervision of the administrators and the teaching behavior of the teachers in educational opportunity expansion school under the Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area 1. The sample were 216 teachers in educational opportunity expansion school under the Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area 1. Collection of data was by questionnaire which was 0.97 reliability. Analyzing of data Statistical methods used to was by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson Product Moment Correlation.

The results of this research were as follow :

1. The samples teachers opinion about the internal supervision of the administrators, and the teaching behavior of the teachers in educational opportunity expansion school under the Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area 1 were at the moderate level.
2. The correlation between the internal supervision of the administrators and the teaching behavior of the teachers in educational opportunity expansion school under the Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area 1 were .01 positive correlation.

Keywords : Internal Supervision, Teaching Behavior of Teacher, Correlation

บทนำ

โลกยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง จึงทำให้ทุกประเทศทั่วโลกจะต้องเรียนรู้และพัฒนาประเทศให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ถือว่าเป็นหัวใจของการพัฒนา คือ คน หรือ คุณภาพของคนในประเทศ จึงส่งผลให้ประเทศไทยได้ปฏิรูปสังคมไทยทั้งระบบรวมถึงการปฏิรูปการศึกษา ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาจึงต้องเน้นย้ำในเรื่องของการพัฒนาพลเมืองในทุกด้าน เพื่อให้การบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สูงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ด้วยสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ด้าน ประกอบกับงานด้านการศึกษาที่มีความเจริญก้าวหน้าไปมาก มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านหลักสูตรความรู้ในสาขาวิชาการต่างๆ รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนของครู จำเป็นต้องพัฒนาให้มีคุณภาพมากขึ้น สิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้มีการพัฒนา ก็คือการนิเทศทางการศึกษา การนิเทศเป็นกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษาที่มุ่งปรับปรุงกระบวนการสอน กระบวนการเรียนรู้ในชั้นเรียน และส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในการพัฒนาพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนต้องอาศัยวิธีการ

หลากหลายวิธี และวิธีการหนึ่งที่จะช่วยเหลือครูให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาตนเอง พัฒนางาน การจัดการเรียนการสอนในวิชาชีพของตนเองได้อย่างต่อเนื่องและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน คือ การนิเทศการสอน ซึ่งอาจเป็นวิธีการนิเทศรายบุคคลหรือวิธีการนิเทศรายกลุ่มที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของครูโดยใช้เทคนิควิธีการนิเทศที่หลากหลาย เน้นความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (วัชรรา เล่าเรียนดี, 2554 : 150)

นโยบายทางการศึกษามีการปรับเปลี่ยนพัฒนาอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งทำให้ครู ผู้ซึ่งต้องปฏิบัติตามนโยบายเหล่านั้น ปรับเปลี่ยนตามไม่ทัน หรือเกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนไม่ตรงกับความต้องการของผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่ และกระทรวงศึกษาธิการ

จากความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศ สะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษาควรจะมีการพัฒนาศักยภาพขององค์กร โดยมีผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และเข้าใจกระบวนการนิเทศภายใน เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูภายในสถานศึกษาด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนานิเทศภายในของผู้บริหาร และพฤติกรรมการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลไปยังผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหาร และพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

สมมุติฐานการวิจัย

การนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวก

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู โดยผู้วิจัยใช้แนวคิดการนิเทศภายในของ แฮริส (Harris) 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การประเมินสภาพการทำงาน 2) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 3) การออกแบบวิธีการทำงาน 4) การจัดสรรทรัพยากร 5) การประสานงาน 6) การอำนวยความสะดวก สำหรับพฤติกรรมการสอนของครู ผู้วิจัยได้ใช้พฤติกรรมการสอนของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 (ปรับปรุงเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2556) โดยแบ่งเป็นมาตรฐานทั้งหมด 12 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติ

กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดย

เน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรที่ 1

ตัวแปรที่ 2

การนิเทศภายใน

- 1) การประเมินสภาพการทำงาน
- 2) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
- 3) การออกแบบวิธีการทำงาน
- 4) การจัดสรรทรัพยากร
- 5) การประสานงาน
- 6) การอำนวยการ

พฤติกรรมการสอนของครูตามเกณฑ์

มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556

- 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ
- 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน
- 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
- 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง
- 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
- 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน
- 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างมีระบบ
- 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
- 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
- 10) ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
- 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

การดำเนินการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ทั้งหมด 8 โรงเรียน จำนวน 468 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงใน สุทธนู ศรีไสย, 2551: 53) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 216 คน และผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ ปฏิบัติงานและประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารใน 6 ขั้นตอน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู จำนวน 12 มาตรฐาน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาความถี่และค่าร้อยละ

2. การนิเทศภายในของผู้บริหาร และพฤติกรรมการสอนของครู วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู วิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นครูผู้สอน และมีประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี

2. การนิเทศภายในของผู้บริหารของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากรครูที่มีต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การนิเทศภายในของผู้บริหาร	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. การประเมินสภาพการทำงาน (X_1)	2.40	0.47	ปานกลาง
2. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (X_2)	2.41	0.44	ปานกลาง
3. การออกแบบวิธีทำงาน (X_3)	2.36	0.44	ปานกลาง
4. การจัดสรรทรัพยากร (X_4)	2.27	0.35	ปานกลาง
5. การประสานงาน (X_5)	2.31	0.44	ปานกลาง
6. การอำนวยความสะดวก (X_6)	2.32	0.42	ปานกลาง
รวม (X_i)	2.35	0.22	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า บุคลากรครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

3. พฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรครูโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากรครูที่มีต่อพฤติกรรมการสอนของครู ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

พฤติกรรมการสอนของครู	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ (Y_1)	2.36	0.49	ปานกลาง
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับนักเรียน (Y_2)	2.38	0.60	ปานกลาง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของบุคลากรครูที่มีต่อพฤติกรรม การสอนของครู ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้าน (ต่อ)

พฤติกรรมการสอนของครู	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3)	2.38	0.56	ปานกลาง
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4)	2.40	0.49	ปานกลาง
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5)	2.35	0.35	ปานกลาง
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ ผู้เรียน (Y_6)	2.35	0.55	ปานกลาง
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่าง มีระบบ (Y_7)	2.38	0.38	ปานกลาง
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8)	2.47	0.50	ปานกลาง
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9)	2.25	0.53	ปานกลาง
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10})	2.39	0.39	ปานกลาง
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11})	2.37	0.51	ปานกลาง
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12})	2.39	0.35	ปานกลาง
รวม (Y_t)	2.36	0.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า บุคลากรครูที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรม การสอนของครู ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ใน ระดับปานกลาง

4. การนิเทศภายในของผู้บริหารกับ พฤติกรรม การสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 มีความ สัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_t
Y_1	.848**	.438**	.141*	-.096	.164*	.319**	.508**
Y_2	.358**	.510**	-.084	-.100	.123	.296**	.372**
Y_3	-.405**	.556**	.288**	-.027	.025	-.019	.413**
Y_4	.289**	.206**	.778**	-.038	-.027	-.132	.361**
Y_5	.100	.055	.350**	.464**	.038	-.176**	.246**
Y_6	.102	-.135*	.162*	.460**	.308**	.008	.267**
Y_7	.175**	.036	-.016	.156	.619**	.489**	.464**
Y_8	.017	.052	.040	-.036	.157*	.288**	.168*
Y_9	-.207**	.144*	-.109	.045	-.037	-.013	-.064
Y_{10}	.083	.035	-.115	.178**	-.049	.001	.035
Y_{11}	.056	.102	.169*	-.096	-.088	-.148*	.008
Y_{12}	-.114	-.061	-.223**	-.064	-.043	.066	-.143*
Y_t	.540**	.467**	.352**	.196**	.392**	.320**	.736**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

1. การประเมินสภาพการทำงาน (X_1) กับมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับ

การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ (Y_1) มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (Y_2) มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (Y_2) มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4) มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นใน

สถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) และการนิเทศภายในของผู้บริหาร (Y_1) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (X_2) กับมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ (Y_1) มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (Y_2) มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4) และการนิเทศภายในของผู้บริหาร (Y_1) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (X_2) กับมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) และ มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การออกแบบวิธีทำงาน (X_3) กับมาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4) มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) และการนิเทศภายในของผู้บริหาร (Y_1) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการออกแบบวิธีทำงาน (X_3) กับมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ (Y_1) มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

(Y_6) มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การจัดสรรทรัพยากร (X_4) กับมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10}) และการนิเทศภายในของผู้บริหาร (Y_1) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การประสานงาน (X_5) กับมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) และการนิเทศภายในของผู้บริหาร (Y_1) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการประสานงาน (X_5) กับมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ (Y_1) และมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. การอำนวยการ (X_6) กับมาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ (Y_1) มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (Y_2) มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) และการนิเทศ

ภายในของผู้บริหาร (Y_1) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการอำนาจการ (X_6) กับมาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. การนิเทศภายในของผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 1 พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญทางด้านการบริหารมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่การนิเทศภายใน ทั้งทั้งงานของผู้บริหารจะต้องประกอบไปด้วยงานบริหารและงานนิเทศ สมฤทธิ์ผลของงานจะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อ ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติงานทั้งงานบริหารและงานนิเทศควบคู่กันไป ซึ่งยังมีผู้บริหารไม่น้อยที่ขาดความรู้เรื่องการนิเทศภายใน (สังัด อุทรานันท์, 2530) จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การนิเทศภายในของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้การมีภารกิจมากจนเกินไปของผู้บริหารและขาดการสนับสนุนของต้นสังกัด รวมทั้งมีปัญหาคืออื่นๆ จึงทำให้การนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรินทร์ เทพพิทักษ์ (2548 : บทคัดย่อ) ที่วิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค พบว่าการนิเทศภายในของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค มีการปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. พฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่การ

ศึกษาประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 1 พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่มีการระบุมตรฐานการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน แต่ในปัจจุบันแม้ครูสภาจะมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในหน้าที่แล้วก็ตาม แต่ไม่ปรากฏว่าส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามเกณฑ์ดังกล่าวอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายซึ่งแนวทางในการปฏิบัติจึงหลากหลายตามไปด้วย ประกอบกับครูผู้สอนส่วนใหญ่มักได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน เช่น เตรียมการประเมินคุณภาพของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกเกือบตลอดทั้งปี จึงเป็นเหตุให้ครูปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูได้ไม่เต็มที่ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมเกียรติ ศรีสุขใส (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกโดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชนบทบุรี เขต 1 แต่ละด้านพบว่า ด้านการประเมินสภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูในด้านปฏิบัติ

กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และการนิเทศภายในของผู้บริหาร สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ด้านการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูในด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริงและการนิเทศภายในของผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การจัดลำดับความสำคัญของปัญหามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูในด้าน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียนและร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ด้านการออกแบบวิธีทำงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูในด้านมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ และการนิเทศภายในของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 การออกแบบวิธีทำงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของ

ครูในด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ด้านการจัดสรรทรัพยากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูในด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ในชุมชน และการนิเทศภายในของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ด้านการประสานงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูในด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบและการนิเทศภายในของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 การประสานงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูในด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการอำนวยการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูในด้านปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและการนิเทศภายในของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การอำนวยความสะดวกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูในด้าน แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มีสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาระหน้าที่ของครูในปัจจุบันมีอย่างมากมาย ไม่ใช่เฉพาะงานสอนซึ่งเป็นงานประจำเพียงอย่างเดียว แต่ยังมียานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษาอีก จึงทำให้ครูไม่มีเวลามากพอที่จะพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และไม่ค่อยมีโอกาสหรือไม่มีเวลาในการไปขอความร่วมมือจากบุคคลอื่นมาพัฒนาผู้เรียนได้ ส่วนด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนานั้น เนื่องจากเวลาส่วนใหญ่หมดไปกับกิจกรรมต่างๆ มากมาย ทำให้สูญเสียเวลาเรียน ครูจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อให้ทันกับเวลา จึงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะนำข้อมูลข่าวสารต่างๆ มาสอดแทรกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานนทบุรี เขต 1 ควรสร้างความตระหนักให้โรงเรียนเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในหน่วยงานที่ถูกต้องตามหลักการนิเทศการศึกษา ด้วยการจัดประชุม อบรม สัมมนาให้ความรู้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานนทบุรี เขต 1 ควรจัดทำคู่มือปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนที่โรงเรียนสามารถนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของโรงเรียน โดยจัดส่งให้แก่โรงเรียนทุกโรงเรียนอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยศึกษาต่อเฉพาะด้านเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา เพื่อการนำมาใช้ในการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2 ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้ด้านการนิเทศภายในแก่ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างทั่วถึง

2.3 ผู้บริหารควรพิจารณาและสนับสนุนการจัดสรรภาระงานให้แก่ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนสามารถดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.4 บุคลากรครูภายในโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรปรึกษาร่วมกันกำหนดช่วงเวลา การนิเทศที่เหมาะสมตามความพร้อมของตนเอง เพื่อให้เกิดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเรื่องเจตคติของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา

2. ควรทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูที่มีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2554). **รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด.** พิมพ์ครั้งที่ 7. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุทนต์ ศรีไธย์. (2551). **สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์.** กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2530). **การนิเทศ การศึกษา : หลักการ ทฤษฎีและการปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : มิตรสยาม.

- สมเกียรติ ศรีสุขใส. (2542). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการทำงานตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครูกับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุนันทา เทพพิทักษ์. (2548). **การนิเทศภายในโรงเรียนภาษานุสรณ์ บางแค. สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.**

คุณภาพการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

Public Service Quality Of Bang Khun Kong Subdistrict Administrative Organization,
Bang Kruai District, Nonthaburi Province

พิชิต รัชตพิบูลภพ^{1*}, ดวงตา สราญรมย์²

Pichit Ratchatapibhunphob, Duangta Saranrom

¹รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

²คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

*ผู้เขียนหลัก e-mail : pichit9999@yahoo.co.th

บทคัดย่อ

คุณภาพการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง และเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทองจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ผู้รับบริการจำนวน 387 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

จากการวิจัยพบว่า

1. ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยระหว่าง ($\bar{x}=4.68-4.54$)
2. การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทองเมื่อจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ ไม่มีความแตกต่างกัน อายุ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นงานด้านสาธารณสุขและด้านโยธา การศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นงานด้านรายได้และงานด้านพัฒนาชุมชน และสวัสดิการสังคมที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาชีพและรายได้ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นงานด้านสาธารณสุขและด้านโยธา ชุมชนที่พักอาศัย พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น งานด้านรายได้หรือภาษีและด้านโยธา

คำสำคัญ : คุณภาพการให้บริการ

ABSTRACT

The objective of public service quality of Bang Khun Kong Subdistrict Administrative Organization, Bang Kruai District, Nonthaburi Province is to study the satisfaction level of service recipients on the public services provided by Bang Khun Kong Subdistrict Administrative Organization. The samples used are 387 service recipients. The methods used in the data compilation include surveys, data analysis using statistical package, analysis on frequency, percentage, average, and standard deviation, t-test, and F-test.

The research findings were as follows:

1. The satisfaction level of the service recipients on the public services provided by Bang Khun Kong Subdistrict Administrative Organization in general is at the highest level ($\bar{x}=4.63$). The consideration of each field reveals the highest level with the average between ($\bar{x}=4.68-4.54$).

2) the comparisons of the satisfaction level of the service recipients on the public services provided by Bang Khun Kong Subdistrict Administrative Organization, classified by personal status, are as follows: by gender, there is no difference; by age, the research finds the significant statistical difference at the level of .05, with the exemption in public health and construction; by education, there is no difference, with the exemption in revenue or tax and community development and social welfare with the significant statistical difference at the level of .05; by profession and income, the research finds the significant statistical difference at the level of .05, with the exemption in public health and construction; by residential community, the research finds the significant statistical difference at the level of .05, with the exemption in revenue or taxes and construction.

Keywords : Service Quality

บทนำ

นับตั้งแต่ภายหลังรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมาถือว่าเป็นช่วงเวลาสำคัญของประเทศไทยในการเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงของภาวการณ์เปลี่ยนผ่านไปสู่ยุคแห่งการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น ตามที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. 2540 ตามมาตรา 78 ว่าด้วยหลักการที่กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่ใช้เป็นกรอบในการบริหาร

งานของรัฐบาลที่จะต้องจัดให้มีกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นโดยเป็นไปในสองลักษณะ กล่าวคือให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีอำนาจในการตัดสินใจในกิจการของตนเองได้นอกจากนี้มาตรา 284 และ 288 ที่ให้หลักประกันในความเป็นอิสระในการบริหารงานแก่ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง (เกิทธิพงษ์งาม, 2552; เซาว์นวิศ เสนพงศ์, 2546; ปธานสุวรรณมงคล, 2547)

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการมอบหมายอำนาจหน้าที่และภารกิจในการดูแลประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน ผลดังกล่าวก่อให้เกิดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทและความรับผิดชอบที่เพิ่มมากขึ้นโดยปริยาย ในขณะเดียวกันประชาชนก็มีความรู้ความเข้าใจที่มากขึ้นถึงบทบาท ความสำคัญขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับการดำเนินชีวิตของตน อีกทั้งประชาชนก็ปรับปรุงพัฒนาลักษณะการใช้ชีวิตของตนให้ดำเนินร่วมไปกับบทบาทและความรับผิดชอบขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีมากขึ้น

การดำเนินร่วมกันระหว่างบทบาทหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สะท้อนให้เห็นถึงรูปแบบการบริหารจัดการที่ให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการปกครองมากขึ้น ซึ่งเป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วมหรือ Participatory Democracy ซึ่งให้ความสำคัญกับการบริหารที่อยู่ในระดับย่อย (Local) จะเป็นผลให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมวัฒนธรรมที่เฉพาะมากขึ้น (นันทิธิดา จันทรศิริ, 2557: 221-226) และในท้ายที่สุดจะสามารถสะท้อนถึงธรรมาภิบาลหรือ Governance ในการปกครอง อันก่อให้เกิดประโยชน์และความพึงพอใจสูงสุดแก่สังคมส่วนรวมอันเกิดจากการให้บริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ เสมอภาค เท่าเทียมกันและทั่วถึง (อุดม ทุมโฆสิต, 2550) สอดคล้องกับแนวคิดของการบริการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Service) ที่เน้นการบริการที่คำนึงถึงประเด็นหลักๆ ที่สำคัญดังต่อไปนี้

การคำนึงผลประโยชน์สาธารณะเป็นเป้าหมายหลัก, การได้รับใช้พลเมืองและการให้บริการสาธารณะเป็นสำคัญ (Denhart, 2003)

ความพึงพอใจเป็นกระบวนการรับรู้แล้วทำการประเมินคุณภาพการให้บริการของผู้ให้บริการ (สมพิศ ศิริพัฒนาเจริญสุข, 2552) ซึ่งนักวิชาการที่ชื่อมาสโลว์ (Maslow) ได้จัดกลุ่มความต้องการของมนุษย์ออกเป็นลำดับขั้นได้ 5 ลำดับขั้น (สร้อยตระกูล อรรถมานะ, 2553)

ความพึงพอใจของประชาชนในท้องถิ่นจึง ถือเป็นประตูด่านแรกที่จะทำให้ภาครัฐในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีโอกาสรับรู้และเข้าใจความต้องการของประชาชน และมีโอกาสในการปรับปรุงการให้บริการต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนได้ อันจะนำมาซึ่งความสุขและประโยชน์สูงสุดของชุมชน (สมพิศ ศิริพัฒนาเจริญสุข, 2552; จันทรพิชญ์ ลุนราศรี, 2555; ปิยะ เสงี่ยม, 2555; สมพจน์ จันท์, 2555; ศศิรัช ตั้งตัว, 2555; ธนวรรณ แสงศรี, 2556; ดวงตา สราญรมย์ และคณะ, 2557; ดวงตา สราญรมย์และคณะ, 2558 และ มงคล มณีไพโรจน์, 2556)

การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานที่จะต้องเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานของราชการตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการทั้ง 4 มิติคือ มิติด้านประสิทธิภาพตามแผนพัฒนาของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มิติด้านคุณภาพการให้บริการ มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ และมิติด้านการพัฒนาองค์กร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาในมิติด้านคุณภาพการให้บริการ

สำหรับในงบประมาณปี พ.ศ. 2558 นี้ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง ได้พิจารณาเลือกงานบริการทั้ง 4 งานมาดำเนินการสำรวจ ตามแบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการเพื่อกำหนดประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ จำแนกออกเป็นงาน 4 ด้าน ได้แก่ งานด้านโยธการขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้าง งานด้านรายได้หรือภาษี งานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมและงานด้านสาธารณสุข โดยในแต่ละงานจะให้ความสำคัญต่อความพึงพอใจของผู้รับบริการในด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้บริการว่าเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังต้องการทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในการให้บริการทั้งนี้เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการให้บริการที่มีประสิทธิภาพและสร้างความพึงพอใจให้เกิดแก่ผู้มาใช้บริการต่อไป ในกรณีนี้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง ได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตบริเวณที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง จังหวัดนนทบุรีเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการวิจัยดังกล่าว

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกองจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

การดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง และได้มาใช้บริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง จำนวน 3,198 คน (ข้อมูลวันที่ 19 เดือนกันยายน 2558 ของสำนักทะเบียนขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามข้อตกลงที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกองต้องการจำนวนของกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับการให้บริการสาธารณะแต่ละประเภทและจากการประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกองแต่ละปีจะต้องเสนอหน่วยงาน 3-5 งานบริการซึ่งเป็นหน่วยงานที่ประชาชนเข้ามาใช้บริการโดยตรง ซึ่งแต่ละปีจะต้องเปลี่ยนแปลงหน่วยงานไป การเก็บข้อมูลจะเก็บตัวอย่างจากประชาชนที่เดินทางมาใช้บริการงานสาธารณะทั้ง 4 งาน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจะแบ่งเป็น 2 ประเภท

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) กำหนดให้เก็บข้อมูลจากงานด้านโยธการขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้าง จำนวน 32 ราย
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) กำหนดให้เก็บข้อมูลจากงาน 3 ด้าน ได้แก่ งานด้านรายได้หรือภาษี งานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมและงาน

ด้านสาธารณสุข จำนวน 355 ราย ด้วยการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรในการคำนวณของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงในประเสริฐศักดิ์ บุตรสา, 2551) จากจำนวน

ประชากรทั้งหมด 3,166 คน จากนั้นดำเนินการกระจายกลุ่มตัวอย่างไปตามสัดส่วนของประชากรที่มารับบริการในแต่ละงานดังต่อไปนี้

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. งานด้านรายได้หรือภาษี	1,112	124
2. งานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม	1,157	131
3. งานด้านสาธารณสุข	897	100
รวมงาน 3 ด้าน	3,166	355

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนที่ใช้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือนและชุมชนที่พักอาศัย จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการในงาน 4 ด้าน ได้แก่

1. งานด้านโยธาการขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้าง
2. งานด้านรายได้หรือภาษี
3. งานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
4. งานด้านสาธารณสุข

โดยในงานแต่ละด้านครอบคลุมองค์ประกอบดังนี้

1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ
2. ด้านช่องทางการให้บริการ
3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ให้ผู้เลือกตอบตามความรู้สึก และความเชื่อเชิงประมาณค่า ตั้งแต่ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 3 คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะในการให้บริการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้คณะผู้ทำการวิจัยได้ใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูล 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อให้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มข้อมูลที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม และเมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) สำหรับค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ .05

ผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเพศหญิงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.2 ส่วนเพศชายคิดเป็นร้อยละ 46.8 กลุ่มตัวอย่างนี้มีการกระจายอยู่ในกลุ่มอายุมากกว่า 60 ปี คือ 140 คน และคิดเป็นสัดส่วนที่มากที่สุดคือร้อยละ 36.2 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 105 คนหรือร้อยละ 26.4 ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มากที่สุด จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.6 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในระดับ 5,001-10,000 บาท มากที่สุดจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 และพักอาศัยในชุมชนวัดของพลูมากที่สุด จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.6

2. ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วน

ตำบลบางขุนทอง ในภาพรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ระดับความพึงพอใจด้านช่องทางการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.68$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นความพึงพอใจด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=4.67$) อยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เป็นความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x}=4.54$) อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทอง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ ไม่มีความแตกต่างกัน ด้านอายุ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นงานด้านสาธารณสุขและด้านโยธา ด้านการศึกษาพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นงานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอาชีพและรายได้พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นงานด้านสาธารณสุขและด้านโยธา ด้านชุมชนที่พักอาศัย พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นงานด้านรายได้หรือภาษีและด้านโยธา

อภิปรายผล

1. ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนทองเมื่อจำแนกตามงานที่ให้บริการพบว่า

ตาราง 2 งานด้านรายได้หรือภาษี

ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ	4.72	.306
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.64	.324
3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.68	.277
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.48	.030
โดยรวม	4.62	.176

ตาราง 3 งานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม

ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ	4.55	.395
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.65	.406
3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.69	.320
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.52	.307
โดยรวม	4.60	.222

ตาราง 4 งานด้านสาธารณสุข

ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ	4.73	.276
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.72	.272
3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.57	.286
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.58	.233
โดยรวม	4.64	.145

ตาราง 5 งานด้านโยธการขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้าง

ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	$\bar{x}$	S.D.
1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ	4.75	.293
2. ด้านช่องทางการให้บริการ	4.71	.329
3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ	4.60	.275
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	4.63	.304
โดยรวม	4.66	.188

นอกจากนี้ยังมีประเด็นจากการศึกษาค้นคว้าตามวัตถุประสงค์การศึกษาที่จะนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมบางประเด็นดังต่อไปนี้

1. ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการ โดยภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการให้บริการที่รวดเร็วและเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด

2. ด้านช่องทางการให้บริการ ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง ด้านช่องทางการให้บริการ โดยภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการมีช่องทางการให้บริการที่หลากหลาย เช่น โทรศัพท์, โทรสาร, เว็บไซต์ www.Bangkhunkong.co.th

3. ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ โดยภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดเนื่องจากเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความกระตือรือร้นเอาใจใส่อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกโดยภาพรวมของความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากมีวัสดุ/อุปกรณ์พร้อมในการดำเนินงานและกิจกรรม

การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อคุณภาพการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลด้านเพศ ไม่มีความแตกต่างกัน ด้านอายุ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นงานด้านสาธารณสุขและด้านโยธา ด้านการศึกษา พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้นงานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอาชีพและรายได้พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นงานด้านสาธารณสุขและด้านโยธา ด้านชุมชนที่พิกอาศัย พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นงานด้านรายได้หรือภาษีและด้านโยธา ซึ่งผลของการวิจัยดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานของธนวรรณ แสงศรี ศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการให้บริการ

ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี และมกราคมนี้ โฟโวจน์, ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานบังคับคดีกรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ 3 และสมพิศ ศิริพัฒนาเจริญสุข ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อหน้าที่ของเทศบาลเมืองสระบุรี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สิ่งที่เป็นจุดแข็งของการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขุนกอง คือ ด้านช่องทางการให้บริการต่อประชาชนผู้มาใช้บริการ
2. สิ่งที่ต้องได้รับการบริหารส่วนตำบลบางขุนกองต้องเร่งปรับปรุงเป็นเรื่องเร่งด่วน คือ สถานที่จอดรถแก่ผู้มาใช้บริการ หากแต่ว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่สามารถหาสถานที่จอดรถแห่งใหม่เพิ่มเติมได้นั้น สิ่งที่ต้องเร่งทำเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหา คือ การจัดเจ้าหน้าที่ช่วยในการอำนวยความสะดวกด้านการจราจรแก่ประชาชนผู้มาใช้บริการอันเป็นการบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การใช้นวัตกรรมเชิงคุณภาพเป็นข้อมูลมาประกอบเพิ่มเติมด้วยเครื่องมือการสัมภาษณ์แบบกลุ่มโดยจำแนกตามงานบริการทั้ง 4 ด้านกับประชาชนผู้เข้ามารับบริการเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการประชาชนในเชิงลึกมากขึ้น

บรรณานุกรม

- โกวิท พวงงาม. (2552). การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด.
- จันทร์เพ็ญ ลุนราศรี. (2555). ความพึงพอใจของประชาชนผู้ชำระภาษีต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหวาย อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, สาขาวิชารัฐศาสตร์.
- เชาวน์วิศ เสนพงศ์. (2546). การเมืองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงตา สราญรมย์ และคณะ. (2557). รายงานการวิจัยสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ประจำปี 2557. นนทบุรี.
- ดวงตา สราญรมย์ และคณะ. (2558). รายงานการวิจัยสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ประจำปี 2558. นนทบุรี.
- ธนวรรณ แสงศรี. (2556). ความพึงพอใจต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, สาขาวิชาการจัดการ.

นันท์ธิดา จันทรศิริ. (2557). **วิจารณ์หนังสือ
ธรรมาภิบาล (การบริหารจัดการที่ดี)
ในรูปแบบประชาธิปไตย (Democratic
Governance)**. วารสารมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุราษฎร์ธานี ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม-
มิถุนายน 2557.

ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). **การปกครองท้องถิ่น
ไทยในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540**.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย สุโขทัย
ธรรมาธิราช.

ประเสริฐศักดิ์ บุตรสา. (2551). **ความสอดคล้อง
ของการจัดทำบริการสาธารณะกับ
ความต้องการของประชาชน กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเก่า
อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี**.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย.

ปิยะ เล็งจุย. (2555). **ความพึงพอใจของ
ประชาชนต่อการให้บริการในการ
จัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลเหมือง
อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์
หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
บูรพา, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมืองและ
การบริหารจัดการ.

มกรด มณีไพโรจน์. (2556). **ความพึงพอใจของ
ประชาชนต่อการให้บริการของ
สำนักงานบังคับคดีกรุงเทพมหานคร
เขตพื้นที่ 3**. วิทยานิพนธ์หลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัย
ราชพฤกษ์.

ศศิรัช ตั้งตัว. (2555). **ความพึงพอใจของ
ประชาชนต่อการบริหารงานด้าน
การบริการชุมชนและสังคมขององค์การ
บริหารส่วนตำบลนาแก อำเภอวาร
จังหวัดลำปาง**. การค้นคว้าด้วยตนเอง
มหาวิทยาลัยพะเยา, สาขาวิชานโยบาย
สาธารณะ.

สมพจน์ จันที. (2555). **ความพึงพอใจของ
ประชาชนต่อการให้บริการจัดเก็บภาษี
บำรุงท้องที่ขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลดงเค็ง อำเภอหนองสองห้อง
จังหวัดขอนแก่น**. การค้นคว้าอิสระ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, สาขาวิชา
รัฐศาสตร์.

สมพิศ ศิริพัฒนาเจริญสุข. (2552). **ความพึงพอใจ
ของประชาชนต่อหน้าที่ของเทศบาล
เมืองสระบุรี**. ภาคนิพนธ์มหาวิทยาลัย
ราชภัฏวไลยอลงกรณ์, สาขาวิชาการ
บริหารธุรกิจ.

สร้อยตระกูล ตีรยานนท์ อรรถมานะ. (2553).
**พฤติกรรมองค์การ: ทฤษฎีและการ
ประยุกต์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักทะเบียนองค์การบริหารส่วนตำบล
บางขุนทอง.

อุดม ทูมไผ่สิต. (2550). **การปกครองท้องถิ่น
สมัยใหม่: บทเรียนจากประเทศพัฒนา
แล้ว**. กรุงเทพฯ: บริษัท แซทไฟร์ พรินต์
จำกัด.

Denhardt, Janet Vinzant & Robert B. Denhardt.
(2003). **The New Public Service: Serving,
not Steering**. New York: M.E. Sharpe, Inc.

การบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

The Participation in Personnel Management of the Educational Opportunity Expansion School

พชรวิชัย รัตนเมธีรัตน์

Pacharawit Rattanameteerat

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

e-mail : sapat2127@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ใน 4 ด้าน ได้แก่ การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน การพัฒนาและการรักษากรุณาบุคลากร การรักษาระเบียบวินัย และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร กลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษาเป็นครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 จำนวน 216 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับครูที่มี อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน ต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การบริหารงานบุคคล, การมีส่วนร่วม, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the participation in personnel management of the educational opportunity expansion school in 4 aspect for personnel placement, personnel maintenance, personnel discipline and personnel education. The sample were 216 teachers of educational opportunity expansion school under the Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area 1. Collection of data was by five rating scale questionnaire which were 0.98 reliable. Analyze of data was by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and Scheffé

The result of this research were as follow :

1. The sample teacher opinion about the participation in personnel management of the educational opportunity expansion school were at moderate level for total, and aspects.
2. The opinion about the personnel management of the sample teachers who were differed in gender were .05 significantly different, but the opinion about the personnel management of the sample teacher who were educational opportunity expansion schools under the Office of Nonthaburi Primary Educational Service Area 1 at significantly different level .05. for the teachers who were different in, age, education background, and teaching experience revealed different opinions at significantly different level .01.

Keywords : Personnel management, Participation, Educational Opportunity Expansion School

บทนำ

การบริหารงานบุคคล เป็นการจัดระบบระเบียบ และดูแลให้บุคคลทำงาน โดยใช้ความรู้ความสามารถให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด งานบริหารบุคคลเป็นงานที่สลับซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เมกกินสัน (Megginson, 1968) ได้กล่าวยืนยันไว้ว่า “มนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของการบริหารถึงแม้ว่าคุณค่าของมนุษย์จะเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ และไม่สามารถใช้หลักเกณฑ์กำหนดคุณค่าได้เช่นเดียวกันกับวัตถุ หรือสินค้าอื่นแต่ก็ยังถือว่ามนุษย์เป็นทรัพยากรทางเศรษฐกิจที่มีคุณค่าและเกียติภูมิ” ประสิทธิภาพของการทำงานของ

บุคคล จะเกิดขึ้นและคงอยู่ได้ก็ด้วยความสามารถของนักบริหารในอันที่จะนำทางและเสริมสร้างสถานะการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กรได้ร่วมกันเพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จ ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมนั้นๆ จะอยู่ในขั้นขั้นตอนใดๆ ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และข้อจำกัดขององค์กร การมีส่วนร่วมเพื่อการบริหารงานหรือการจัดการงานสามารถที่จะแยกได้กว้างๆ คือ ภายในองค์กร จะประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชา (ผู้บริหารระดับสูง) ผู้บริหารระดับกลาง (กลุ่มงาน ต่างๆ) และผู้ปฏิบัติ

(คนงานผู้ทำงานระดับล่าง) สายสัมพันธ์ของบุคคลในองค์กรจะเป็นไปตามลักษณะบังคับบัญชาตามลำดับ โดยทั่วไปขององค์กรแล้วจะมีข้อกำหนดไว้เป็นแนวทางอย่างชัดเจนซึ่งทุกระดับต้องปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการเสมอ การมีส่วนร่วมเพื่อการจัดการในองค์กรจึงเป็นไปในทิศทางเพื่อการปรับปรุง พัฒนา หรือแก้ไขปัญหาคือข้อขัดข้องของการดำเนินการในแต่ละองค์ประกอบ การมีส่วนร่วมจะเป็นในรูปของการให้ความเห็น ข้อคิด แลกเปลี่ยนหรือสนับสนุนเพื่อการจัดการ หรือการปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางของการจัดการร่วมกันในกิจกรรมอย่างเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์ที่สุดขององค์กร

ในปัจจุบัน สภาพการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น การขัดแย้งกันระหว่างครู การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร การเลื่อนขั้นหรือตำแหน่งไม่เป็นธรรมและวัฒนธรรมขององค์กรเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลง คณะผู้บริหารของโรงเรียน ครูระดับชำนาญการและชำนาญการพิเศษในโรงเรียนมีทัศนคติที่ขัดแย้งกับคณะผู้บริหารของโรงเรียน ผู้บริหารขาดการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน จากปัญหาดังกล่าวอาจจะขาด การมีส่วนร่วมในการทำงานด้วยกัน จึงทำให้เกิดความขัดแย้งหรือมีความเข้าใจไม่ตรงกัน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัย ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ของครูที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน แตกต่างกัน

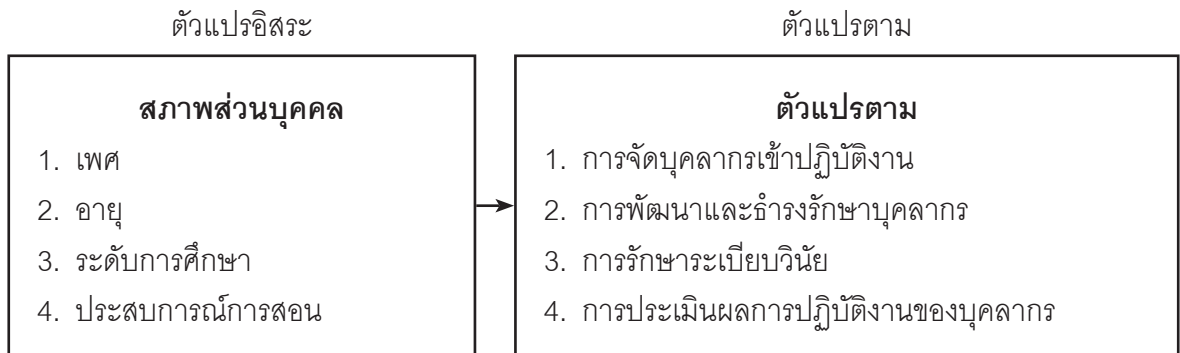
สมมุติฐาน

ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ตามขอบข่ายการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 18-19) ใน 4 ด้าน คือ (1). การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน (2). การพัฒนาและดำรงรักษาบุคลากร (3). การรักษาระเบียบวินัย (4). การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ทั้งหมด 8 โรงเรียน มีครูจำนวน 468 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงใน สุทธนู ศรีไสย, 2551: 53) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 216 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมใน 4 ด้าน ได้แก่ การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน การพัฒนาและธำรงรักษาบุคลากร การรักษา

ระเบียบวินัย การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมากที่สุดให้ 5 คะแนน
- มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมากให้ 4 คะแนน
- มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมปานกลางให้ 3 คะแนน
- มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมน้อยให้ 2 คะแนน
- มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาความถี่ และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยการทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way analysis of variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธี การของเซฟเฟ (Scheffe)

4. เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยได้กำหนดดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30-39 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 10 ปี

2. ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ดังนี้

3.1 ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของครูของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยเพศชายมีความคิดเห็นว่ามีสภาพการบริหารบุคคลแบบมีส่วนร่วมมากกว่าเพศหญิง ยกเว้นด้านการรักษาระเบียบวินัย ครูเพศหญิงมีความคิดเห็นว่ามีสภาพการบริหารบุคคลแบบมีส่วนร่วมมากกว่าเพศชาย

3.2 ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปีมีความคิดเห็นว่ามีสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมน้อยที่สุด และครูที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นว่ามีสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด เหมือนกันทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

3.3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลแบบ

มีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีความคิดเห็นว่ามีสภาพ การบริหารบุคคลแบบมีส่วนร่วมมากกว่าครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาเอก และครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอก มีความคิดเห็นว่ามีสภาพการบริหารบุคคลแบบมีส่วนร่วมมากกว่าครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี เหมือนกันทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

3.4 ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ โดยครูที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นว่ามีสภาพการบริหารบุคคลแบบมีส่วนร่วม น้อยที่สุด และครูที่มีประสบการณ์การสอน 20 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นว่ามีสภาพการบริหารบุคคลแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด เหมือนกันทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

อภิปรายผล

1. ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง น่าจะสอดคล้องกับ

ความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เป็นเรื่องของความลับ หรือเป็นหน้าที่เฉพาะของผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น เช่น การพิจารณาความดีความชอบ ในแต่ละปี จะพิจารณาเป็นความลับ และไม่สามารถชี้ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ได้รับบำเหน็จตอบแทนได้ นอกจากนี้ผู้บริหารยังขาดการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ใหม่ๆ หรือเพิ่มวิทยฐานะ ซึ่งปัจจุบันหากครูต้องการศึกษาเพิ่มเติมหรือเลื่อนวิทยฐานะของตนเอง โดยฝ่ายบุคลากรไม่ได้เป็นผู้ดูแลและส่งเสริม ทำให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานบุคคลของโรงเรียน จึงทำให้ผลการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของสมใจ ศรีเยี่ยม (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจิราพร มาตย์ภูธร (2545 : 83-91) วิจัยเรื่อง สภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคลากร ของข้าราชการในสำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานบุคลากรของสำนักงานการประถมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ในรายด้าน มีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ การจัดหาบุคลากร การอัตรารักษาบุคลากร และการพัฒนาบุคลากร ส่วนการให้บุคลากรพ้น จากงาน มีการ

บริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารบุคคล พบว่ามีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอนในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ซึ่งสอดคล้องความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจาก งานบุคคลจะเกี่ยวข้องกับครูหรือบุคลากรในโรงเรียนทุกคน ซึ่งบุคคลที่ได้รับประโยชน์จากการบริหารงานบุคคลจะไม่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชาจะพิจารณาจากผลงาน ความตั้งใจในการปฏิบัติงานความขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่ดูแลนักเรียน เป็นต้น ซึ่งครูแต่ละคนย่อมมีสิ่งเหล่านี้แตกต่างกัน นอกจากนี้ความรู้สึก ความพึงพอใจของครูแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน ดังนั้น ผลการวิจัยเมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอนแล้วย่อมแตกต่างกัน ดังนั้นการบริหารงานบุคคลควรให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมและสร้างความเข้าใจร่วมกัน เพื่อลดความขัดแย้งในการบริหารงานบุคคลของผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีของโรเบิร์ต เอิร์ฟวิง และมาสซาริก (Robert, Irving

and Massarik, 1995 : 95 อ้างอิงใน จุฬารัตน สุวรรณศรี, 2551 : 63) ได้ศึกษาว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยให้บรรยากาศและการสื่อสารในหน่วยงานดีขึ้น ลดลงความขัดแย้ง และหน่วยงานพร้อมรับเปลี่ยนแปลง โดยผู้บริหารสามารถบริหารพนักงานได้ง่ายขึ้น ทำให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น เนื่องจากผู้บริหารได้นำข้อเสนอจากผู้ใต้บังคับบัญชามาประกอบการพิจารณาอยู่เสมอ และทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชามีความไว้วางใจกัน มีความรับผิดชอบและผูกพันกับองค์กรมากขึ้น รวมทั้งสร้างบรรยากาศที่ดีให้กับองค์กรด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจบ ศรีประภาพงศ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีตำแหน่งและขนาดโรงเรียนที่สังกัดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานบุคคลโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการพัฒนาและธำรงรักษามูลค่าบุคลากร ควรมีการสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากร
2. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ควรมีการแจ้งเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรล่วงหน้าก่อนจะมีการประเมิน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านการจัดบุคคลกรเข้าปฏิบัติงาน ควรมีการกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละคนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. ด้านการรักษาระเบียบวินัย ผู้บริหาร ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการรักษาระเบียบวินัย

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานบุคคลแบบมีส่วนร่วมกับปัญหาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
2. ควรศึกษาวิธีการแก้ปัญหาในการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1
3. ควรศึกษาการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์กลุ่มเจาะลึก (Focus Group) ร่วมกับการศึกษาเชิงปริมาณ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพฯ : ที.เอส.บี.โปรดักส์.
- จุฬารวรรณ สุวรรณศรี. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมในการบริหารกับประสิทธิผลโรงเรียน**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บรรจบ ศรีประภาพงศ์, (2548) **ศึกษาการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเตรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.**

รุจิราพร มาตย์ภูธร. (2545). **สภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานบุคลากรของข้าราชการในสำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น . วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, สถาบันราชภัฏเลย.**

สมใจ ศรีเอี่ยม. (2549). **การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาราชบุรี เขต 2. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.**

สุทธนู ศรีไธย์. (2551). **การจัดการและวางแผนพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

Meggison, Leon C. (1968). **Human Resources : Cases and Concepts. New York : Harcourt, Brace & World.**

ความสัมพันธ์ทางการตลาดกับพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหาร ของผู้บริโภคในตลาดนัด

The Relationship between Marketing and Consumer' Buying Selection Behavior on Flea Market

ทิพย์ลาวัลย์ แก้วนิล*, พิชญ์สินี ตันตเสน และ ธนวัฒน์ ทีปะปา

Tiplawan Kaewnin, Pichsinee Tantasen and Tanawat Teepapa

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail : ktiplawan@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางการตลาดที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารของผู้บริโภคในตลาดนัด โดยทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นลูกค้าซื้อสินค้าในตลาดนัดในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม จำนวน 486 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน ไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงและชายใกล้เคียงกัน (259,227 คน) ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 35-39 ปี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,000-35,000 บาท การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพรับราชการ และพนักงานของรัฐรองลงมา เกษียณอายุอยู่บ้านทำงานบ้านและเลี้ยงหลาน และเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูป

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ข้อมูลทั่วไปมีความแตกต่างกันกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารในตลาดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ทางการตลาด, ปัจจัยทางการตลาด, ตลาดนัด

ABSTRACT

This research aims to study the relationship of marketing buying behavior of consumers in food market. The example that is used in the research include customers who buy goods in the market in Phutthamonthon, Nakhon Pathom, of 486 people. Which selected by simple random sampling method. The research instrument was a five-rating scale questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage mean standard deviation, t-Test, ANOVA, Chi-Square.

The results showed that The sample consisted of males and females were similar (259, 227), most between the ages of 35-39 years, the average income per month from 25,000 to 35,000, a bachelor's degree. Career civil servants and state employees into retirement at home doing housework and raising children.

The hypothesis testing found that in general there are different factors marketing mix towards buying behavior in different markets. Significant at 0.05 level. The marketing mix is correlated with the shop. Statistically significant at the 0.05 level.

Keywords : Relationship Marketing Factors, Flea Market

บทนำ

ตลาดนัด หมายถึงสถานที่ซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าที่ไม่ประจำ เป็นกิจกรรมการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าของผู้คนในแต่ละชุมชนซึ่งไม่ประจำ แต่กำหนดให้จัดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน เป็นที่รู้จักกันในชุมชน นั้นๆ ตลาดนัดนอกจากจะมีบทบาทในฐานะของแหล่งหรือสถานที่ที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการแล้ว ยังเป็นสถานที่ลงทุนสำหรับผู้สนใจในหลากหลายรูปแบบเป็นแหล่งฝากอาชีพการค้าขาย การลงทุน การทำงานตลาด และยังเป็นสถานที่ที่รวมความสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายทางสังคมได้อย่างหลากหลาย เช่น ตลาดนัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ตลาดนัดมหาวิทยาลัยมหิดล ตลาดนัดหมู่บ้านอาภากร 2 ตลาดนัดคลองโยง ตลาดนัดลานตากฟ้า ตลาดนัดศาลายา ตลาดนัดเอื้ออาทรศาลายา ตลาดนัดวัดต้นเชือก เป็นต้น มาจากสัจจา ไกรศรีรัตน์ (2559) และการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาและสามารถในเศรษฐกิจพอเพียงสามารถทำให้ธุรกิจขนาดเล็กประสบความสำเร็จ

ด้วย ธีระวัฒน์ จันทิกและจรีรัตน์ อินทรจำนงค์ (2557)

1) ตลาดนัดวัด เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดตลาดนัด ตลาดนัดประเภทนี้จึง มักจะตั้งอยู่ภายในบริเวณวัด ทั้งนี้เนื่องจากวัด เป็นศูนย์กลางของชุมชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากประชาชน ส่วนใหญ่นับถือพุทธศาสนา วัดจึงเป็นศูนย์รวมทางด้านจิตใจของชุมชน และคนในสังคม วัดเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา และกิจกรรมทางสังคมต่างๆ จะเห็นได้ว่ามีโรงเรียนหลายๆ โรงเรียนตั้งอยู่ในบริเวณวัดโรงเรียน เป็นต้น

2) ตลาดนัดเจ้าของพื้นที่จัดการตลาดเอง และการให้เข้าพื้นที่แก่ผู้จัดตลาดนัด การคมนาคมที่สะดวกมากขึ้น การมีแหล่งชุมชนห่างไกลตัวเมือง ความหลากหลายของสินค้า การเพิ่มขึ้นของย่าน อุตสาหกรรม การเพิ่มขึ้นของพ่อค้าแม่ค้า ก่อให้เกิดช่องทางในการประกอบธุรกิจการเป็นผู้จัดตลาดนัด ซึ่งรูปแบบ ของการจัดสามารถดำเนินการทั้งที่เจ้าของพื้นที่เป็นผู้จัดตลาดนัดเอง และการให้เข้าพื้นที่แก่ผู้จัดตลาดนัด

2.1 การจัดตลาดนัดโดยเจ้าของพื้นที่
ในกรณีที่จัดเองเจ้าของจะได้ค่าเช่าจากร้านค้า
ที่มาเช่า พื้นที่ขายสินค้า นอกจากนี้ยังมีรายได้
เสริมจากให้เช่าอื่นๆ เช่น ค่าเช่าร่มค้าเช่าแผงขาย
ของค้าห้องน้ำค่าไฟ ค่าน้ำ

2.2 ก่อตั้งโดยกลุ่มผู้จัดตลาดนัด การจัด
ตลาดนัดลักษณะนี้คนจัดตลาดนัดจะมีอาชีพ
ในการจัด ตลาดนัด และมักจะจัดนัดในหลายพื้นที่
ตลอดสัปดาห์ การก่อตั้งตลาดนัดโดยกลุ่มผู้จัด
ตลาดนัดมีข้อได้เปรียบคือ จะมีทีมพ่อค้าแม่ค้าเป็น
ทีมเดียวกัน เดินทางไปขายเป็นทีมการก่อตั้งจะมี
ความคึกคักเพราะมีสินค้ามาขาย หลากหลายตั้งแต่
เริ่มต้นทำให้ลูกค้ามีทางเลือกมากขึ้น เมื่อตลาดติด
จึงอาจจะมีการขยายวันขายเพิ่มขึ้นในพื้นที่นั้น

แนวทางการบริหารจัดการตลาดนัด ข้อได้
เปรียบในฐานะแหล่งกลางในการจำหน่ายสินค้า
และบริการ ตลาดนัดส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ใกล้ชุมชน
ย่านที่พักอาศัย ซึ่งอำนวยความสะดวกในการเข้า
ถึงและการจับจ่ายสินค้า ดังนี้

1. เป็นทำเลที่อยู่ใกล้ชุมชนหรืออยู่ใกล้
ผู้ซื้อ แหล่งชุมชน ย่านอุตสาหกรรม โรงงาน หรือ
ใกล้ สถานที่ทางราชการหรือย่านที่มีผู้คนสัญจร
ผ่านไปมาคับคั่ง

2. เป็นทำเลที่มีการคมนาคมเข้าถึงสะดวก
มีพื้นที่สำหรับเป็นที่ตั้งตลาดและสถานที่จอดรถ
มี ทางเข้า-ออก ทางสัญจรที่สะดวกปลอดภัย
สำหรับผู้มาใช้บริการ

3. เป็นทำเลที่มีแนวโน้มของการขยายตัว
ของชุมชนในอนาคตหรือได้รับประโยชน์จากระบบ
การขนส่ง

4. ปริมาณคู่แข่ง หรือตลาดนัดที่ตั้งอยู่
ในบริเวณที่ใกล้เคียงกันไม่มีหรือ มีช่องว่าง

ในการกำหนดวัน นัดของตลาดใหม่ได้รวมถึง
มีโอกาและความสามารถในการแข่งขัน
กับตลาดนัดใกล้เคียงได้

5. เป็นทำเลที่มีศักยภาพของการขยาย
พื้นที่ในอนาคต และมีโอกาสในการที่จะพัฒนา
แข่งขันกับ ตลาดนัดหรือแหล่งกลางในการซื้อ
ขายอื่นๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

6. เป็นทำเลที่ขนาดของที่ดิน สภาพ และ
ระดับที่ดินในปัจจุบันมีความเหมาะสมปรับปรุง
เพื่อจัดทำเป็นตลาดได้ไม่ยาก ไม่ต้องลงทุน
ในการถมที่หรือปรับปรุงสภาพดินมาก

7. เป็นทำเลที่ไม่มีผลกระทบจากสภาพ
แวดล้อมหรือมลพิษที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะของ
ผู้บริโภค เช่น มลภาวะทางกลิ่น น้ำเสีย และขยะ
มูลฝอยอื่นๆ เป็นต้น

8. หากเปิดเป็นตลาดนัดเย็น ควรมี
ศักยภาพในการจัดสรรสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า
น้ำใช้ให้แก่ ผู้ค้าได้

9. ต้นทุนในการเช่าหรือการลงทุนทำตลาด
ไม่แพงเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งทำเลอื่นๆ ที่มี
ศักยภาพใกล้เคียงกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ทางการตลาดที่มี
ต่อพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารของผู้บริโภค
ในตลาดนัด

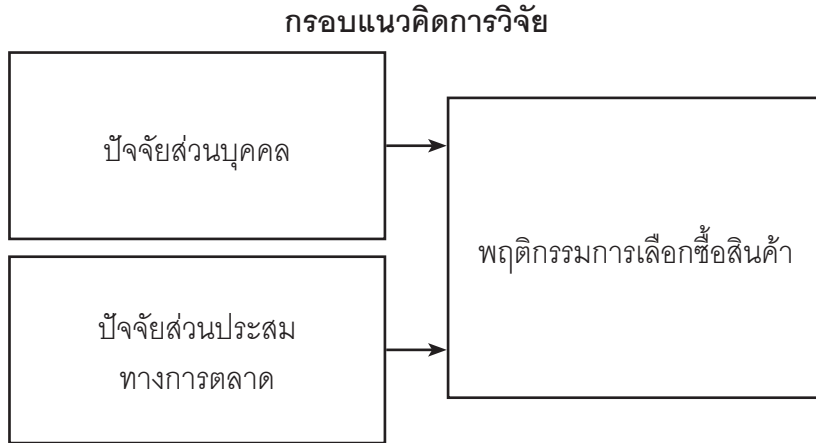
สมมติฐานการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปมีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมการเลือกซื้ออาหาร

2. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่าง
กันมีผลกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มี

ต่อพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารในตลาดที่
แตกต่างกัน

3. ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มี
ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหาร

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ
ร้อยละ ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดวิเคราะห์
ด้วยค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยส่วน
บุคคล และปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีความ
สัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้าวิเคราะห์
ข้อมูลด้วย t-Test, F-Test ไคสแคว ร้อยละ ค่า
เฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน
ไคสแควร์

ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลเป็นคุณลักษณะเฉพาะ
ของบุคคลในการเลือกซื้อสินค้าของผู้บริโภค
ในตลาดนัด ส่วนปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด
เป็นหลักแนวคิดในการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน
ของสินค้าและบริการด้านการตลาดในการเลือกซื้อ
สินค้าของผู้บริโภคในตลาดนัด

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจผสมระหว่าง
การวิจัยเชิงคุณภาพรวมกับการวิจัยเชิงปริมาณ
โดยมีระเบียบและวิธีการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือผู้ซื้อสินค้าตลาดนัดในเขต
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ซื้อสินค้าตลาดนัดในเขต
อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ได้แก่ 1) ตลาด
นัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
2) ตลาดนัดมหาวิทยาลัยมหิดล 3) ตลาดนัด
หมู่บ้านอภากร 2 4) ตลาดนัดคลองโยง 5) ตลาด
นัดลานตากฟ้า 6) ตลาดนัดศาลายา 7) ตลาด
นัดเอื้ออาทรศาลายา โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
แบบเจาะจงเฉพาะผู้ซื้อสินค้าที่มีอายุมากกว่า 15
ปี และเคยมาซื้อสินค้า ณ ตลาดนัดแหล่งที่สำรวจ

ไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง ในรอบระยะเวลา 2 เดือน ใช้สูตรหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Cochran (1953)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปลายปิด (Closed-ended Question) คำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) คำถามแบบเลือกตอบและคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารในตลาด โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด (Closed-ended Question) ให้เลือกตอบ (Multiple Response Choice) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้า โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด (Closed-ended Question) ให้เลือกตอบ (Multiple Response Choice) มีทั้งหมด 5 ข้อ ได้แก่ 1) ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า 2) ความถี่ในการซื้อ 3) ปริมาณการสั่งซื้อ 4) ใครเป็นผู้ตัดสินใจซื้อ และ 5) โอกาสในการซื้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การสื่อสารทาง

การตลาดกับพฤติกรรมการซื้อเครื่องสำอาง

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การเก็บและรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยให้มีการประชุมชี้แจงทีมงานเกี่ยวกับการแบ่งพื้นที่และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เริ่มเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ผลข้อมูลเดือน ตุลาคม 2558-30 มีนาคม 2559 วิเคราะห์ข้อมูลเป็นระยะเพื่อปรับปรุงเครื่องมือวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้สถิติดังนี้ ธาณินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). และกัลยา วานิชย์บัญชา. (2554).

1) ข้อมูลทั่วไปและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารในตลาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ ร้อยละ

2) การหาความแตกต่างของข้อมูลทั่วไปกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหารในตลาด ของตัวแปรเพศ โดยใช้สถิติ t-Test และทดสอบความแตกต่างของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ด้วย f-Test หรือ ANOVA

3) การหาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกซื้ออาหาร โดยใช้สถิติไคสแควร์ Chi-Square

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างจากการศึกษา จำนวน 486 คน เป็นเพศหญิงและเพศชายใกล้เคียงกัน (259,227 คน) ส่วนใหญ่อายุระหว่าง 35-39 ปี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 25,000-35,000 บาท การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพ

รับราชการและพนักงานของรัฐรองลงมา เกษียณอายุอยู่บ้านทำงานบ้านและเลี้ยงหลาน และเลือกซื้ออาหารสำเร็จรูป สอดคล้องกับ งานวิจัยของ เกษม สุวริยาการ (2550)

2. ปัจจัยทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรม การเลือกสินค้า พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าด้าน ผลิตภัณฑ์เห็นว่าความสวยงามของผลิตภัณฑ์ ด้านราคาเห็นว่าราคามีความเหมาะสมกับสินค้า ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายเห็นว่าที่มีที่จอดรถ และด้านการส่งเสริมการตลาดเห็นว่ามีโปรโมชั่น และประชาสัมพันธ์

3. พฤติกรรมความถี่ในการซื้อสินค้า ในตลาดนัดพบว่า ค่าใช้จ่ายในการซื้อแต่ละครั้ง ไม่เกิน 200 บาท ความถี่ในการซื้อ 5 ครั้งต่อ เดือน ปริมาณการซื้อสินค้า 2 ถึง 3 ชิ้น (218,215) ผู้มีส่วนในการช่วยให้ตัดสินใจซื้อคือบุตร-หลาน และ โอกาสที่มีซื้อเพื่อประกอบอาหาร

4. ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผล กับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีต่อ พฤติกรรมเลือกซื้ออาหารในตลาดที่แตกต่างกัน พบว่า

เพศต่างกันมีความเห็นต่อปัจจัยส่วนประสม ทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ แตกต่างกัน ซึ่งจาก การทำสอบ t-Test มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่า น้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าเพศ ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ต่างกัน

อายุต่างกันมีความเห็นต่อปัจจัยส่วนประสม ทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้าน ช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริม การตลาด แตกต่างกัน ซึ่งจากการทำสอบ One-Way-ANOVA มีค่าเท่ากับ 0.000 ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า อายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน

รายได้ต่างกันมีความเห็นต่อปัจจัยส่วน ประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริม การตลาด แตกต่างกัน ซึ่งจากการทำสอบ One-Way-ANOVA มีค่าเท่ากับ 0.000 ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า รายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้าน ผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน

การศึกษาต่างกันมีความเห็นต่อปัจจัย ส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้าน ราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้าน การส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน ซึ่งจากการ ทำสอบ One-Way-ANOVA มีค่าเท่ากับ 0.000 ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่ารายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการ จัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน

ตาราง 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดกับพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้า

ปัจจัยความสัมพันธ์	ผลิตภัณฑ์		ราคา		ช่องทางจัดจำหน่าย		ส่งเสริมการตลาด	
	x ²	Sig.	x ²	Sig.	x ²	Sig.	x ²	Sig.
ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า	48.967	.000**	117.281	.000**	20.101	.000**	98.259	.000**
ความถี่ในการซื้อสินค้า	35.462	.000**	64.148	.000**	51.591	.000**	242.368	.000**
ปริมาณการซื้อสินค้า	16.164	.040*	114.241	.000**	25.288	.001*	186.177	.000**
ผู้มีส่วนร่วมในการซื้อสินค้า	54.694	.000**	25.019	.000**	55.308	.000	91.962	.000**
โอกาสในการซื้อสินค้า	15.580	.000**	91.064	.000	10.833	.004	83.765	.000**

จากตารางที่ 1 อาชีพต่างกันมีความเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน ซึ่งจากการทำสอบ One-Way-ANOVA มีค่าเท่ากับ 0.000 ทั้ง 3 ด้าน ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่ารายได้ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลิตภัณฑ์ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด แตกต่างกัน

5. ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้า พบว่า

ด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้า ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า ความถี่ในการซื้อ ปริมาณการสั่งซื้อ ผู้ตัดสินใจซื้อ และโอกาสในการซื้อ ซึ่งจากการทดสอบความสัมพันธ์ Chi-Square มีค่าเท่ากับ (0.000, 0.000, 0.040, 0.000, 0.000) ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้า

ด้านราคามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้า ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า ความถี่ในการซื้อ ปริมาณการสั่งซื้อ ผู้ตัดสินใจซื้อ และโอกาสในการซื้อ ซึ่งจากการทดสอบความสัมพันธ์ Chi-Square มีค่าเท่ากับ (0.000, 0.000, 0.000, 0.000, 0.000) ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้า

ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้า ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า ความถี่ในการซื้อ ปริมาณการสั่งซื้อ ผู้ตัดสินใจซื้อ และโอกาสในการซื้อ ซึ่งจากการทดสอบความสัมพันธ์ Chi-Square มีค่าเท่ากับ (0.000, 0.000, 0.001, 0.000, 0.040) ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้า

ด้านด้านการส่งเสริมการตลาดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้า ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า ความถี่ในการซื้อ ปริมาณการสั่งซื้อ ผู้ตัดสินใจซื้อ และโอกาสในการซื้อ

ซึ่งจากการทดสอบความสัมพันธ์ Chi-Square มีค่าเท่ากับ (0.000, 0.000, 0.001, 0.000, 0.000) ซึ่งมีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการเลือกซื้อสินค้า

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด ที่เป็นเช่นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของฟิลิป คอตเลอร์ มาจาก เมธี ฤทธิธานนท์ (2550) และสอดคล้องกับ กฤษณ์ ทัพพพา (2558) กล่าวว่า ส่วนประสมทางการตลาดมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการสร้างภาพลักษณ์ธุรกิจ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการวางกลยุทธ์และการจัดกิจกรรมทางการตลาดเพื่อที่จะให้มีการผ่านสินค้าและบริการไปยังผู้บริโภค ซึ่งผู้บริโภคจะดำเนินการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการดังกล่าว และความสำเร็จของการตลาดอยู่ที่การสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภคจากการได้ใช้สินค้านั้นซึ่งต้องใช้วิธีหรือเครื่องมือต่างๆ เพื่อกระตุ้นหรือชักจูงให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการ และใช้ผลิตภัณฑ์ตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่มีสินค้าหลากหลายชนิดจะเป็นด้านของผลิตภัณฑ์ด้านของราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการจัดการส่งเสริมการขาย และทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. การวิจัยในครั้งนี้มีผู้ศึกษาถึงความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในการซื้อสินค้าของผู้บริโภคสินค้าในเขตอำเภอพุทธมณฑล ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปผู้วิจัยอาจทำการกำหนดขอบเขตด้านประชากรให้แคบลง โดยเจาะลึกกลุ่มตัวอย่างเฉพาะกลุ่ม เช่น วัยรุ่น วัยทำงาน และวัยเกษียณอายุ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เจาะลึกมากยิ่งขึ้นในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

2. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องของผลิตภัณฑ์ ดังนั้นการนำผลิตภัณฑ์และส่งเสริมการตลาดจึงสามารถทำได้ยากเนื่องจากเป็นการรวบรวมของพ่อค้า แม่ค้าที่มาวางแผงขาย ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาผลกระทบจากการกำหนดมาตรฐานสินค้า

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้วิจัยควรทำการศึกษา โดยเพิ่มรายละเอียดคุณภาพของสินค้าที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความต้องการ เพื่อนำเอาข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาสินค้าให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคมากขึ้น

2. ผู้วิจัยควรทำการวิจัยถึงอิทธิพลหรือความต้องการในกิจกรรมส่งเสริมการตลาดเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อสร้างความแตกต่างจากคู่แข่งต่อไป

บรรณานุกรม

- กฤษณ์ ทัพจุฬา (2558). **ความสำเร็จของธุรกิจร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิมในเขตกรุงเทพมหานคร**. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม 2557-เมษายน 2558. หน้า 108-119
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2554). **การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล**. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ธรรมสาร. กรุงเทพฯ.
- เมธา ฤทธิฐานนท์. (2550). **การตลาดฉบับคอตเลอร์**. กรุงเทพฯ. สักพิมพ์ยูเรก้า
- เกษม สุรวริยาการ. (2550). **พฤติกรรมผู้บริโภคเสื้อผ้าแบรนด์เนมในศูนย์การค้าดิเอ็มโพเรียมช้อปปิ้งคอมเพล็กซ์**. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS**. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน). กรุงเทพฯ.

ธีระวัฒน์จันทิก และจรัสรัตน์ อินทรจำนงค์ (2557). **การศึกษาพฤติกรรมกรรมการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจส่วนตัวขนาดเล็ก ในจังหวัดนครปฐม**. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 พฤษภาคม-ตุลาคม 2557. หน้า 109-112

สัจจา ไกรสรรัตน์. (2559). **คู่มือผู้จัดการตลาดนัด**. ค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2559, จาก http://mns.mcu.ac.th/Academic/research_ja57.pdf

Cochran W.G. (1953). **Sampling Techniques**. Experimental Designs, New York.

แรงจูงใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬา Women's Motivation for Attend Sporting Events

ณัฐวุฒิ พลศรี*, ศิรัชญา การะเวก และ ศิริพร สัจจามนต์

Nuttavut Phonsri, Sirachaya Karaweak and Siriporn Sajjanand

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

*ผู้นิพนธ์หลัก e-mail : nutphonsri@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแรงจูงใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬา และ 2) เพื่อสร้างสมการทำนายความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อถือ 0.94 (22 รายการ) ด้วยวิธีการใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ข้อมูลเก็บจากนักศึกษาสาขาการจัดการกีฬา ระดับปริญญาตรี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีประสบการณ์เข้าชมการแข่งขันกีฬา โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) มหาวิทยาลัย 3 แห่ง จาก 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และกำหนดโควตากลุ่มตัวอย่าง (Quota sample) มหาวิทยาลัยละ 50 คน โดยมีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (convenience sampling) จำนวน 150 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ สถิติที่ใช้อธิบายเป็นสถิติเชิงพรรณนาและตัวแปรหลายตัวที่จะวิเคราะห์แรงจูงใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุด้วยวิธี Stepwise พบว่า

1. แรงจูงใจของผู้หญิงที่มีอิทธิพลต่อการเข้าชมการแข่งขันกีฬาที่ควรให้ความสำคัญในลำดับแรก ได้แก่ สกอร์บอร์ดคุณภาพสูง ผู้เล่นที่มีความสามารถ ทักษะการเล่นดี ผู้เล่นระดับซูเปอร์สตาร์หรือทีมชาติ ผู้เล่นที่เล่นตามกฎกติกา มารยาทที่ดี และที่ตั้งสโมสร

2. สมการทำนายความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาได้ดังนี้ $Y = 0.786 + 0.212 GA3 (0.002) + 0.261 PE2 (0.000) + 0.142 GA5 (0.043) - 0.158 PE1 (0.011) + 0.139 GA1 (0.022)$ สมการสามารถพยากรณ์ความตั้งใจเข้าชมการแข่งขันกีฬาได้ร้อยละ 34.80

คำสำคัญ : แรงจูงใจ, การเข้าชมการแข่งขัน, การจัดการการแข่งขันกีฬา

ABSTRACT

The purposes of this study were 1) to identify women's motivation for attends sporting events and 2) to creates an equation to predict women's intention to attend sporting events. The research instruments were a questionnaire with the reliability of 0.940 (22 item) by Cronbach's alpha method. Data collected from women students in sports management, undergraduate,

Bangkok Metropolitan Region with experience to attend a sporting event. By purposive sampling three of the seven universities, including Kasetsart University, Mahidol University and Bangkokthongburi University. Quota sample of 50 people by convenience sampling 150 people. This research is a quantitative research. Using descriptive and multivariate statistics to distinguish the attendance motivations of women. The multiple linear regression analysis revealed that

1. women's motivation for attends sporting events should be priority in high quality of scoreboard, select players from good skill, fair play and superstar, and the convenience of travel to the stadium.

2. The equation for predicting intentions to attend sporting events as follows $Y = 0.786 + 0.212 GA3 (0.002) + 0.261 PE2 (0.000) + 0.142 GA5 (0.043) - 0.158 PE1 (0.011) + 0.139 GA1 (0.022)$. The equation can forecasting intention to attend sporting events at 34.80 percent.

Keywords : Motivation, Attending, Sporting Events

บทนำ

ปัจจุบันการเล่นกีฬากำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในประเทศไทยท่ามกลางสภาพสังคมที่มีความเป็นเมืองมากขึ้น เพราะเป็นการออกกำลังกายที่ทำให้สุขภาพแข็งแรงรวมถึงเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและบันเทิงอันก่อให้เกิดผลดีต่อสุขภาพจิต นอกจากนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้รณรงค์ให้เด็กเยาวชน และประชาชนเห็นความสำคัญและตื่นตัวในการเล่นกีฬา ออกกำลังกาย และประกอบกิจกรรมนันทนาการ เพิ่มความรู้ด้านการเล่นกีฬา การดูกีฬา และสร้างวัฒนธรรม การเล่นกีฬาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต รวมถึงการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กร ชุมชน และเครือข่าย การกีฬาและนันทนาการ ดำเนินการตลาดเชิงรุกเพื่อประมุขสิทธิ์การจัดงานระดับโลก ระดับภูมิภาค

รวมถึงการจัดงาน ประชุมงาน การจัดงานระหว่างประเทศ และการจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ การกีฬาฯมีส่วนสำคัญในการสร้างความภาคภูมิใจ สร้างแรงบันดาลใจ ก่อให้เกิดความสมานฉันท์และสามัคคีของคนในชาติการกีฬาฯยังสามารถเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้และมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555)

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีการจัดการแข่งขันกีฬาหลายระดับตั้งแต่การแข่งขันกีฬาโรงเรียน ไปจนถึงการแข่งขันนานาชาติ รวมถึงการแข่งขันกีฬาอาชีพ ซึ่งก็ได้การตอบรับจากจำนวนผู้ชมการแข่งขันน้อยบ้าง มากบ้างซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสำหรับผู้จัดการการแข่งขันกีฬาเป็นอย่างมาก เนื่องจากจำนวนผู้ชมในสนามนอกจากจะเป็นรายได้ที่จะสนับสนุนให้องค์กรกีฬาดำเนินธุรกิจอยู่ได้ แล้วยังเป็นสีสันที่จะสร้างบรรยากาศของ

เกมการแข่งขันให้สนุกสนาน บันเทิงให้ผู้ชมที่สนาม หรือชมการถ่ายทอดสดได้รับอรรถรสในการชมการแข่งขันกีฬาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจพฤติกรรมของการใช้เวลาว่างของคนไทยของสำนักงานสถิติแห่งชาติเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างของประชากรไทยในการเข้าชมสถานที่ทางด้านวัฒนธรรม การบันเทิง และการกีฬาในปี พ.ศ. 2552 พบว่ามีคนชม เพียง 248,872 คน หรือร้อยละ 0.43 จากจำนวนประชากรทั้งหมด 57,771,923 คน ถือว่าเป็นจำนวนน้อยมาก (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2552)

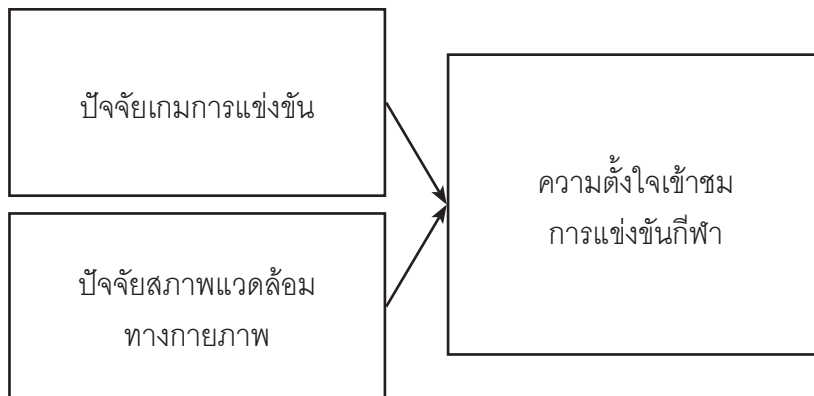
การแข่งขันกีฬาเป็นความบันเทิงที่มีลักษณะเฉพาะที่ผู้ชมจะไม่สามารถคาดเดาผลการแข่งขันได้ จนกว่าจะจบการแข่งขัน จึงเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้ชมมีหลากหลายอารมณ์ ตื่นเต้น ดีใจเมื่อทีมชนะ เศร้าใจเมื่อทีมแพ้ การที่

ผู้ชมจะกลับมาชมการแข่งขันอีกในอนาคตหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความประทับใจในประสบการณ์ที่ได้รับเกมการแข่งขันและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสนามแข่งขัน อันจะส่งผลต่อจำนวนผู้ชมที่จะกลับมาชมการแข่งขันอีกครั้ง โดยเฉพาะฐานผู้ชมผู้หญิงที่ยังมีจำนวนน้อยกว่าผู้ชาย นักวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแรงจูงใจของผู้หญิงสำหรับชมการแข่งขันกีฬาเพื่อเพิ่มฐานผู้ชมให้มากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬา
2. เพื่อสร้างสมการทำนายความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทบทวนวรรณกรรม

Shank (2009:11) ได้ให้ความหมายของผู้ชม (spectators) หมายถึง ผู้บริโภคที่ได้รับผลประโยชน์ของพวกเขา จากการอ่าน ฟัง หรือชมการแข่งขันกีฬา ซึ่งสามารถชมการแข่งขันทั้งทางตรง และทางอ้อม การชมการแข่งขันทางตรง คือ การชมการแข่งขันที่สถานที่จัดรายการแข่งขัน ส่วนการชมการแข่งขันทางอ้อม คือ การชมการแข่งขันผ่านสื่อมีเดียรูปแบบต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ แมคกาซีน โทรทัศน์ และวิทยุ เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้ชมยังแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ ตัวของผู้บริโภคกับบริษัท ซึ่งในส่วนของบริษัทนั้นเป็นรูปแบบที่บริษัทที่ซื้อห้อง หรือบ็อกพิเศษ สำหรับลูกค้าของบริษัท

Mullin et al., 2007; Schwarz and Hunter, 2008: 24-26) จัดกลุ่มผู้บริโภคที่ชมการแข่งขันที่สถานที่จัดรายการแข่งขัน สามารถแบ่งออกเป็นระดับแบบบันไดเลื่อนดังนี้ ระดับหนึ่งผู้ที่ไม่ใช่ลูกค้า (nonconsumers) ระดับสอง ผู้บริโภคทางอ้อม (indirect consumers) ระดับสาม ผู้บริโภคที่ไม่มีรูปแบบ เป็นผู้ชมที่เข้าชมการแข่งขันครั้งแรก หรือเรียกว่า ผู้บริโภคน้อย (light user) ปีหนึ่งมีการเข้าชม หนึ่ง หรือสองครั้ง ระดับสี่ ผู้ชมที่มีรูปแบบการเข้าชม เป็นผู้ชมที่เข้าชมประมาณร้อยละ 10-30 ของรายการแข่งขัน หรือเรียกว่า ผู้บริโภคปานกลาง (medium user) ระดับสาม เป็นผู้ชมที่ถือตั๋วปี หรือเรียกว่า ผู้บริโภคหนัก (heavy user) หรือเป็นบริโภคขั้นสูงสุด เป็นกลุ่มที่มีความคาดหวัง ในการเป็นคนสำคัญ และได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุด

แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความตั้งใจ

Zeithaml, Barry and Parasuraman (1990, 1996)

ได้เสนอรูปแบบพฤติกรรมความตั้งใจที่จะกลับมาใช้บริการบริการซ้ำนั้น สามารถวัดได้จากการบอกต่อในเชิงบวก การแนะนำบริษัท หรือบริการให้กับคนอื่น ความจงรักภักดีต่อบริษัท หรือบริการอย่างเหนียวแน่น การใช้จ่ายมากขึ้น และลูกค้าเต็มใจที่จ่ายแพงขึ้นสำหรับสินค้า หรือบริการที่ดีมากกว่า

เกมการแข่งขันเป็นแรงดึงดูดที่กระตุ้น ที่ทำให้แฟนคลับเข้าชมการแข่งขัน จากการเปลี่ยนแปลงตลอดจากเกมหนึ่งไปอีกเกมหนึ่ง และสัปดาห์หนึ่งไปอีกสัปดาห์หนึ่ง ของลักษณะของทีมเยือน ความสามารถของผู้เล่น และบรรยากาศของเกม ในฟุตบอลอาชีพไทยพรีเมียร์ลีก (Shank, 2009; Hansen and Gautheir, 1989)

สภาพแวดล้อมทางกายภาพ จะประกอบด้วยสนามแข่งขัน และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สนามการแข่งขัน อุปกรณ์การแข่งขันที่นั่ง ป้ายสกอ์บอร์ด การสื่อสาร อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก การบริการอาหาร ความสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์ระหว่างบริเวณจัดการแข่งขัน ที่พักรับรอง ป้ายและการตกแต่ง การบริการภาษา การบำรุงรักษาโครงสร้าง ยารักษา ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย และการขนส่ง (Shank, 2009; Funk, 2008; Wakefield and Sloan, 1995)

การดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจเกี่ยวกับแรงจูงใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬา

2. สถานที่ดำเนินการวิจัย กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

3. ประชากร : นักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาการจัดการกีฬา ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ที่มีประสบการณ์เข้าชมการแข่งขัน กีฬา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และมหาวิทยาลัย รัตนบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่าง : นักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสาขาการจัดการกีฬา มหาวิทยาลัยในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่มีประสบการณ์ เข้าชมการแข่งขันกีฬา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจงมหาวิทยาลัย 3 แห่ง จาก 7 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และกำหนด โควตาจำนวนกลุ่มตัวอย่างมหาวิทยาลัยละ 50 คน โดยมีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น แบบสอบถาม ที่มีการทดสอบค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบัค ได้เท่ากับ 0.940 (กำหนดค่าที่ได้จำนวน มากกว่า 0.7 หรือเท่ากับ)

5. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยเกมการ

แข่งขัน และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตัวแปรตาม ได้แก่ ความตั้งใจของผู้หญิงในการ เข้าชมการแข่งขันกีฬา

6. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีแจก แบบสอบถามไปให้นักศึกษา สาขาการจัดการ กีฬา ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหิดล และมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ตอบด้วย ตัวเอง แห่งละ 50 คน รวมทั้งหมด 150 ชุด และ รวบรวมแบบสอบถามกลับคืนพร้อมทั้งเช็คความ สมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. ผลจากการวิเคราะห์การถดถอยพหุ ด้วยวิธี Stepwise ในตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยของ แรงจูงใจของผู้หญิงที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจ เข้าชมการแข่งขันกีฬา เรียงลำดับตามค่าเบต้า (Beta) มากไปหาน้อย มี 5 ตัวแปร ดังนี้ ตัวแปร PE2 ตัวแปร GA3 ตัวแปร PE1 ตัวแปร GA1 และ ตัวแปร GA5 ซึ่งทั้ง 5 ตัวแปรมีความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของการกะประมาณ (Standard Error of Estimate: SEE) เท่ากับ 0.286 ค่าสัมประสิทธิ์ การกำหนด (R^2) เท่ากับ 0.348 และค่าสัมประสิทธิ์ สัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.590

ตาราง 1 แสดงค่าการวิเคราะห์การถดถอยพหุ ด้วยวิธี Stepwise

Variables	R2	B	SEE	Beta	t	p
Attendance	0.348	0.786	0.286		2.750	0.007
GA3		0.212	0.066	0.268	3.219	0.002
PE2		0.261	0.073	0.302	3.598	0.000
GA5		0.142	0.070	0.160	2.041	0.043
PE1		-0.158	0.062	-0.215	-2.566	0.011
GA1		0.139	0.060	0.188	2.317	0.022

R=0.590, Adjusted R²=0.326, F-15.387, p-value<0.05

2. สมการพยากรณ์

$$Y = 0.786 + 0.212 \text{ GA3 (0.002)} + 0.261 \text{ PE2 (0.000)} + 0.142 \text{ GA5 (0.043)} - 0.158 \text{ PE1 (0.011)} + 0.139 \text{ GA1 (0.022)}$$

ตัวแปรตาม Y ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬา

ตัวแปร GA3 ผู้เล่นที่มีความสามารถ ทักษะการเล่นดี

ตัวแปร PE2 สกอร์บอร์ดคุณภาพสูง

ตัวแปร GA5 ผู้เล่นที่เล่นตามกฎกติกา มารยาทที่ดี

ตัวแปร PE1 ที่ตั้งสโมสร

ตัวแปร GA1 ผู้เล่นระดับซูเปอร์สตาร์ หรือทีมชาติ

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 1 พบว่า แรงจูงใจของผู้หญิงที่มีอิทธิพลต่อการเข้าชมการแข่งขันกีฬามี 5 ปัจจัย เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยตามค่าเบต้า (Beta) ได้ดังนี้

- ปัจจัย PE2 สกอร์บอร์ดคุณภาพสูง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta=0.302) โดยมีอิทธิพลทางบวก ถ้าการจัดการแข่งขันกีฬาที่มีสกอร์บอร์ด คุณภาพสูงที่มีสร้างความบันเทิง ตื่นเต้นสูง ระดับความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาจะมากขึ้น

- ปัจจัย GA3 ผู้เล่นที่มีความสามารถ ทักษะการเล่นดีเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอันดับที่ 2 (Beta=0.268) โดยมีอิทธิพลทางบวก ถ้าเกมการแข่งขันกีฬาที่ผู้เล่นมีความสามารถ ทักษะการเล่นดีมากในการแข่งขันกีฬามาก ระดับความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาจะมากขึ้น

- ปัจจัย PE1 ที่ตั้งสโมสรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอันดับที่ 3 (Beta=-0.215) โดยมีอิทธิพลทางลบ ถ้าที่ตั้งสโมสรอยู่ไกลมากระดับความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาจะน้อยลง

- ปัจจัย GA1 ผู้เล่นระดับซูเปอร์สตาร์ หรือทีมชาติ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอันดับที่ 4 (Beta=0.188) โดยมีอิทธิพลทางบวก ถ้าเกมการแข่งขันกีฬาที่มีผู้เล่นระดับซูเปอร์สตาร์ หรือทีม

ในการแข่งขันกีฬามาก ระดับความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาจะมากขึ้น

- ปัจจัย GA5 ผู้เล่นเล่นตามกฎกติกา มารยาทที่ดีเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอันดับที่ (Beta= 0.160) โดยมีอิทธิพลทางบวก ถ้าเกมการแข่งขันกีฬาที่มีผู้เล่นที่เล่นตามกฎกติกา มารยาทที่ดีในการแข่งขันกีฬามาก ระดับความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันจะมากขึ้น

- ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณ (Standard Error of Estimate: SEE) เท่ากับ 0.286 หมายความว่า ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาที่เกิดขึ้นจริงกระจายอยู่รอบเส้นถดถอยวัดได้โดยประมาณเท่ากับ 0.286

- ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R^2) เท่ากับ 0.348 หมายความว่า ความผันแปรที่เกิดขึ้นในความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาเป็นผลเนื่องมาจากผู้เล่นที่มีความสามารถ ทักษะการเล่นดี สกอร์บอร์ดคุณภาพสูง ผู้เล่นเล่นตามกฎกติกา มารยาทที่ดี ที่ตั้งสโมสร ผู้เล่นระดับซูเปอร์สตาร์ หรือทีมชาติร้อยละ 34.80 ที่เหลืออีก ร้อยละ 65.20 เป็นผลเนื่องมาจากสาเหตุอื่นหรือตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวอธิบายการแปรผันในตัวแปรตามความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาได้ร้อยละ 34.80

- ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.590 หมายความว่า ตัวแปรตามความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬา มีความสัมพันธ์กับตัวแปรผู้เล่นที่มีความสามารถ ทักษะการเล่นดี สกอร์บอร์ดคุณภาพสูง ผู้เล่นเล่นตามกฎกติกา มารยาทที่ดี ที่ตั้งสโมสร ผู้เล่นระดับซูเปอร์สตาร์ หรือทีมชาติในระดับปานกลาง ตาม Devore and Peck (1993 : 129) (ถ้าสัมพันธ์กันสูง ค่าสหสัมพันธ์

จะมีค่าน้อยกว่า -0.80 หรือมีค่ามากกว่า 0.80 ถ้าสัมพันธ์กันปานกลาง ค่าสหสัมพันธ์จะมีค่าอยู่ระหว่าง -0.50 ถึง -0.80 หรือ 0.80 ถึง 0.50 และสัมพันธ์กันต่ำ ค่าสหสัมพันธ์ควรมีค่าอยู่ระหว่าง -0.50 ถึง 0.50) และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

2. สมการทำนายตัวแปรที่ ที่วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาและตัวแปรอิสระต่างๆ พบว่า

- ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เล่นที่มีความสามารถ ทักษะการเล่นดี หมายถึง ถ้ามีจำนวนผู้เล่นที่มีความสามารถ ทักษะการเล่นดีมาก ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันจะอยู่ในระดับสูง

- ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสกอร์บอร์ดคุณภาพสูง หมายถึง ความสนุกสนาน บันเทิงในสกอร์บอร์ดสูง ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันจะอยู่ในระดับสูง

- ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เล่นที่เล่นตามกฎกติกา มารยาทที่ดี หมายถึง ถ้ามีจำนวนผู้เล่นเล่นตามกฎกติกา มารยาทที่ดีมากขึ้น ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันจะอยู่ในระดับสูง

- ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬามีความสัมพันธ์เชิงลบกับที่ตั้งสโมสร หมายถึง ถ้าที่ตั้งสโมสรกีฬาอยู่ไกล ความตั้งใจเข้าชมการแข่งขันจะอยู่ในระดับต่ำ ถ้าที่ตั้งสโมสร

กีฬาอยู่ใกล้ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันจะอยู่ในระดับสูง

- ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันกีฬาที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้เล่นระดับซูเปอร์สตาร์ หรือทีมชาติ หมายถึง ถ้าจำนวนผู้เล่นระดับซูเปอร์สตาร์ หรือทีมชาติมาก ความตั้งใจของผู้หญิงในการเข้าชมการแข่งขันจะอยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

1. ในการบริหารจัดการการแข่งขันกีฬาที่จะเพิ่มจำนวนผู้ชมที่เป็นกลุ่มผู้หญิงมากขึ้นนั้น ควรสร้างแรงจูงใจเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้

อันดับที่ 1 พัฒนาสกออร์บอร์ดให้มีเทคนิคนำเสนอใหม่ๆ ที่สร้างความตื่นเต้น สนุกสนาน ความบันเทิงในช่วงก่อนการแข่งขัน ระหว่างการแข่งขันและหลังการแข่งขันกีฬา

อันดับที่ 2 คัดเลือกและฝึกสอนผู้เล่นให้มีความสามารถ ทักษะการเล่นดี สร้างคุณภาพเกมให้สูงขึ้น จะเป็นการกระตุ้นให้การชมการแข่งขันสนุกมากขึ้น

อันดับที่ 3 ที่ตั้งสโมสรที่สามารถเดินทางสะดวกทั้งรถยนต์ส่วนตัว หรือรถขนส่งมวลชน

อันดับที่ 4 การคัดเลือกผู้เล่นระดับซูเปอร์สตาร์ หรือทีมชาติ จะมีแฟนคลับที่ชื่นชอบนักกีฬาติดตามเชียร์ทั้งในสนามและนอกสนาม

อันดับที่ 5 การฝึกสอนให้ผู้เล่นเล่นตามกฎกติกา มารยาทที่ดี จะทำให้เกมการแข่งขันดูสนุกไม่รุนแรง

2. ในการบริหารจัดการการแข่งขันกีฬาสามารถบริหารจัดการแยกตามเกมการแข่งขันและสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้ดังนี้

2.1 ในส่วนของเกมการแข่งขัน การคัดเลือกผู้เล่น ควรให้ความสำคัญมากที่สุดในด้านผู้เล่นที่มีความสามารถ ทักษะการเล่นดี ผู้เล่นเล่นตามกฎกติกา มารยาทที่ดี และผู้เล่นระดับซูเปอร์สตาร์ หรือทีมชาติ

2.2 ในส่วนสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ควรให้ความสำคัญมากที่สุดในด้านสกออร์บอร์ด คุณภาพสูงที่ สร้างความบันเทิง เพิ่มความตื่นเต้น และที่ตั้งสโมสรสามารถเดินทางสะดวกทั้งรถส่วนตัวหรือขนส่งมวลชน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลในด้านอื่นๆ เพิ่ม เช่น ด้านพนักงานผู้ให้บริการ หรือในเรื่องของตราสินค้าสโมสร เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาแยกประเภทของการแข่งขันกีฬา เช่น กีฬากลางแจ้ง กีฬาในร่ม หรือกีฬาเดี่ยว กีฬาประเภททีม หรือกีฬาที่มีการปะทะ กีฬาที่ไม่มีการปะทะ

บรรณานุกรม

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. แผนยุทธศาสตร์

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ.

2555-2559. มกราคม 2559. (Online).

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. พฤติกรรมของการใช้เวลาว่างของคนไทย. 2552.

Devore, Jay and Peck, Roxy. (1993). Statistics: The Exploration and Analysis of Data. California : Wadsworth, Inc.,

- Funk. (2008). **Consumer behavior in sport and events: Marketing action**, Elsevier, Burlington, USA.
- Hansen, H. and R. Gautheir. (1989). **Factors Affecting Attendance at Professional Sport Events**. *Journal of Sport Management* 3 (1) : 15-32.
- Mullin, Hardy and Sutton. (2007). **Sport Marketing 3rd ed**. Human Kinetics.
- Schwarz, E. and J. Hunter. (2008). **Advanced Theory and Practice in Sport Marketing 1st ed**. Elsevier.
- Shank, M.D. (2009). **Sports Marketing: A Strategic Perspective**, 4th ed. Pearson International Edition. Prentice-Hall.
- Wakefield and Sloan. (1995). **The Effects of Team Loyalty and Selected Stadium Factors on Spectator Attendance**. *Journal of Sport Management* 9 : 153-172.
- Zeithaml, V. A., A. Parasuraman, and L. L. Berry. (1990). **Delivering Quality Service**. Free Press, New York.
- Zeithaml, V. A., L. L. Berry, and A. Parasuraman. (1996). **The Behavior Consequences of Service Quality**. *Journal of Marketing* 60 : 31-46.

แนวทางการเตรียมต้นฉบับ วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

ประเภทของบทความ

1. บทความทางวิชาการ หมายถึง งานเขียนซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เป็นความรู้ใหม่ กล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ แนวทางการแก้ไขปัญหา มีการใช้แนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูล เช่น หนังสือ วารสารวิชาการ อินเทอร์เน็ต ประกอบการวิเคราะห์วิจารณ์ เสนอแนวทางแก้ไข
2. บทความวิจัย หมายถึง เป็นการนำเสนอผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ การดำเนินการวิจัย
3. บทวิจารณ์หนังสือ (book review) หมายถึง บทความที่วิพากษ์วิจารณ์เนื้อหาสาระ คุณค่า และคุณภาพของหนังสือ บทความหรือผลงานศิลปะ อาทิ นิทรรศการ ทัศนศิลป์ และการแสดงละครหรือดนตรีโดยใช้หลักวิชาและดุลยพินิจอันเหมาะสม
4. บทความปริทัศน์ (Review article) หมายถึง งานวิชาการที่ประเมินสถานะล่าสุดทางวิชาการ (State of the art) เฉพาะทางที่มีการศึกษาค้นคว้ามีการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ทั้งทางกว้างและทางลึกอย่างทันสมัย โดยให้ข้อพิพากษ์ที่ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่ควรศึกษาและพัฒนาต่อไป

การเตรียมต้นฉบับ

1. พิมพ์ผลงานทางวิชาการ ควรจัดพิมพ์ด้วย Microsoft Word for Windows หรือ Macintosh บนกระดาษขนาด A 4 โดยแบ่งเป็น 2 คอลัมน์ ในหนึ่งหน้ากระดาษ
 - 1.1 การตั้งค่าหน้ากระดาษ
 - ซ้าย 1.5 นิ้ว
 - บน 1 นิ้ว
 - ล่าง 1 นิ้ว
 - ขวา 1 นิ้ว
 - 1.2 ใช้อักษร Cordia New ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตัวหนา ขนาด 18, ชื่อผู้นิพนธ์ ขนาด 14, รายละเอียดผู้นิพนธ์ ขนาด 12, เนื้อหาใช้ตัวปกติ ขนาด 16 ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. บทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่ควรเกิน 1 หน้ากระดาษ จะต้องมีความสำคัญในบทคัดย่อภาษาไทย และ Keyword ในบทคัดย่อภาษาอังกฤษ และภาษาอังกฤษจำนวนไม่เกิน 5 คำ (บทความภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษจะต้องมีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษทุกบทความ)
3. ถ้ามีรูปภาพ / ตารางประกอบ ควรมีภาพที่ชัดเจน ถ้าเป็นรูปถ่ายควรมีภาพถ่ายจริงแนบด้วย

4. ประวัติผู้แต่ง ให้ระบุชื่อของผู้เขียน หน่วยงานที่สังกัด ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) วุฒิ การศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป พร้อมสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ประสิทธิภาพการทำงานและผลงาน ทางวิชาการ 1-3 ปีที่ผ่านมา และ File.jpg รูปถ่ายหน้าตรง 1 รูป (สวมสูท)

5. บรรณานุกรมจำแนกผลงานภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (เรียงตามลำดับตัวอักษร)

6. ผลงานวิชาการที่ส่งมาต้องไม่ได้รับการเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน

7. การส่งต้นฉบับ จะต้องส่งเอกสารบทความจำนวน 1 ฉบับ และแบบฟอร์มส่งบทความ 1 ฉบับ พร้อมทั้ง CD บันทึกข้อมูลของเนื้อหาและประวัติผู้แต่ง (เอกสารที่ส่งทั้งหมด) จำนวน 1 แผ่น โดยบทความ จำนวน 1 ฉบับ ข้างต้นแบ่งให้เป็น

7.1 บทความที่มีรายละเอียดของผู้เขียนบทความครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในข้อ 4 จำนวน 1 ฉบับ นำบทความที่ท่านส่งมาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อประเมินคุณภาพความเหมาะสมของบทความก่อนการ ตีพิมพ์ ในกรณีที่ผลการประเมินระบุให้ ต้องปรับปรุงแก้ไข ผู้เขียนจะต้องดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาที่กำหนด นับจากวันที่ได้รับผลการประเมินบทความ

8. ผู้เขียนตรวจความถูกต้องทั้งหมดอย่างละเอียดถี่ถ้วนไม่ควรมีความผิดพลาด และคำที่มี ๆ (ไม่ยืม) ในคำว่าต่าง ๆ เป็นต้น โดยเคาะวรรค แล้วเสร็จจึงส่งบทความพร้อมต้นฉบับของท่านที่ สำนักวิจัย ชั้น 2 อาคารคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี พร้อมบันทึกข้อมูลลงแผ่นบันทึกข้อมูล ก่อนส่งให้กองบรรณาธิการดำเนินการต่อไป

รูปแบบการเขียนอ้างอิง

กรณีที่ผู้เขียนต้องการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลในเนื้อเรื่องให้ใช้วิธีการอ้างอิงในส่วนเนื้อเรื่อง แบบนาม-ปี (author-date in-text citation) โดยระบุชื่อผู้แต่ง และปีพิมพ์ของเอกสารไว้ข้างหน้าหรือ ข้างหลังข้อความที่ต้องการอ้าง เพื่อบอกแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นและอาจจะระบุ เลขหน้าของเอกสารด้วย ก็ได้หากต้องการตัวอย่างและให้มีการอ้างอิงส่วนท้ายเล่ม (reference citation) โดยการรวบรวมรายการ เอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนได้ใช้อ้างอิงในการเขียนผลงานนั้น ๆ จัดเรียงรายการตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง ภายใต้หัวข้อ “บรรณานุกรม” สำหรับผลงานวิชาการภาษาไทยหรือ Reference สำหรับผลงานวิชาการ ภาษาอังกฤษ โดยใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงแบบ APA (American Psychological Association) ตัวอย่างการเขียนเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

1. บรรณานุกรมหนังสือ

ชื่อ - ชื่อสกุล. (ปีพิมพ์). ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ชวนพิศ วงศ์สามัญ, และกล้าเผชิญ โชคบำรุง. (2546). การตรวจทางห้องปฏิบัติการและ การพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 4. ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.

2. บรรณานุกรมบทความ

ชื่อ - ชื่อสกุลผู้เขียนบท หรือ ตอน. (ปีพิมพ์). ชื่อบทหรือตอน. ใน ชื่อ ชื่อสกุล (บรรณาธิการ).
ชื่อหนังสือ (ครั้งที่พิมพ์ หน้าแรก-หน้าสุดท้ายของบทหรือ ตอน). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ปิยทัศน์ ทศนาวิวัฒน์. (2550). ประวัติโรคโหลตาย. ใน สุมาลี นิมนานิตย์ และ ปรีดา มาลาสิน (บรรณาธิการ), **โรคโหลตาย: Sudden unexplained death syndrome** (หน้า 12-25).
กรุงเทพมหานคร : คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล.

3. บรรณานุกรมบทความวารสาร

ชื่อ - ชื่อสกุล. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร ปีที่, (ฉบับที่) : หน้าปรากฏบทความในวารสาร.

ตัวอย่าง

กฤษณา น้อมสกุล, ลักษณะ กานดี, สิริพร สืบสาน, ปวีณ เกื้อกุล, มาลี อุดมผล, สวัสดิ์ รักดี, และ
คณะ. (2550). การดูแลผู้ป่วยโรคเบาหวาน. **วารสารกรมอนามัย** 25, (52): 56-60.

4. บรรณานุกรมออนไลน์

ชื่อผู้รับผิดชอบเว็บไซต์/หน่วยงาน/บุคคล. (ปีที่ปรากฏ). ชื่อบทความ. ค้นเมื่อวันที่ เดือน ปี,
จาก <http://.....>

ตัวอย่าง

ชวนะ ภวานันท์.(2548). ธุรกิจสปาไทยน่าก้าวไกลไปกว่านี้. ค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2554,
จาก <http://www.businessstgai.co.th/content.php?data= 407720-opinion>

5. บรรณานุกรมฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

ชื่อ - ชื่อสกุล. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร. ปีที่ (ฉบับที่). ค้นเมื่อวันที่ เดือน ปี, จากชื่อ
ฐานข้อมูล

ตัวอย่าง

ชาญชัย เจริญรื่น. (2544). การจัดแรงด้านทางอากาศพลศาสตร์ ของเมล็ดข้าวเปลือก. **วารสาร
วิชาการ**. 9(3). ค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2549, จากฐานข้อมูลวารสารวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.

6. บรรณานุกรมบทความจากการสืบค้น CD-ROM

ชื่อ - ชื่อสกุล. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ (ชื่อ CD ROM). ค้นเมื่อวันที่ เดือน ปี, จากชื่อฐานข้อมูลที่สืบค้น.
(หมายเลขเอกสารที่สืบค้น)

ตัวอย่าง

Baker, J. (2008). Acceptability of interventions to staff in long-terms case setting for
older adults: Comparing rating. (Doctoral Dissertation). Retrieved November 26,
2009, from ProQuest Dissertation & Theses databases. (Publication No. AAT3354064)
ดาวน์โหลดรูปแบบการเขียนได้ที่ www.bkkthon.ac.th / หน่วยงานอื่นๆ / วารสารวิชาการ

การสมัครสมาชิก

อัตราค่าสมาชิก วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี อัตราค่าสมัครสมาชิกราย 6 เดือน ฉบับละ 150 บาท 1 ปี จำนวน 2 ฉบับ เป็นเงิน 300 บาท

การส่งเงินค่าสมัครสมาชิก

1. เงินสด (กรณีสมัครด้วยตนเอง)
2. ติดต่อฝ่ายประชาสัมพันธ์ จัดจำหน่ายและสมาชิก

โทรศัพท์ (02) - 8006800-5 ต่อ 1403 โทรสาร (02) - 8006806

(รูปแบบการเขียนบทความวิจัยลงวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี)

ชื่อเรื่องภาษาไทย (ตัวหนา ขนาด 18)
ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ (ตัวหนา ขนาด 18)

ชื่อผู้พิมพ์ (ขนาด 14)

รายละเอียดผู้พิมพ์ (สาขาวิชา, คณะ, มหาวิทยาลัย (ขนาด 12))

บทคัดย่อ (ตัวหนา ขนาด 16)

(ขนาด 16).....

คำสำคัญ :

ABSTRACT (ตัวหนา ขนาด 16)

Keywords :

บทนำ (ตัวหนา ขนาด 16)

(ขนาด 16).....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

วัตถุประสงค์การวิจัย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

กรอบแนวคิดการวิจัย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

การดำเนินการวิจัย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการวิจัย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

อภิปรายผล

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

บรรณานุกรม

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบสมัครสมาชิกวารสารวิชาการ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

- อาชีพ ☐ อาจารย์ประจำสาขาวิชา.....คณะ.....
 สถาบัน/ มหาวิทยาลัย.....
☐ นักศึกษา ระดับ คณะ มหาวิทยาลัย
☐ อื่นๆ

เหตุผลที่ต้องการสมัครเป็นสมาชิก

.....

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เลขที่.....หมู่.....ซอย.....
 ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....
 จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
 โทรสาร..... E-mail :

การสมัครสมาชิก

อัตราค่าสมาชิก วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี อัตราค่าสมาชิกราย 6 เดือน ฉบับละ 150 บาท 1 ปี จำนวน 2 ฉบับ เป็นเงิน 300 บาท

การส่งเงินค่าสมัครสมาชิก

- ☐ เงินสด ชำระได้ที่ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
- ☐ ชำระผ่านธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาท่าพระ เลขบัญชี 142-1-234-452

ลงนาม.....

(.....)

...../...../.....

แบบฟอร์มส่งบทความเพื่อพิจารณานำลงวารสารวิชาการ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอส่งบทความวิชาการลงในวารสารวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิจัย

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว).....

อาชีพ ☐ อาจารย์ประจำสาขาวิชา.....คณะ.....
สถาบัน/ มหาวิทยาลัย.....

☐ นักศึกษา ระดับ คณะ มหาวิทยาลัย

☐ อื่นๆ

ขอส่ง ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ
☐ บทวิจารณ์หนังสือ (Book Review) ☐ บทความปริทัศน์ (review article)

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย).....

ชื่อเรื่อง(ภาษาอังกฤษ).....

ชื่อคำสำคัญ (ภาษาไทย)

Keywords (ภาษาอังกฤษ)

ชื่อผู้เขียน (ภาษาไทย).....

ชื่อผู้เขียน (ภาษาอังกฤษ)

ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้สะดวก เลขที่.....หมู่.....ซอย.....

ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

โทรสาร..... E-mail :

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้ ☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าแต่เพียงผู้เดียว
☐ เป็นผลงานของข้าพเจ้าและผู้ร่วมงานตามชื่อที่ระบุในบทความจริง

บทความนี้ไม่เคยลงตีพิมพ์ในวารสารใดมาก่อน และจะไม่นำส่งไปเพื่อพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสาร
อื่น ๆ อีก นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้ส่งบทความฉบับนี้มายังกองบรรณาธิการวารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ธนบุรี

ลงนาม.....ผู้ส่งบทความ

(.....)

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

บันทึก

[illegible]

This image shows a full page of a notebook or worksheet. It features approximately 28 horizontal dotted lines spaced evenly down the page, providing a guide for handwriting practice. The lines are light gray and extend across the entire width of the page. There is no text or other markings on the page.